

วิวัฒนาการเครื่องเคลือบดินเผาไทย-จีนในศตวรรษที่ 14 : สู่การสร้างสรรค์แผนที่ศิลปะวัฒนธรรม
เครื่องเคลือบดินเผาไทย-จีน

ZHANG MING

ดุษฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์และการออกแบบ

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

วิวัฒนาการเครื่องเคลือบดินเผาไทย-จีนในศตวรรษที่ 14 : สู่การสร้างสรรค์แผนที่ศิลปะวัฒนธรรม
เครื่องเคลือบดินเผาไทย-จีน

ZHANG MING

คุณฉวีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์และการออกแบบ

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

The Evolution of Thai-Sino Ceramic in the 14th century : The Creation of Thai-Sino
Ceramic Arts and Cultural Mapping

ZHANG MING

A DISSERTATION SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR DOCTOR DEGREE OF PHILOSOPHY
IN VISUAL ARTS AND DESIGN
FACULTY OF FINE AND APPLIED ARTS
BURAPHA UNIVERSITY
2024
COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์และคณะกรรมการสอบคุณิพนธ์ได้พิจารณาคุณิพนธ์
นิพนธ์ของ ZHANG MING ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญา
คุณิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์และการออกแบบ ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์

คณะกรรมการสอบคุณิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญชู บุญลิขิตศิริ)

(ศาสตราจารย์ ดร.หุยน เฉิน)

..... กรรมการ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญชู บุญลิขิตศิริ)

.....

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสกสรรค์ ตันยาภิรมย์)

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสกสรรค์ ตันยาภิรมย์)

..... กรรมการ

(ศาสตราจารย์ภรดี พันธุมกร)

..... กรรมการภายนอก

มหาวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.มาน พาง)

..... คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. เสกสรรค์ ตันยาภิรมย์)

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับคุณิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาคุณิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์และการออกแบบ ของมหาวิทยาลัย
บูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทวัส แจ่มเยี่ยม)

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

62810049: สาขาวิชา: ทักษะศิลป์และการออกแบบ; ปร.ด. (ทัศนศิลป์และการออกแบบ)
 คำสำคัญ: แผนที่วัฒนธรรมและศิลปะเมือง, ศตวรรษที่ 14, สุโขทัย, จิ่งเต๋อเจิ้น, ศิลปะเครื่องเคลือบ, ช่างฝีมือเครื่องเคลือบ, ความหลากหลายและการบูรณาการ, การสืบทอด

ZHANG MING : วิวัฒนาการเครื่องเคลือบดินเผาไทย-จีนในศตวรรษที่ 14 : สู่อาร
 สร้างสรรค์แผนที่ศิลปะวัฒนธรรมเครื่องเคลือบดินเผาไทย-จีน. (The Evolution of Thai-Sino
 Ceramic in the 14th century : The Creation of Thai-Sino Ceramic Arts and Cultural
 Mapping) คณะกรรมการควบคุมดัชนีพนธ์: บุญชู บุญลิขิตศิริ, เสกสรรค์ ตันยาภิรมย์ ปี พ.ศ.
 2567.

งานวิจัยนี้จะวิเคราะห์มรดกทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและศิลปะของเมืองจาก
 มุมมองของการออกแบบแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะ โดยใช้แผนที่เป็นสื่อด้านวัฒนธรรมและศิลปะ
 ของเมืองเพื่อแสดงความหมายแฝงทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมและศิลปะ วัฒนธรรมและศิลปะ
 เมืองเป็นจิตวิญญาณของเมืองและความมั่งคั่งทางจิตวิญญาณอันล้ำค่าที่เมืองแห่งนั้นสะสมอย่าง
 ยาวนาน วัฒนธรรมและศิลปะให้ความสำคัญกับการนำเสนอจิตวิญญาณภายในของเมืองมากขึ้น
 ศิลปะเครื่องเคลือบได้ให้ร่องรอยสำหรับการเล่าเรื่อง ด้วยเหตุนี้จึงสร้างแผนที่ทางวัฒนธรรมและ
 ศิลปะของเมืองจากสิ่งนี้ เครื่องเคลือบของจิ่งเต๋อเจิ้นและสุโขทัยในศตวรรษที่ 14 ถือเป็นหนึ่งในช่วงที่
 มีการพัฒนาเครื่องเคลือบมากที่สุดช่วงหนึ่งของทั้งสองประเทศ ในยุคสมัยดังกล่าวครองตำแหน่งที่
 สำคัญของทั้งสองประเทศ การพัฒนาเครื่องเคลือบของไทยได้รับอิทธิพลจากเครื่องเคลือบของจีน ซึ่ง
 ลวดลายที่เหมือนกันคือลวดลายสัตว์และพืช ในศตวรรษที่ 14 ได้มีช่างฝีมือชาวจีนเดินทางเข้ามาใน
 ประเทศไทย และช่วยสุโขทัยพัฒนาเทคนิคการวาดภาพสีแบบใต้เคลือบ หลังจากที่ช่างฝีมือชาวจีน
 จากไปแล้ว ช่างฝีมือชาวไทยได้ผลิตผลงานตามความต้องการเครื่องเคลือบในประเทศไทยและ
 ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งยังสร้างเตาสังคโลกที่มีความโดดเด่น ซึ่งแสดงถึงการริเริ่มของ
 ศิลปะเครื่องเคลือบไทยในศตวรรษที่ 14 และเป็นเสน่ห์ที่เป็นเอกลักษณ์ของภูมิภาค หัวข้อและ
 ความหมายแฝงที่หลากหลายของทั้งสองประเทศแสดงให้เห็นถึงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี
 การค้าเครื่องเคลือบ และแง่มุมอื่น ๆ เพื่อเป็นข้อมูลอ้างอิงที่มีคุณค่าสำหรับการวิจัยศิลปะและการสืบ
 ทอดวัฒนธรรมและศิลปะเครื่องเคลือบ ขณะเดียวกันยังเป็นหนึ่งในกิจกรรมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม
 และศิลปะที่เป็นมิตรระหว่างจีนและไทย ทั้งยังเป็นสัญลักษณ์ของมิตรภาพระหว่างจีนและไทย
 ประวัติศาสตร์และวิวัฒนาการของเครื่องเคลือบของทั้งสองประเทศในช่วงเวลาดังกล่าว เน้นไปที่การ
 พัฒนาการวาดภาพสีแบบใต้เคลือบเป็นหลัก ซึ่งอธิบายถึงการสืบทอดและนวัตกรรมของช่างฝีมือทั้ง
 สองประเทศ รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต สุนทรียศาสตร์ และแง่มุมอื่น ๆ จากการวิจัยเชิง
 เปรียบเทียบด้านลวดลายและรูปทรงของเครื่องเคลือบทั้งสองประเทศในช่วงเวลาดังกล่าว ทำให้เกิด

ความเชื่อมโยงระหว่างลวดลายและรูปทรงของเครื่องเคลือบของจีนและไทย ลวดลายการตกแต่งมีความสวยงามและวิธีการจัดวางของวิธีการตกแต่งเครื่องเคลือบจีนและไทยมีความคล้ายคลึงกัน แต่ลวดลายตกแต่งในเตาเผาสังคโลกมีเอกลักษณ์และวิธีการแสดงออกของท้องถิ่นมากกว่า โดยเน้นหัวข้อการตกแต่งที่โดดเด่น ซึ่งภายในนั้นลวดลายปลาเป็นลวดลายตกแต่งที่เป็นเอกลักษณ์ของไทย ซึ่งเอื้อต่อการรักษาและสืบทอดเทคนิคการผลิตเครื่องเคลือบไทยและจีน นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งอ้างอิงและแนวทางในการสร้างสรรค์ในภายหลัง

62810049: MAJOR: VISUAL ARTS AND DESIGN; Ph.D. (VISUAL ARTS AND DESIGN)

KEYWORDS: The city's cultural and artistic map, 14th century, Jingdezhen, Ceramic art, Sukhothai, Ceramic craftsmen, The inheritance

ZHANG MING : THE EVOLUTION OF THAI-SINO CERAMIC IN THE 14TH CENTURY : THE CREATION OF THAI-SINO CERAMIC ARTS AND CULTURAL MAPPING.

ADVISORY COMMITTEE: BUNCHOO BUNLIKHITSIRI, SAKESAN TANYAPIROM 2024.

This study initiates from the design of a cultural and artistic map, dissecting the historical culture and artistic heritage of the city. The map serves as a medium for urban cultural and artistic expression, conveying its rich spiritual and cultural artistic connotations. Urban cultural and artistic elements are considered the soul of a city, representing the valuable spiritual wealth accumulated throughout its long history, with a focus on the intrinsic manifestation of urban spirit. Ceramic art provides narrative clues, thereby establishing the city's cultural and artistic map. In the 14th century, the ceramics of Jingdezhen and Sukhothai reached a peak in the development of ceramic arts for both countries. This period holds a significant position in the ceramic histories of both nations, with Thailand's ceramic development being influenced by Chinese ceramics. The predominant motifs during this period were animal and plant decorations. In the 14th century, Chinese craftsmen arrived in Thailand, assisting Sukhothai in developing underglaze ceramic painting techniques. After the departure of the Chinese craftsmen, Thai ceramic artisans, based on the ceramic demands of Thailand and Southeast Asian countries, created the distinctive Sawankhalok kiln, showcasing the originality of Thai ceramic art in the 14th century and highlighting its charming regional characteristics. The rich themes and symbolic meanings of these ceramics reflect the historical culture, folklore, and ceramic trade of both regions.

The ceramic evolution during this period mainly involved the development of underglaze painted ceramics, interpreting the inheritance and innovation of ceramic craftsmen in both countries, encompassing aspects of craftsmanship and aesthetics. Comparative studies on the ornamentation and forms of ceramics in both regions

during this period revealed similarities in aesthetic form and arrangement, but the Sawankhalok kiln's ornamentation exhibited more regional characteristics and expressive methods, particularly in the thematic representation, including Thailand's unique fish motifs. This contributes to the preservation and inheritance of Sino-Thai ceramic techniques, providing valuable references and guidance for future creations. Additionally, it serves as a symbol of cultural and artistic exchange in the friendly relations between China and Thailand, showcasing the profound foundation of friendship between the two nations.

กิตติกรรมประกาศ

ในระหว่างการเขียนงานวิจัยเชิงวิชาการนี้ ผู้วิจัยอยากจะแสดงคำขอบคุณต่อหลาย ๆ ท่าน ก่อนอื่น ผู้วิจัยขอขอบคุณอาจารย์บุญชูและอาจารย์เสกสรรค์ อาจารย์ที่ปรึกษาของผู้วิจัย ขอขอบคุณความอดทนในการชี้แนะและความทุ่มเทในการสอนตลอดกระบวนการวิจัยทั้งหมด ความรู้ความเชี่ยวชาญและความเข้าใจเชิงลึกของอาจารย์ทำให้ผู้วิจัยได้รับข้อเสนอแนะที่มีค่าต่อการวิจัย นอกจากนี้ยังทำให้ผู้วิจัยก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องในเส้นทางการศึกษาของผู้วิจัย และยังทำให้การวิจัยมีความครอบคลุมและเจาะลึกได้มากยิ่งขึ้น สำหรับสมาชิกทีมการแปลภาษาไทยทุกคน ขอขอบคุณสำหรับความร่วมมือและการประสานงานของทีม ในกระบวนการแปลภาษาไทย การสนับสนุนของพวกคุณทำให้การทำงานวิจัยของผู้วิจัยราบรื่นและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ในระหว่างขั้นตอนการเขียนงานวิจัย ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือและกำลังใจจากเพื่อนร่วมชั้นและเพื่อน ๆ มากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อนร่วมชั้นเย่เจียเป่ย์ (叶加贝) สำหรับสื่อ รูปภาพและข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์อย่างมากต่องานวิจัยและการออกแบบเพื่อสำเร็จการศึกษาของผู้วิจัย สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอแสดงความขอบคุณอย่างสุดซึ้งต่อครอบครัวของผู้วิจัย ขอขอบคุณสำหรับการสนับสนุนและกำลังใจที่ดีเสมอมา พวกคุณคือผู้สนับสนุนที่แข็งแกร่งที่สุดบนถนนแห่งอนาคตของผู้วิจัย มีผู้คนจำนวนมากให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยในระหว่างการวิจัย แม้ว่าผู้วิจัยจะไม่สามารถระบุรายชื่อได้หมดในกิตติกรรมประกาศนี้ แต่ผู้วิจัยจะจดจำความช่วยเหลือของพวกคุณไว้ในใจตลอดไป

ZHANG MING

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ฐ
สารบัญภาพ.....	ฑ
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของการวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
คำถามของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
วิธีการดำเนินการวิจัย	6
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
บทที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับเครื่องเคลือบดินเผาไทย-จีนในศตวรรษที่ 14.....	9
ภาพรวมเตาเผาทางการจื๋งเต๋อเจิ้นในราชวงศ์หยวนและเตาเผาสังคโลกในศตวรรษที่ 14	9
รูปทรงที่พบทั่วไปในเตาเผาทางการจื๋งเต๋อเจิ้นในราชวงศ์หยวนและเตาเผาสังคโลกในศตวรรษที่ 14	12
ลวดลายที่พบบ่อยในเตาเผาหลวงจื๋งเต๋อเจิ้นในราชวงศ์หยวนและเตาเผาสังคโลกในศตวรรษที่ 14	17
1. ลวดลายพีช.....	23

2. ลวดลายสัตว์	26
3. ลวดลายตัวละคร	27
ลักษณะเด่นของลวดลายการตกแต่งเสริมในเครื่องเคลือบลายครามในสมัยราชวงศ์หยวน	27
1. ลวดลายคลื่น	27
2. ลวดลายกลีบบัว	28
3. ลวดลายตัวอักษร 回	28
อิทธิพลของศิลปะเตาเผาทางการจี่เต๋อเจิ้นในราชวงศ์หยวนและเตาเผาสังคโลกในศตวรรษที่ 14 รวมถึงอิทธิพลต่อพัฒนาการของเครื่องเคลือบระดับโลก	29
วิธีการออกแบบแผนที่ศิลปะและวัฒนธรรม	32
1. กรณีศึกษาเชิงปฏิบัติ	32
2. กรอบแนวคิดการออกแบบ	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
บทที่ 3 วิวัฒนาการเครื่องเคลือบจีน - ไทยในศตวรรษที่ 14	36
วิวัฒนาการและนวัตกรรมของเตาเผาจี่เต๋อเจิ้นและเครื่องเคลือบสุโขทัยในศตวรรษที่ 14	37
อิทธิพลและการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศของเครื่องเคลือบจีน - ไทยในศตวรรษที่ 14	42
สรุป 44	
บทที่ 4 การเปรียบเทียบเครื่องเคลือบจีนไทยในศตวรรษที่ 14	46
การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและศิลปะ	46
1. การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมเครื่องเคลือบระหว่างจีนและไทย	46
2. ความคิดริเริ่มของเครื่องเคลือบไทย	47
ลักษณะพิเศษด้านรูปทรงและลวดลายของเครื่องเคลือบจีน	48
1. ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของเครื่องเคลือบจีนในศตวรรษที่ 14	48
2. ลวดลายที่เป็นตัวอย่างบนเครื่องเคลือบจี่เต๋อเจิ้นในศตวรรษที่ 14	48
3. ปัจจัยที่ส่งอิทธิพลต่อลวดลายเครื่องเคลือบจีนในยุคสมัยนี้	52

ลักษณะพิเศษด้านรูปทรงและสวดลายของเครื่องเคลือบไทย	53
1. ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของเครื่องเคลือบไทย	53
2. เอกลักษณะที่สำคัญของเครื่องเคลือบไทยตั้งแต่กลางศตวรรษที่ 14	53
3. เทคนิคการตกแต่งเครื่องเคลือบไทยที่ได้รับอิทธิพลจากจีน	54
4. อิทธิพลของเครื่องเคลือบจีนที่มีต่อเครื่องเคลือบไทย	54
การวิเคราะห์เปรียบเทียบรูปทรงและสวดลายเครื่องเคลือบจีนและไทย	55
1. ความเหมือนและความแตกต่างของการตกแต่งสวดลายที่เป็นตัวอย่าง	55
2. ความเหมือนและความแตกต่างของรูปทรงเครื่องเคลือบ	63
บทที่ 5 การออกแบบแผนที่ทางวัฒนธรรม	70
ระเบียบวิธีวิจัย	70
1. วิธีการสำรวจภาคสนาม	70
2. วิธีการวิจัยหลักฐานคู่	71
3. การอ้างอิงและเพิ่มเติมสำหรับวิธีประเมินวิทยา	72
4. การใช้วิธีการวิจัยเชิงเปรียบเทียบ	74
การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ	76
ความคิดของการออกแบบ	80
1. แนวคิดของการออกแบบ	81
2. กรณศึกษาของการปฏิบัติ	82
3. การออกแบบหลักของแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในเมือง	82
4. กลยุทธ์การแสดงผล	85
5. เป้าหมายการแสดงผล	85
6. การออกแบบสัญลักษณ์	89
7. การออกแบบสี	90
8. การออกแบบรูปแบบการจัดหน้า	91

9. สรุป	91
ผลการออกแบบสุดท้าย	92
1. การแสดงแผนที่.....	93
2. การออกแบบหน้าปก.....	94
3. ส่วนของข้อความ.....	96
4. ภาพการแสดงผลของลวดลายการตกแต่งบนเครื่องเคลือบ	97
บทที่ 6 สรุปและการอภิปราย.....	107
สถานะปัจจุบันของงานวิจัยเกี่ยวกับแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะของเมืองร่วมสมัย	107
สถานะปัจจุบันของงานวิจัยร่วมสมัยเกี่ยวกับลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบจีนและไทยในศตวรรษที่ 14	108
ผลการวิจัยของผู้วิจัย	109
ข้อเสนอแนะของการวิจัย.....	112
สรุป113	
บรรณานุกรม.....	115
ภาคผนวก.....	117
ภาคผนวก ก	118
ภาคผนวก ข	124
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	127

สารบัญตาราง

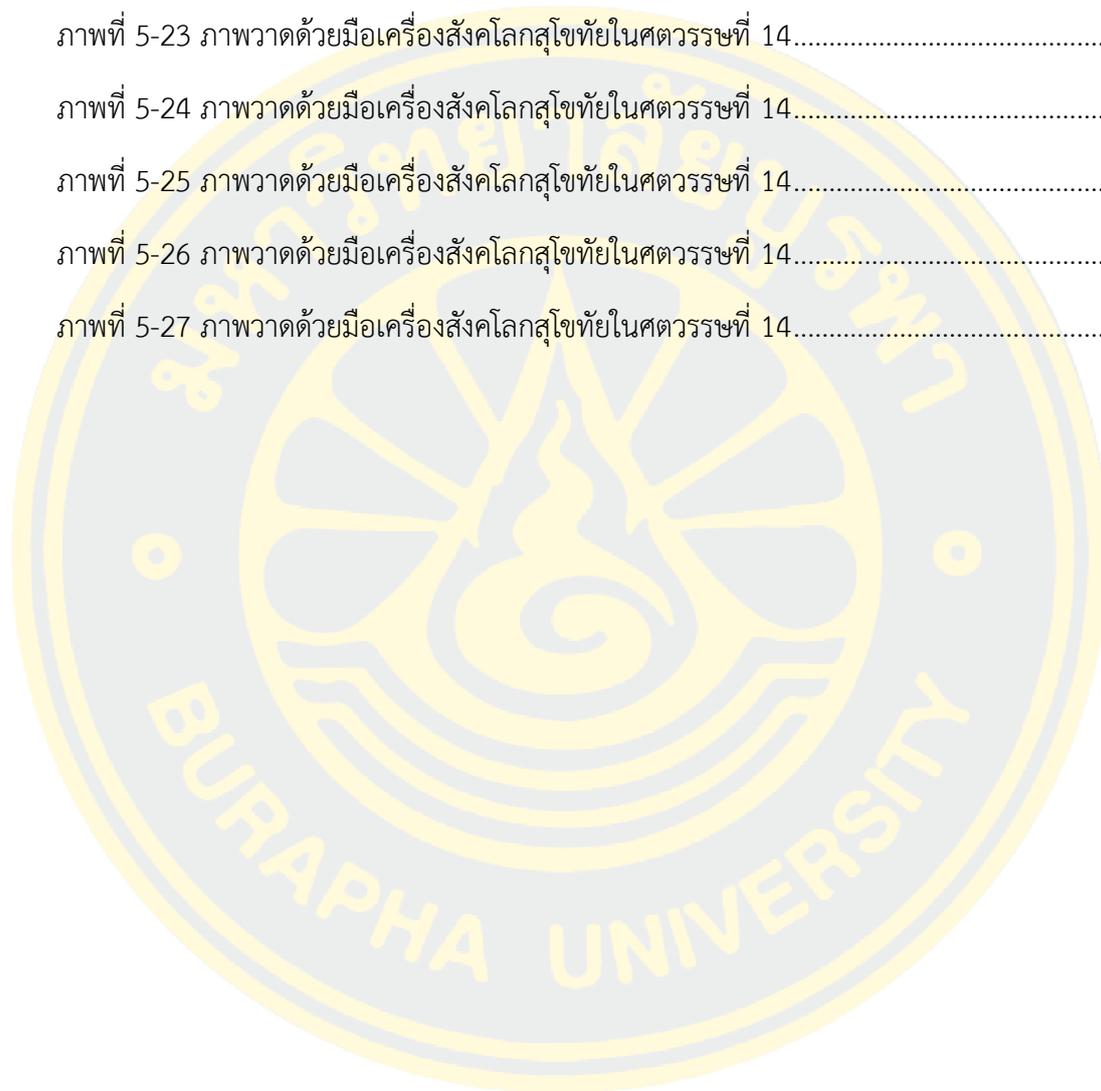
	หน้า
ตารางที่ 4-1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการตกแต่งลวดลายพืชพรรณบนเครื่องเคลือบจีน – ไทยใน ศตวรรษที่ 14.....	59
ตารางที่ 4-2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการตกแต่งลวดลายพืชพรรณบนเครื่องเคลือบจีน – ไทยใน ศตวรรษที่ 14.....	60
ตารางที่ 4-3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการตกแต่งลวดลายสัตว์ปลาบนเครื่องเคลือบจีน – ไทยใน ศตวรรษที่ 14.....	62
ตารางที่ 5-1 การ์ดสี.....	90

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1-1 ภาพกรอบแนวคิดของการวิจัย	7
ภาพที่ 2-1 แหล่งโบราณสถานเตาเผาเครื่องเคลือบโบราณจิ้งเต๋อเงินในศตวรรษที่ 14	10
ภาพที่ 2-2 แหล่งโบราณคดีเครื่องสังคโลก สุโขทัย	11
ภาพที่ 2-3 เครื่องเคลือบลายครามสมัยศตวรรษที่ 14 จากพิพิธภัณฑ์เครื่องเคลือบจีน	12
ภาพที่ 2-4 เครื่องเคลือบสังคโลก ศตวรรษที่ 14 จากพิพิธภัณฑ์เครื่องเคลือบสังคโลก ประเทศไทย	15
ภาพที่ 2-5 ภาพลวดลายการตกแต่งลายครามที่เป็นแบบอย่างของศตวรรษที่ 14	17
ภาพที่ 2-6 ภาพลวดลายการตกแต่งลายครามที่เป็นแบบอย่างของศตวรรษที่ 14	18
ภาพที่ 2-7 ภาพลวดลายการตกแต่งลายครามที่เป็นแบบอย่างของศตวรรษที่ 14	19
ภาพที่ 2-8 ภาพลวดลายการตกแต่งของเตาเผาสังคโลกในศตวรรษที่ 14	20
ภาพที่ 2-9 ภาพลวดลายการตกแต่งของเตาเผาสังคโลกในศตวรรษที่ 14	21
ภาพที่ 2-10 ภาพลวดลายการตกแต่งของเตาเผาสังคโลกในศตวรรษที่ 14	22
ภาพที่ 2-11 กรอบแนวคิดการออกแบบ	33
ภาพที่ 3-1 แหล่งโบราณคดีเครื่องลายครามจิ้งเต๋อเงิน	37
ภาพที่ 3-2 แหล่งโบราณคดีเครื่องสังคโลก สุโขทัย	40
ภาพที่ 4-1 ลวดลายดอกไม้บนเครื่องลายคราม	49
ภาพที่ 4-2 ลวดลายปลาบนเครื่องลายคราม	49
ภาพที่ 4-3 ลวดลายฉากเรื่องราวบนเครื่องลายคราม	50
ภาพที่ 4-4 ลวดลายมังกรบนเครื่องลายคราม	50
ภาพที่ 4-5 ลวดลายเมฆบนเครื่องลายคราม	51
ภาพที่ 4-6 ลวดลายนกบินบนเครื่องเคลือบ	51
ภาพที่ 4-7 ขวดลายครามจิ้งเต๋อเงินในศตวรรษที่ 14	63

ภาพที่ 4-8	ชามลายครามจิ้งเต๋อเงินในศตวรรษที่ 14	64
ภาพที่ 4-9	กาน้ำลายครามจิ้งเต๋อเงินในศตวรรษที่ 14	65
ภาพที่ 4-10	ชามเครื่องเคลือบสังคโลกในศตวรรษที่ 14	66
ภาพที่ 4-11	จานเครื่องเคลือบสังคโลกในศตวรรษที่ 14	67
ภาพที่ 4-12	ขวดเครื่องเคลือบสังคโลกในศตวรรษที่ 14	68
ภาพที่ 5-1	แผนภูมิข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีนและชาวไทย	77
ภาพที่ 5-2	ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะ	78
ภาพที่ 5-3	ความคาดหวังของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะ	79
ภาพที่ 5-4	แผนภาพโครงสร้างทฤษฎีการเล่าเรื่องของวัฒนธรรมและศิลปะในเมือง	81
ภาพที่ 5-5	แผนภาพการก่อตัวของวัฒนธรรมและศิลปะในเมือง	82
ภาพที่ 5-6	แผนภาพการก่อตัวของวัฒนธรรมและศิลปะในเมือง	83
ภาพที่ 5-7	แบบจำลองหัวหอม “แผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในจิ้งเต๋อเงินและสุโขทัย”	84
ภาพที่ 5-8	แบบจำลองหัวหอม “แผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในจิ้งเต๋อเงินและสุโขทัย”	85
ภาพที่ 5-9	ลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบสังคโลก	87
ภาพที่ 5-10	ลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบลายครามสมัยราชวงศ์หยวน	88
ภาพที่ 5-11	แสดงองค์ประกอบแผนที่วัฒนธรรมเป็นภาพ	89
ภาพที่ 5-12	แผนที่ศิลปะและวัฒนธรรมเครื่องเคลือบจิ้งเต๋อเงินในศตวรรษที่ 14	93
ภาพที่ 5-13	แผนที่วัฒนธรรมและศิลปะเครื่องเคลือบสุโขทัยในศตวรรษที่ 14	93
ภาพที่ 5-14	การแสดงภาพหน้าปกทั้งหมด	94
ภาพที่ 5-15	หน้าปกเวอร์ชันภาษาไทย	95
ภาพที่ 5-16	หน้าปกเวอร์ชันภาษาจีน	96
ภาพที่ 5-17	ภาพวาดด้วยมือเครื่องเคลือบลายครามจิ้งเต๋อเงินในศตวรรษที่ 14	97
ภาพที่ 5-18	ภาพวาดด้วยมือเครื่องเคลือบลายครามจิ้งเต๋อเงินในศตวรรษที่ 14	98
ภาพที่ 5-19	ภาพวาดด้วยมือเครื่องเคลือบลายครามจิ้งเต๋อเงินในศตวรรษที่ 14	99

ภาพที่ 5-20 ภาพวาดด้วยมือเครื่องเคลือบลายครามจิ้งเต๋อเงินในศตวรรษที่ 14	100
ภาพที่ 5-21 ภาพวาดด้วยมือเครื่องเคลือบลายครามจิ้งเต๋อเงินในศตวรรษที่ 14	100
ภาพที่ 5-22 ภาพวาดด้วยมือเครื่องสังคโลกสุโขทัยในศตวรรษที่ 14.....	101
ภาพที่ 5-23 ภาพวาดด้วยมือเครื่องสังคโลกสุโขทัยในศตวรรษที่ 14.....	102
ภาพที่ 5-24 ภาพวาดด้วยมือเครื่องสังคโลกสุโขทัยในศตวรรษที่ 14.....	103
ภาพที่ 5-25 ภาพวาดด้วยมือเครื่องสังคโลกสุโขทัยในศตวรรษที่ 14.....	104
ภาพที่ 5-26 ภาพวาดด้วยมือเครื่องสังคโลกสุโขทัยในศตวรรษที่ 14.....	105
ภาพที่ 5-27 ภาพวาดด้วยมือเครื่องสังคโลกสุโขทัยในศตวรรษที่ 14.....	106

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของการวิจัย

วัฒนธรรมและศิลปะเป็นผลผลิตจากการปรับตัวและการประสานกันในระยะยาวระหว่างสังคมมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ซึ่งมักมีความเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับธรรมชาติ ศิลปะ วัฒนธรรมและศาสนา ที่สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะและสาระสำคัญของวัฒนธรรมและศิลปะในระดับภูมิภาค ด้วยการพัฒนาอย่างรวดเร็วของสังคม เศรษฐกิจและการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว การรับรู้ถึงมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมกำลังเผชิญกับความท้าทายใหม่ ๆ ส่งผลให้การรับรู้ของวัฒนธรรมและศิลปะล้าหลัง จุดสำคัญของการอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมยังคงหยุดอยู่ที่ระดับพื้นผิวเท่านั้น การสูญหายของนัยยะทางวัฒนธรรมจึงไม่สามารถทำให้ผู้คนเข้าใจถึงเอกลักษณ์ของศิลปะและวัฒนธรรมอย่างลึกซึ้งได้ ดังนั้น จึงเป็นเรื่องยากที่จะสร้างวัตถุประสงค์ทางปัญญาและความมุ่งมั่นในการสืบต่ออย่างลึกซึ้ง การแสดงเอกลักษณ์ของศิลปะและวัฒนธรรมต้องอาศัยความช่วยเหลือจากสื่อบางประเภท ผ่านแผนที่ทางศิลปะและวัฒนธรรมที่เป็นเครื่องมือพิเศษในการบันทึกและสืบต่ออารยธรรมมนุษย์ ซึ่งสามารถแสดงความเป็นศิลปะ การสะสมทางประวัติศาสตร์และแหล่งกำเนิดทางวัฒนธรรมที่แฝงไว้ในวัฒนธรรมและศิลปะได้อย่างชัดเจน มีส่วนช่วยให้เราเข้าใจถึงนัยยะและสาระสำคัญของภูมิทัศน์วัฒนธรรมได้มากยิ่งขึ้น จึงก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวคิดและความรู้ความเข้าใจของผู้คน

ในช่วงสมัยราชวงศ์ฮั่นตะวันตก ประเทศจีนได้มีบันทึกทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับการติดต่อไปมาระหว่างจีนและไทย จากการติดต่อไปมาที่เป็นมิตรมานานกว่าสองพันปี ได้ก่อให้เกิดเป็นมิตรภาพที่ลึกซึ้งระหว่างสองประเทศดังกล่าวที่ว่า “จีนไทยใช้ถิ่นใกล้เคียงกัน” ที่มาจากความสัมพันธ์กันทางสายเลือด และความใกล้ชิดทางวัฒนธรรมระหว่างสองประเทศ ภายในระยะเวลาสองพันปีนี้ คนไทยและคนจีนยังคงรักษาการติดต่อกันอย่างใกล้ชิดมาโดยตลอด วัฒนธรรมและศิลปะได้กลายมาเป็นส่วนสำคัญในการแลกเปลี่ยนระหว่างผู้คนของทั้งสองประเทศ ในแต่ละยุคแล้วมีเรื่องราวของการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและศิลปะที่มีความสำคัญ และได้รับการยกย่องจากคนรุ่นหลังมาจนถึงปัจจุบัน ในศตวรรษที่ 14 เป็นช่วงสูงสุดของการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างจีนและไทย ทั้งสองประเทศได้แลกเปลี่ยนคณะทูตมาติดต่อกันบ่อยครั้ง ตามคำขอของพ่อขุนรามคำแหง ราชวงศ์หยวนได้ส่งช่างฝีมือเครื่องเคลือบ เพื่อมาช่วยประเทศไทยยกระดับเทคนิคฝีมือเครื่องเคลือบ

และส่งเสริมระดับงานฝีมือของเครื่องเคลือบประเทศไทย ในยุคต้นราชวงศ์หมิง เจิ้งเหอนักเดินเรือผู้มีชื่อเสียงได้นำกองทัพเรือเข้ามาเทียบท่าที่แม่น้ำเจ้าพระยาและเดินทางมายังเมืองหลวงอยุธยาเพื่อมาเยี่ยมเยือน และได้คัดเลือกอาจารย์จากคณะทูตไทย เพื่อนำมาบ่มเพาะนักแปลและเขียนหนังสือที่ชื่อว่า “เขียนหลักว่านจำจ้อ” ซึ่งเป็นแบบเรียนภาษาไทยที่ใช้ในประเทศจีนในสมัยนั้นและยังเป็นพจนานุกรมจีน-ไทยเล่มแรกอีกด้วย เช่นเดียวกับเครื่องเคลือบที่ได้กลายมาเป็นหนึ่งในพยานของการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและศิลปะระหว่างจีนและไทย (Lisheng, 2005)

ค.ศ. 2020 เป็นปีที่ครบรอบ 45 ปีของการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีนและราชอาณาจักรไทย เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ. 1975 จีนและไทยได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการ และเป็นการเริ่มต้นยุคใหม่ของการร่วมมือฉันท์มิตรระหว่างกัน ในช่วงระยะเวลา 45 ปีที่ผ่านมา ไทยและจีนได้รักษาความสัมพันธ์ระหว่างกันไว้อย่างมั่นคงเสมอมา ซึ่งได้กลายเป็นต้นแบบของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีความสนิทสนมกลมเกลียวกันและมีการพัฒนาร่วมกัน จีนและไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาที่สำคัญในทวีปเอเชีย ที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานและการติดต่อฉันท์มิตรระหว่างสองประเทศก็มีประวัติศาสตร์ที่ยาวนานเช่นเดียวกัน ประเทศไทยเป็นสมาชิกที่สำคัญของอาเซียนและมีเศรษฐกิจที่ใหญ่เป็นอันดับสอง ซึ่งได้ถูกขนานนามว่าเป็นหนึ่งใน “สี่เสือแห่งเอเชีย” จากการมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในความร่วมมือระดับภูมิภาคที่มีอาเซียนเป็นศูนย์กลางและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ เช่นการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่เป็นกำลังหลักในการรักษาสันติภาพ การพัฒนาและความร่วมมือในภูมิภาคและระหว่างประเทศ ในขณะที่ความร่วมมือที่เติบโตด้วยกัน ความร่วมมือฉันท์มิตรอย่างรอบด้านได้มีการพัฒนาอย่างเฟื่องฟู ความไว้วางใจกันทางการเมืองมีความลึกซึ้งอย่างต่อเนื่อง เศรษฐกิจและการค้าเข้มแข็งขึ้นอย่างต่อเนื่อง และการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมก็มีความใกล้ชิดกันมากยิ่งขึ้น การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างสองประเทศนั้นเริ่มมีมากขึ้น โดยในปัจจุบันได้มีนักศึกษาจีนเข้ามาศึกษาในประเทศไทยจำนวน 37,000 กว่าคน และสิ่งที่ล้ำค่าที่สุดคือ เมื่อต้องเผชิญกับความยากลำบากประชาชนทั้งจีนและไทยสามารถช่วยเหลือกันได้เสมอ

ทั้งไทยและจีนนั้น มีประวัติศาสตร์การผลิตเครื่องเคลือบที่ยาวนาน จากการขุดพบเครื่องเคลือบที่งดงามเป็นจำนวนมากที่แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง (Ban Chiang) นอกจากนี้ยังมีลวดลายที่งดงามอีกด้วย จากการทดสอบด้วยคาร์บอน 14 ค้นพบว่า เป็นของ 3,600 ปีก่อนคริสตศักราช (Duan Lisheng, 2005, p.25) เครื่องสังคโลกที่มีความงดงามของราชวงศ์ซุ่ยที่ยังมีชื่อเสียงในระดับโลกอีกด้วย ในช่วงระยะเวลาเดียวกันของประเทศจีน เครื่องเคลือบที่งดงามของจีนก็ได้รับชื่อเสียงในระดับโลกเช่นเดียวกันและต่างประเทศให้การยกย่องว่าจีนไชน่า (China) เครื่องเคลือบของจีนมักจะถูกมอบให้กับประเทศต่าง ๆ เพื่อเป็นของกำนัล ขณะเดียวกันก็เป็นสินค้าที่มีมูลค่าสูงที่ส่งออกไปขาย

ยันต่างประเทศและได้รับความชื่นชมจากผู้คนทั่วโลก ดังนั้นช่วงยุคศตวรรษที่ 14 จึงเป็นช่วงเวลาแห่งพัฒนาอย่างรวดเร็วของเครื่องเคลือบดินเผาในทั้งสองประเทศ

เครื่องเคลือบเกิดจากดิน และออกมาจากความสามารถของช่างฝีมือ ไม่เพียงแต่เป็นการบันทึกการเปลี่ยนแปลงของช่วงเวลาเอาไว้เท่านั้น แต่ยังเป็นพยานของการเปลี่ยนแปลงของอารยธรรม ซึ่งแฝงอยู่ในรหัสของกิจกรรมของมนุษย์และเสริมสร้างสุนทรียภาพและการสร้างสรรค์ในทศวรรษทุกสมัยของมนุษย์ เครื่องเคลือบของทั้งสองประเทศ ไม่เพียงแต่มีประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน มีการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง ปริมาณการผลิตมาก และมีประเภทที่หลากหลาย แต่ยังมีปรับเปลี่ยนรูปลักษณะตามความก้าวหน้าของยุคสมัยที่เปลี่ยนไปอยู่ตลอดเวลา จากลวดลายเครื่องปั้นดินเผาดั้งเดิมสู่การประดิษฐ์เครื่องเคลือบดินเผา การเอนโกบ การปรากฏของวิธีการสลัก การตกแต่งโดยใช้สีส้น ซึ่งในแต่ละยุคสมัยล้วนมีชิ้นงานเครื่องเคลือบที่สวยงาม การศึกษาลวดลายเครื่องเคลือบในยุครุ่งโรจน์ เป็นการชื่นชม การจัดเรียง การสรุป และการวิเคราะห์ การตกแต่งลวดลายของยุคสมัยนั้น มีบทบาทในการสนับสนุนการพัฒนาศิลปะเครื่องเคลือบสมัยใหม่ของทั้งสองประเทศได้เป็นอย่างมาก

ลวดลายเครื่องเคลือบ คือลวดลายที่ตกแต่งบนเครื่องเคลือบ ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญส่วนหนึ่งของการตกแต่งเครื่องเคลือบ จากการตกแต่งเครื่องเคลือบแบ่งออกได้เป็น 4 ชนิดคือ การตกแต่งเนื้อดินเผา การเอนโกบ การตกแต่งสีส้น และการตกแต่งโดยวัสดุเคลือบ (Ya, 2017) ดำเนินการวิเคราะห์ลักษณะพิเศษทางศิลปะลวดลายของเครื่องเคลือบไทย-จีนในยุคสมัยนั้น วิจัยลักษณะพิเศษศิลปะรูปทรงเครื่องเคลือบ เปรียบเทียบจุดเหมือนและจุดต่างของรูปแบบของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันและเครื่องใช้ตกแต่ง การวิจัยจุดเหมือนและจุดต่างของลักษณะศิลปะรูปภาพตกแต่งเครื่องเคลือบ ลวดลายเครื่องเคลือบที่ได้รับความนิยมของจีนและไทยในยุคเดียวกัน และหาจุดเหมือนและจุดต่างของรูปแบบเตาเผา จากการเปรียบเทียบและวิเคราะห์อย่างต่อเนื่องทำให้ผู้คนเข้าใจถึงความสวยงามของศิลปะวัฒนธรรมของตะวันออกได้มากยิ่งขึ้น ประชาชนจำนวนมากทางตะวันตกนั้นชื่นชมในงานศิลปะ แต่เนื่องจากข้อจำกัดทางภูมิศาสตร์ ทำให้มีโอกาสในการสัมผัสศิลปะเครื่องเคลือบของชาวตะวันออกได้น้อยมาก จากการชื่นชม จัดเรียง สรุป วิเคราะห์ลวดลายเครื่องเคลือบของจีนและไทยในศตวรรษที่ 14 เพื่อแสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบ การจับคู่สีของลวดลายเครื่องเคลือบตะวันออกและวิธีการวาดภาพขั้นสูงสุดของของวัสดุธรรมชาติ

เครื่องเคลือบเป็นเครื่องยืนยันถึงมิตรภาพระหว่างสองประเทศ การสืบสานภูมิปัญญาของประชาชนทั้งสองประเทศ ความสำเร็จที่โดดเด่นของการผลิตเครื่องเคลือบและความสำเร็จทางสุนทรียศาสตร์ของลวดลายทำให้โลกได้ประหลาดใจ และการส่งเสริมการพัฒนาเครื่องเคลือบของโลก การวิจัยลวดลายเครื่องเคลือบในช่วงเวลานี้มีสำคัญอย่างยิ่งและอิทธิพลอย่างมากสืบทอดลวดลายเครื่องเคลือบดินเผาพร้อมสมัยและมีการนวัตกรรม ซึ่งภายในการพัฒนาช่วงไม่กี่ปีมานี้ การผลิตลวดลายได้เผชิญกับปัญหาดังต่อไปนี้

1. ช่างฝีมือท้องถิ่นมีความชำนาญด้านเทคนิค แต่มีพื้นฐานด้านสุนทรียภาพและประวัติศาสตร์หรือความสามารถด้านการออกแบบมีจำนวนน้อย ทำให้กำลังในการนวัตกรรมไม่เพียงพอและขาดแนวคิดในการออกแบบ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการเปลี่ยนแปลงและสร้างการออกแบบในรูปแบบใหม่

2. การวิจัยเกี่ยวกับลวดลายดั้งเดิมในเชิงลึกยังมีน้อยมากและขาดการสืบทอด

3. เพื่อตอบสนองความต้องการด้านสุนทรียภาพของมวลชน ทำให้รูปทรงและลวดลายของผลงานเครื่องเคลือบเริ่มไปในทิศทางเดียวกันขึ้นเรื่อย ๆ และยังทำให้ความแตกต่างของผลงานมีน้อยมาก รวมถึงขาดเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติอีกด้วย

ในศตวรรษนี้เป็นศตวรรษที่รุ่งเรืองของเครื่องเคลือบของทั้งไทยและจีน และยังเป็นศตวรรษที่มีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมศิลปะมากที่สุด ศตวรรษที่ 14 เป็นช่วงเวลาที่สำคัญในประวัติศาสตร์เครื่องเคลือบระหว่างสองประเทศ นอกจากนี้เครื่องเคลือบของสองประเทศยังประสบความสำเร็จโดยการได้รับความสนใจจากทั่วโลก ซึ่งภายในนั้น รูปทรงและลวดลายเครื่องเคลือบเป็นองค์ประกอบการตกแต่งที่สำคัญอย่างหนึ่ง ด้วยเนื้อหาที่หลากหลาย และเทคนิคที่แยบยล จึงเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของการพัฒนางานศิลปะเครื่องเคลือบ

ศตวรรษที่ 14 เป็นยุคสมัยของราชวงศ์หยวนและราชวงศ์หมิงตอนต้น ตั้งแต่สมัยราชวงศ์หยวนการผลิตเครื่องเคลือบไม่ได้กระจายอยู่ที่เตาเผาทางภาคเหนือและภาคใต้อีกต่อไป และผลิตภัณฑ์ได้มีลักษณะเฉพาะตัวมากขึ้น ในช่วงที่ราชวงศ์หยวนได้โค่นล้มราชวงศ์ซ่ง ทำให้ช่างฝีมือจำนวนมากเคลื่อนย้ายลงมาทางใต้ ช่างฝีมือยอดเยี่ยมจำนวนมากได้รวมตัวกันและตั้งรกรากอยู่ที่เมืองจิ่งเต๋อเจิ้น เมื่อสถานการณ์ดีขึ้นจึงได้กลายเป็น “ช่างฝีมือมาจากทั่วทุกสารทิศ เครื่องใช้ออกไปสู่โลก” เมื่อหนึ่งปีก่อนที่ราชวงศ์หยวนรวมประเทศ ได้มีการจัดตั้งหน่วยงานการเผาเครื่องเคลือบอย่างเป็นทางการที่เมืองฝูเหลียงจิ่งเต๋อเจิ้น หลังจากเข้าสู่ราชวงศ์หมิง เมืองจิ่งเต๋อเจิ้นได้อาศัยสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์และเงื่อนไขในการผลิตเครื่องเคลือบที่ดีกว่า ด้วยจิตวิญญาณและทัศนคติจึงทำให้กลายเป็นศูนย์กลางของการผลิตเครื่องเคลือบทั่วประเทศ และมีสถานะเป็น “เมืองหลวงแห่งเครื่องเคลือบ” (Jiangbo, 2018) ในสมัยราชวงศ์หมิง ได้จัดตั้งโรงงานที่เผาเครื่องเคลือบในราชวงศ์โดยเฉพาะที่เมืองจิ่งเต๋อเจิ้น และได้ผลิตเครื่องเคลือบที่งดงามได้จำนวนหนึ่งโดยไม่ต้องคำนึงถึงต้นทุน เพื่อตอบสนองความต้องการความหรูหราของสมาชิกราชวงศ์ ในศตวรรษที่ 14 ด้วยลวดลายที่สวยงาม ความสำเร็จทางด้านสุนทรียศาสตร์ของเครื่องเคลือบของจีน ทำให้มีชื่อเสียงไปทั่วโลก อีกทั้งยังส่งออกไปขายในทุกประเทศทั่วโลก

ประเทศไทยเป็นประเทศแรก ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีการผลิตเครื่องเคลือบ ในศตวรรษที่ 9 ได้มีการเผาเครื่องเคลือบสีดำและเครื่องเคลือบสีเทา ในศตวรรษที่ 14 จีนและไทยมาเป็นประเทศที่เป็นมิตรกัน ทั้งสองประเทศได้มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมศิลปะระหว่างกัน

หลากหลายด้าน ช่างฝีมือชาวไทยได้รวมเอาเทคโนโลยีการเผาเครื่องเคลือบของจีน ในสุโขทัยได้ผลิตเครื่องเคลือบศิลาดลและเครื่องลายครามเคลือบขาวลายเส้นดำได้สำเร็จ โดยเครื่องลายครามทั้งสองชนิดนี้ได้เคยถูกส่งออกไปขายยังต่างประเทศ และยังส่งอิทธิพลต่อการผลิตเครื่องเคลือบในญี่ปุ่นอีกด้วย โดยภายในนั้นเครื่องเคลือบศิลาดลมักจะถูกตกแต่งด้วยการสลักลายกลีบดอกบัวและลายหย้าเถาวัลย์ ในขณะที่เครื่องลายครามเคลือบขาวลายเส้นดำจะใช้สีดำที่ส่วนผสมของเหล็กมาวาดเป็นลวดลายต่าง ๆ บนตัวเครื่องเคลือบ จากนั้นนำไปเผาด้วยอุณหภูมิสูง (Lisheng, 2016)

จากการศึกษาเปรียบเทียบเครื่องเคลือบของทั้งสองประเทศในช่วงเวลานั้น ดำเนินการสำรวจวิวัฒนาการของศิลปะเครื่องเคลือบ เพื่อค้นหาวิธีการออกแบบเครื่องเคลือบร่วมสมัยที่เป็นนวัตกรรมใหม่ รวมถึงความสามารถในการสร้างความมั่นใจทางวัฒนธรรมของชาติและความภาคภูมิใจในชาติของประชาชนทั้งสองประเทศ โดยการสืบทอดและเผยแพร่ความสำเร็จด้านวัฒนธรรมและวัฒนธรรมเครื่องเคลือบที่โดดเด่นไปทั่วโลก จากการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์เครื่องเคลือบของทั้งสองประเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเครื่องเคลือบในการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างไทย-จีนในศตวรรษที่ 14
2. เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบการศึกษาลักษณะเด่นของรูปทรงและลวดลายในศิลปะเครื่องเคลือบไทย-จีนในศตวรรษที่ 14
3. สร้างสรรค์แผนที่วัฒนธรรมเครื่องเคลือบดินเผาไทย-จีนในศตวรรษที่ 14

คำถามของการวิจัย

1. ลักษณะพิเศษทางศิลปะและลักษณะพิเศษทางงานฝีมือของศิลปะเครื่องเคลือบไทยจีนในศตวรรษที่ 14 มีอะไรบ้าง
2. รูปทรงและลวดลายของเครื่องเคลือบไทยจีนในศตวรรษที่ 14 มีความหมายทางวัฒนธรรมอย่างไร และสามารถนำมาใช้สร้างผลงานเครื่องเคลือบรูปแบบใหม่อะไรได้บ้าง
3. แผนที่วัฒนธรรมเครื่องเคลือบไทย-จีน จะสามารถเล่าเรื่องราวได้อย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา จะเน้นไปที่แหล่งโบราณคดีเครื่องลายครามราชวงศ์หยวนเมืองจิ้งเต๋อเงินในประเทศจีนและแหล่งโบราณคดีเตาเผาเครื่องสังคโลกในจังหวัดสุโขทัยประเทศไทย รวมถึงสัตว์และพืชชนิดใดเป็นที่ชื่นชอบของผู้คน และนำมาใช้ในการออกแบบเครื่องเคลือบได้อย่างไรซึ่งกำหนดขอบเขตของเวลาคือช่วงศตวรรษที่ 14 โดยรวมกับวัฒนธรรม ศิลปะ และสุนทรียศาสตร์ของทั้งสองประเทศเพื่อศึกษาการเปรียบเทียบรูปทรงและลวดลายเครื่องเคลือบในช่วงเวลานั้น

ขอบเขตด้านพื้นที่ แหล่งโบราณคดีเครื่องลายครามราชวงศ์หยวนเมืองจิ้งเต๋อเงินในประเทศจีนและแหล่งโบราณคดีเตาเผาเครื่องสังคโลกในจังหวัดสุโขทัยประเทศไทย

ขอบเขตด้านเวลา ศตวรรษที่ 14

ขอบเขตของการออกแบบ แผนที่วัฒนธรรมเครื่องเคลือบดินเผาไทย-จีนในศตวรรษที่ 14 ในรูปแบบอัลบั้มภาพ

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในส่วนแรกคือขั้นตอนของการรวบรวมข้อมูล

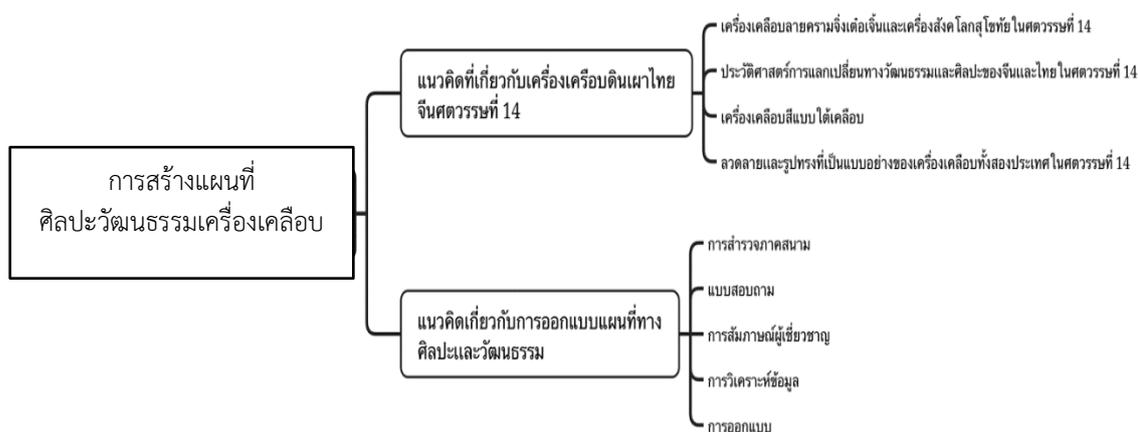
1) โดยจะรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับศิลปะเครื่องเคลือบในศตวรรษที่ 14 และตรวจผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องก่อนหน้านี้ผ่านหนังสือ อินเทอร์เน็ต เรียนรู้เพิ่มเติมอย่างละเอียดเกี่ยวกับวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ จุดเด่นทางศิลปะ และความสำเร็จทางสุนทรียศาสตร์ของลวดลายเครื่องเคลือบ

2) การวิจัยภาคสนามและการสำรวจ ใช้วิธีการวิจัยภาคสนามเพื่อทำความเข้าใจพื้นที่จิ้งเต๋อเงินและสุโขทัยอย่างลึกซึ้ง รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องในรูปแบบของภาพถ่ายและข้อความ เพื่อสร้างความรู้สึกทางอารมณ์มองเห็นได้โดยตรง อีกทางหนึ่ง ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการของทั้งสองประเทศ และเตรียมการสัมภาษณ์ศาสตราจารย์ภรดี และศาสตราจารย์ฟาง ม่าน ศาสตราจารย์เงินสือ ศาสตราจารย์เงินเหมิงจากประเทศจีน รับข้อมูลขั้นปฐมภูมิ เพื่อให้เข้าใจลวดลายเครื่องเคลือบได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นในทุกแง่มุม ค้นหาปัญหาที่มีอยู่ในการสืบทอดลวดลายเครื่องเคลือบดั้งเดิมในภูมิภาคหลังของยุคร่วมสมัย ยกระดับการสะสมประสบการณ์ในการปฏิบัติและความรู้ทางทฤษฎีให้เป็นจริง เพื่อให้ความเป็นไปได้ทางทฤษฎีสำหรับการวิจัยในงานวิจัยนี้ โดยมีพื้นฐานจากการอ้างอิงเอกสารและดำเนินการวิเคราะห์ความรู้จากศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเช่น การออกแบบ สุนทรียศาสตร์ และสาขาวิชาอื่น ๆ สะท้อนให้เห็นถึงจุดเด่นของการวิจัยข้ามสาขา จากการแยกแยะเอกสารและการวิจัย ค้นหา ปรับแต่ง ออกแบบเป้าหมายการวิจัย เพื่อเตรียมการวิจัยสำหรับการออกแบบศิลปะเครื่องเคลือบในภายหลัง

3) ขั้นตอนการสร้างสรรคแผนที่

ขั้นตอนแรก การสำรวจแบบสอบถาม โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานในอุตสาหกรรมเครื่องเคลือบ อาจารย์และนักศึกษาสาขาวิชาศิลปะในมหาวิทยาลัย และนักวิชาการ ผู้วิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมเครื่องเคลือบ ซึ่งกลุ่มเป้าหมายของการตอบแบบสอบถามเป็นกลุ่มผลประโยชน์จากการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งการสำรวจแบบสอบถามทำให้ได้รับประเด็นสำคัญของการวิจัยที่ผู้อ่านต้องการทราบได้ สถานที่สำรวจภาคสนามผู้วิจัยเลือกแหล่งโบราณคดีเครื่องลายครามจิ่งเต๋อเจิ้น และพิพิธภัณฑ์เครื่องเคลือบของประเทศจีน แหล่งโบราณสถานเครื่องสังคโลกและพิพิธภัณฑ์เครื่องสังคโลกในจังหวัดสุโขทัย ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องเคลือบที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ได้แก่ ศาสตราจารย์ภรติ ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องเคลือบของประเทศไทย ศาสตราจารย์ฟางมานและ ศาสตราจารย์เฉินเหมิง ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องเคลือบของประเทศจีน และศาสตราจารย์เฉินซือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จากผลของแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ การวิเคราะห์ข้อมูล การพิสูจน์ทางวรรณกรรม และการเปรียบเทียบเครื่องเคลือบ ดำเนินการออกแบบแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะ อัลบั้มภาพแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะประกอบด้วยสามส่วนได้แก่ แผนที่เครื่องเคลือบของศตวรรษที่ 14 คำอธิบายข้อความ ภาพร่างของเครื่องเคลือบที่เป็นตัวแทนในช่วงเวลาดังกล่าว บนพื้นฐานการสืบทอดงานวิจัยก่อนหน้า จะสามารถเติมเต็มช่องว่างของการวิจัยในสาขานี้ และเป็นประโยชน์ต่อนักวิจัยและผู้สนใจด้านเครื่องเคลือบในภายหลังได้

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1-1 ภาพกรอบแนวคิดของการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ข้อมูลที่สำคัญที่มีส่วนช่วยในการอนุมานบทสรุปของการวิจัย ผ่านการศึกษา พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมเครื่องเคลือบระหว่างไทยและจีนใน ศตวรรษที่ 14
2. ได้วิเคราะห์เอกลักษณ์ ความเหมือนและความแตกต่างของศิลปะเครื่องเคลือบของทั้งสองประเทศ ตลอดจนอิทธิพลต่อเครื่องเคลือบของประเทศเพื่อนบ้านและโลก ผ่านการวิจัยและ วิเคราะห์รูปทรงและลวดลายในศิลปะเครื่องเคลือบของไทยและจีนในศตวรรษที่ 14
3. ได้แนวทางการออกแบบแผนที่ทางวัฒนธรรมเครื่องเคลือบ และแสดงข้อมูลทาง วัฒนธรรม จากข้อมูลการวิจัยที่ได้รับ

นิยามศัพท์เฉพาะ

แผนที่ศิลปะและวัฒนธรรม หมายถึง สถานการณ์การกระจายของวัฒนธรรม ศิลปะ ลุ่ม แม่น้ำ ชีววิทยา และด้านอื่น ๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงสถานะของอารยธรรมของประชาชน รวมถึงการ พัฒนาและความสำเร็จของศิลปะเครื่องเคลือบในประเทศหรือภูมิภาค

ศตวรรษที่ 14 หมายถึง ยุคราชวงศ์หยวนและยุคต้นราชวงศ์หมิงในประเทศจีน และช่วง รุ่งเรืองของอาณาจักรสุโขทัยในประเทศไทย

วิวัฒนาการภาพเครื่องเคลือบ หมายถึง การปรับให้เข้ากับสุนทรียศาสตร์ของชนชาติ ใช้ ลวดลายดั้งเดิมและเพิ่มการพัฒนาของไทยและจีน

การสืบทอดและนวัตกรรม หมายถึง การสืบทอดรูปภาพบนพื้นฐานของบรรพบุรุษ ดำเนินการหลอมรวมและนวัตกรรมโดยคนรุ่นหลัง

การผสมผสานข้ามภูมิภาคที่หลากหลาย หมายถึง การผสมผสานต้นทางของศิลปะเครื่อง เคลือบข้ามภูมิภาคและความแตกต่างของชาติพันธุ์ เพื่อสร้างเป็นศิลปะเครื่องเคลือบแบบใหม่

บทที่ 2

แนวคิดเกี่ยวกับเครื่องเคลือบดินเผาไทย-จีนในศตวรรษที่ 14

ภาพรวมเตาเผาทางการจื๋อเงินในราชวงศ์หยวนและเตาเผาสังคโลกในศตวรรษที่

14

จื๋อเงินเผาเครื่องเคลือบสีหยาบขาวมากที่สุดในสมัยราชวงศ์ซ่ง และเครื่องเคลือบสีขาวประเภทใหม่ก็ปรากฏขึ้นในสมัยราชวงศ์หยวน เครื่องเคลือบสีขาวส่วนใหญ่ของราชวงศ์หยวนจะมีการประทับตราคำว่า “ซู่ฝู” คนรุ่นหลังมักถูกเรียกว่า “เตาซู่ฝู” ในสมัยราชวงศ์หยวน ในฐานะที่เครื่องเคลือบสีขาวเป็นเครื่องเคลือบชนิดใหม่ จึงได้อยู่ในระดับชั้นนำของโลกในช่วงเวลานั้น และเป็นสินค้าที่สำคัญบนเส้นทางสายไหมทางทะเล อีกทั้งยังส่งออกไปยังเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นจำนวนมาก จึงกลายเป็นสมบัติล้ำค่าที่ราชวงศ์และขุนนางไทยเก็บสะสม และยังคงถูกใช้กันอย่างแพร่หลายในโอกาสสำคัญและพิธีกรรมทางศาสนา ในปีที่สิบห้าของราชวงศ์หยวนได้มีการจัดตั้งสำนัก “เครื่องเคลือบฝูเหเหลียง ชั้นที่เก้าระดับสูง” (หยวนสี่·จื๋อดีसानชื่อปา·ปายกวานชื่อ) ควบคุมการสร้างและเผาเครื่องเคลือบ มีการแต่งตั้งหัวหน้าและรองหัวหน้าตำแหน่งละหนึ่งท่าน ในช่วงปลายสมัยราชวงศ์หยวนขงฉีได้เขียนบันทึก “จื๋อเจิ้งจื๋อจี·จ้วนเอ้อ·หราวโจวอยู่ช่วง” ไว้ว่า ดินที่เมืองหราวโจวมีสีขาว ทุกช่วงเวลาจะมีเจ้าหน้าที่จากทางการมาผลิตเครื่องใช้เพื่อนำไปถวาย เรียกว่าเตาเผาราชสำนัก ไม่กล้านำดินมาใช้ส่วนตัว หรือดินที่เหลือจากการทำเครื่องใช้ถวายนำมาทำเป็นเครื่องใช้ประเภทจาน ชาม จานเล็ก แก้วน้ำ ชาม และประเภทอื่น ๆ มีสีขาวสะท้อนแสงดูสวยงาม และสีพื้นที่ยังไม่เคลือบน้ำมันเหมือนผงสีขาว และมีความสง่างามมาก แต่ดูแลรักษาและหาได้ยาก (Jiangbo, 2018)

จากการสำรวจภาคสนามพบว่า แหล่งเตาเผาของราชวงศ์หยวนถูกเผาทำลายในหลายพื้นที่สามารถพบได้ที่สองฝั่งแม่น้ำหนานเหอ สะพานหลัวหม่า จงตู้ไค่ว และถนนชมวิวด่าง ๆ ของเมืองจื๋อเต๋อเงิน เครื่องเคลือบลายครามของเมืองจื๋อเต๋อเงินในสมัยราชวงศ์หยวนและราชวงศ์ซ่งมีลักษณะเด่นดังต่อไปนี้: 1. ช่วงตัวมีความหนาและหนัก 2. พื้นผิวเคลือบสีเขียวอ่อนและสีเขียว ชั้นเคลือบมีความหนา เนื่องจากชั้นที่เคลือบมีธาตุเหล็กเป็นจำนวนมาก จึงทำให้สีเคลือบมีสีเขียวอ่อนและสีเขียว 3. รูปแบบของภาพวาดมีความโดดเด่น สวยงามและสง่างาม อีกทั้งยังมีระดับในการวาดภาพ

ภาพที่ 2-1 แหล่งโบราณสถานเตาเผาเครื่องเคลือบโบราณจิ่งเต๋อเจิ้นในศตวรรษที่ 14 (Zhangming)

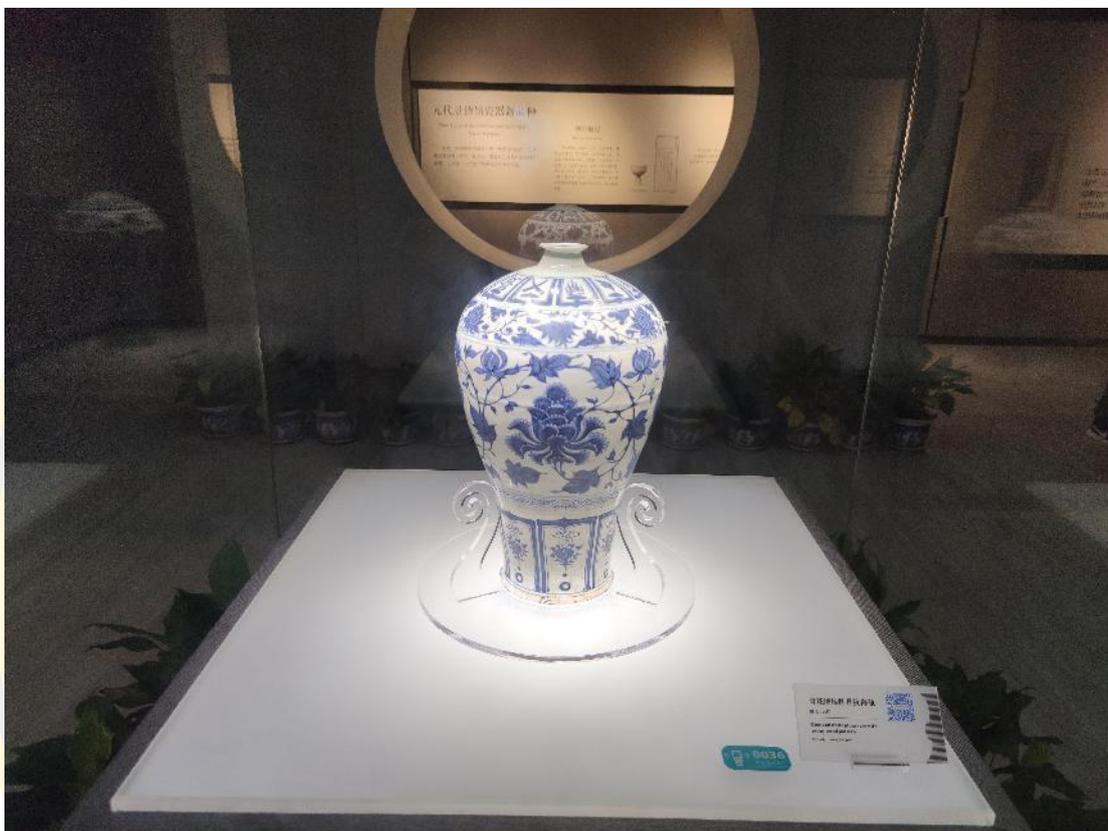
ในช่วงเวลาเดียวกันเครื่องสังคโลกของประเทศไทยยังเป็นที่รู้จักในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สังคโลกตั้งอยู่ในพื้นที่ภาคกลางของประเทศไทย เป็นพื้นที่ที่อยู่ภายใต้การบริหารเมืองหลวงของราชวงศ์สุโขทัย ซึ่งมีระยะทางห่างจากกรุงเทพฯ ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ออกค่อนไปทางทิศใต้ประมาณ 400 กิโลเมตร และทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือจากเมืองศรีสัชนาลัยประมาณ 37 กิโลเมตร และมีระยะทางห่างจากกรุงสุโขทัยไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ประมาณ 30 กิโลเมตร มีการค้นพบเตาเผา มากกว่า 200 แห่ง (Duan Lisheng, 2016, p. 122) เครื่องเคลือบที่ขุดพบเป็นจำนวนมากคือ เครื่องเคลือบสีลาตลและเครื่องเคลือบเคลือบเหล็ก ตามเอกสารของศาสตราจารย์ภาวิลาซึ่งเป็นหัวหน้าภัณฑารักษ์ของพิพิธภัณฑ์เครื่องเคลือบแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แห่งมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ประเทศไทยแนะนำว่า เครื่องเคลือบลายครามของประเทศไทยได้รับความนิยมมากในหมู่คนไทยในสมัยนั้น ช่างฝีมือเครื่องสังคโลกเริ่มเลียนแบบเทคนิคการเผาของประเทศไทย เกี่ยวกับอิทธิพลของเครื่องสังคโลกของประเทศไทยที่ได้รับมาจากเครื่องเคลือบรูปแบบของประเทศไทยนั้น นักวิชาการส่วนใหญ่ในปัจจุบันเชื่อว่า ในประวัติศาสตร์ไทยราชวงศ์สุโขทัยได้ส่งทูตไปยังประเทศจีน และได้นำช่างฝีมือของจีนกลับมายังสยาม (ชื่อเรียกประเทศไทยแบบโบราณสำหรับประเทศจีน) และได้เปิด

เตาเผาและสอนฝีมือให้แก่ผู้คนในท้องถิ่น ดังนั้นบนเครื่อง สังกโลกจึงปรากฏลวดลายของเตาเผา หลงฉวน มณฑลเจ้อเจียงและเตาเผาจิ่งเต๋อเจิ้น (เนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้ศึกษาความสำเร็จของศิลปะ เครื่องเคลือบทั้งสองประเทศ ไม่ใช่การศึกษาทางโบราณคดี ดังนั้นจะไม่มีารโต้แย้งกันในประเด็นนี้ มากนัก) แต่ศาสตราจารย์ภาลิวกกล่าวว่า ไม่พบบันทึกของช่างฝีมือชาวจีนที่มาเปิดเตาเผาที่ประเทศไทย เขาได้เปรียบเทียบเครื่องเคลือบลายครามกับเครื่อง สังกโลกในพิพิธภัณฑ์ชุดหนึ่ง ชี้ให้เห็นว่า แม้ว่าทั้งสองล้วนวาดด้วยลวดลายดอกไม้ นก ปลา และลวดลายอื่น ๆ แต่ช่างฝีมือของไทยได้ ผสมผสานความเข้าใจและจินตนาการของตนเองเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น ทำให้ลวดลายและ เทคนิคการเผาของทั้งคู่มีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ตัวอย่างเช่น ลวดลายครามของปลาคู่และ ดอกบัว ซึ่งมีความหมายถึงความกลมกลืนและงดงามในประเทศจีน ในฝีมือของช่างฝีมือไทยกลายเป็น ปลาในแม่น้ำสีถึงห้าตัวว่ายน้ำเล่นในเมืองสุโขทัย ลวดลายดอกโบตั๋นมักถูกนำมาวาดบนเครื่องเคลือบ ของประเทศจีน และช่างฝีมือชาวไทยมักจะวาดภาพดอกชบาบาน เนื่องจากประเทศจีนไม่ชำนาญใน การเผาแบบศิลาดล ดังนั้นสีของเครื่องเคลือบที่เลียนแบบจึงมีสีเหลืองอมเขียวเข้ม ผู้วิจัยเชื่อว่าการ เรียนรู้และการเลียนแบบของคนไทย ทำให้เครื่องสังคโลกเจริญรุ่งเรืองในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และ เครื่องสังคโลกยังทิ้งรอยประทับที่แข็งแกร่งในประวัติศาสตร์เครื่องเคลือบของโลก

ภาพที่ 2-2 แหล่งโบราณคดีเครื่องสังคโลก สุโขทัย (Zhangming)

รูปทรงที่พบทั่วไปในเตาเผาทางการจื๋อเต๋อเงินในราชวงศ์หยวนและเตาเผาสังคโลกในศตวรรษที่ 14

ภาพที่ 2-3 เครื่องเคลือบลายครามสมัยศตวรรษที่ 14 จากพิพิธภัณฑ์เครื่องเคลือบจีน (Zhangming,)

รูปทรงของเครื่องเคลือบส่วนใหญ่ในราชวงศ์หยวนนั้น ส่วนมากมีรูปทรงแบบจีนอันดั้งเดิม ตัวอย่างเช่น แจกันปากแคบ แจกันหมยผิง แจกันก้วานเอ้อผิง เป็นต้น ประเภทแรกมีพื้นฐานและวิวัฒนาการมาราชาวงศ์ก่อนหน้า และอีกประเภทหนึ่งได้รับอิทธิพลจากมองโกลและอิสลาม (Hong, 2018)

แจกันหมยผิง เริ่มใช้ตั้งแต่สมัยราชวงศ์ซ่ง เป็นเครื่องใช้ที่นิยมแพร่หลายทั้งทางภาคเหนือและภาคใต้ ซึ่งสามารถเทียบได้กับขวดไวน์ขนาดใหญ่ในสมัยใหม่ รูปทรงสมัยก่อนราชวงศ์หยวนมีลักษณะเด่นคือ ปากแคบ ส่วนคอสั้น เรียวยาว สวยงาม และมีฝาปิด เมื่อถึงสมัยราชวงศ์หยวนได้เปลี่ยนรูปทรงเล็กน้อย ปากแคบมีส่วนพับ ส่วนคอสั้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมคางหมู ส่วนไหล่เต็ม เก็บส่วนหน้าท้อง ส่วนฐานมีขนาดใหญ่ขึ้นและบานออก ในสมัยราชวงศ์หยวนยังมีแจกันหมยผิงที่แตกต่าง

จากสมัยก่อนคือแจกันหมยผิงแปดเหลี่ยม ซึ่งรูปทรงหมุนกลับต่างจากแบบจีนดั้งเดิม มีเส้นที่แข็งแรง ได้รับอิทธิพลจากภาชนะโลหะในเอเชียกลางและเอเชียตะวันตก เป็นผลิตผลของการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมที่แปลกใหม่และแบบดั้งเดิมของประเทศจีน

แจกันอยู่หูซุน ชื่อของแจกันอยู่หูซุนถูกตั้งชื่อตามเหล่าชนิดหนึ่ง เป็นภาชนะในการบรรจุเหล่า ในสมัยราชวงศ์ซ่งถูกเผาในเตาเผาหลายแห่งในประเทศจีน แจกันอยู่หูซุนที่ถูกเผาในเมืองจิ้งเต๋อเงินเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพสูง รูปร่างพื้นฐานได้แก่ ปากบานออก คอแคบ ส่วนท้องกลม ฐานกลม เส้นโดยรวมสวยงาม สูงและตรง

กาน้ำกวางเหลิง เริ่มใช้มาตั้งแต่สมัยราชวงศ์ถังและซ่ง ซึ่งในสมัยราชวงศ์หยวนกาน้ำกวางเหลิงมีความแตกต่างทางรูปทรงบางประการจากสมัยก่อนหน้า กาน้ำกวางเหลิงในสมัยราชวงศ์ถังและซ่งส่วนมากจะตกแต่งด้วยเครื่องเงินและเครื่องทองเป็นหลัก มีเพียงส่วนท้องที่มีรอยบุลงไป แต่กาน้ำกวางเหลิงในสมัยราชวงศ์หยวนลอกเลียนรูปทรงจากผลแดงเป็นหลัก ฝาของเครื่องใช้ยังทำเป็นรูปของผลแดง ซึ่งมีความเหมือนจริงมาก ถูกค้นพบในซากเรือของราชวงศ์หยวนที่ได้ทะเลของเกาะซิงโตประเทศเกาหลีใต้ และบริเวณช่องแคบมะละกา ซึ่งส่วนมากเป็นผลิตภัณฑ์จากเตาเผาหลงฉวนและเตาเผาจิ้งเต๋อเงิน

แจกันฮวาโคว่ แจกันฮวาโคว่ในสมัยราชวงศ์ซ่งและราชวงศ์จีน วิวัฒนาการมาจากแจกันฮวาโคว่เฟิงโซ่วในสมัยราชวงศ์เหลียว ลักษณะเด่นของรูปทรงคือ ปากแจกันแผ่ออกเหมือนกลีบดอกไม้ คอเรียวยาว ส่วนท้องกลม และส่วนฐานแผ่ออก เมื่อเปรียบเทียบกับสมัยก่อน แจกันฮวาโคว่ในยุคสมัยนั้น ส่วนคอมีขนาดที่สั้นกว่า ส่วนท้องและส่วนฐานแยกกันอย่างชัดเจน บางรูปทรงมีขนาดใหญ่ขึ้น ยกตัวอย่างเช่น ความสูงเกือบ 90 ซม. ของแจกันปากดอกบัวพื้นขาวสีดำลวดลายการละเล่นเด็กหนึ่งชิ้น เผาโดยเตาเผาสี้อโจว จากพิพิธภัณฑ์ศิลปะซีแอตเทิล มีลักษณะพิเศษของรูปทรงเฉพาะของราชวงศ์หยวน

กาน้ำหูลู่ รูปทรงเหมือนลูกสาตี หรือที่เรียกว่ากาน้ำทรงสาตี ส่วนมากใช้เพื่อใส่เครื่องปรุงรส รูปร่างของมันคือ ปากเล็ก ช่องตรงปากค่อย ๆ กว้างขึ้น ส่วนท้องกลม ฐานแบน ส่วนท้องด้านหนึ่งมีช่องยาวอยู่ อีกด้านหนึ่งเป็นหูจับ และมีฝาปิด แม้ว่าเครื่องใช้นี้จะเพิ่งมีขึ้นในสมัยราชวงศ์หยวน แต่รูปทรงเหล่านี้ยังคงลักษณะพิเศษของท้องถิ่นอย่างชัดเจน

โถขนาดใหญ่ มีสองรูปทรงหลักคือ หนึ่งแบบปากกว้าง ส่วนคอตรงสั้น ส่วนไหล่เต็ม ส่วนท้องพอง ส่วนท้องด้านล่างยุบเข้า ส่วนฐานแผ่ออกด้านนอกเล็กน้อย ส่วนเท้าวงกลมตื้น มีฝาปิดรูปใบบัวหรือฝารูปไข่มุกพับขึ้น อีกแบบหนึ่งคือ ขอบปากเป็นจาน ส่วนคอตรงและสูงชันเล็กน้อย ส่วนไหล่กว้าง ส่วนท้องพอง ส่วนเท้าวงกลมตื้น ส่วนบนสองข้างมีวงแหวนรูปสัตว์หรือมังกร และฝาพับขอบมีปุ่มรูปสิงโต โถทั้งสองแบบล้วนเป็นอุปกรณ์ในการจัดเก็บ ในสมัยราชวงศ์หยวนนิยมใช้อุปกรณ์ในการจัดเก็บขนาดใหญ่ ดังนั้นโถขนาดใหญ่จึงได้รับความนิยมในสมัยนั้น

แก้วนํ้ากุ ปากเปิดกว้างเหมือนแตร ไหล่แบน ส่วนท้องป่อง ส่วนเท้าเป็นวงกลมและแผ่ออก ที่ส่วนท้องยังมีชิ้นสี่แฉกออกมา เป็นการเลียนแบบรูปทรงของแก้วนํ้ากุสัมฤทธิ์ เนื่องจากความเฟื่องฟูของการสะสมเครื่องสัมฤทธิ์ในช่วงเวลานั้น การผลิตเครื่องลายครามเลียนแบบเครื่องสัมฤทธิ์จึงกลายเป็นแฟชั่นชนิดหนึ่ง ล้วนสร้างชิ้นถูกเตาเผาจึงต่อเงิน เตาเผาจุน เตาเผาหู และเตาเผาทางการของราชวงศ์ซ่งได้

จอกเจวีย ยังอยู่ในรูปทรงที่เลียนแบบสมัยโบราณ ส่วนหน้ามีช่องไหล ส่วนหลังมีหาง ส่วนปากสองข้างมีที่จับ มีส่วนท้องรูปไข่มีสามขา จอกเจวียเป็นภาชนะใส่เหล้า และยังเป็นตัวแทนของภาชนะที่ใช้ในพิธีกรรม และจอกเจวียใช้เป็นภาชนะเครื่องสังเวย จอกเจวียที่เห็นจนถึงปัจจุบันนี้ เคลือบโดยสีน้ำเงิน ซึ่งสอดคล้องกับ “ภาชนะเครื่องสังเวยแบบบริสุทธิ์”

จานทั่ว เป็นชุดนํ้าชาดั้งเดิมของประเทศจีน ใช้ร่วมกับถ้วยชา ตั้งแต่สมัยราชวงศ์ซ่งนิยมใช้จานคู่กับถ้วย วัสดุมีเครื่องทอง เครื่องเงิน เครื่องเงิน และเครื่องเคลือบ จานทั่วในสมัยราชวงศ์หยวนมีความคล้ายคลึงกับสมัยก่อน ส่วนมากเลียนแบบมาจากรูปทรงของเครื่องเงินและเครื่องทอง

แจกันทรงนํ้าเต้า ปากแคบ ส่วนคอสั้น ส่วนท้องพอง โดยประกอบเป็นรูปทรงกลมบนเล็ก และด้านล่างใหญ่ ส่วนฐานเว้า ซึ่งมีรูปทรงเลียนแบบนํ้าเต้า เครื่องเคลือบของรูปทรงนํ้าเต้ามีในหลายชั่วอายุคนในสมัยก่อนหน้า เป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถพบได้ทั่วไปในเตาเผาทางเหนือ ส่วนใหญ่ใช้เป็นขวดไวน์ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับเครื่องใช้สมัยโบราณที่มักนํ้าเต้ามาเจาะรูเป็นเครื่องใช้แบบพกพา เมื่อถึงราชวงศ์หยวน เตาเผาหลักสำหรับแจกันทรงนํ้าเต้าคือเตาเผาจึงต่อเงินในมณฑลเจียงซี และเตาหลงฉวนในมณฑลเจ้อเจียง ซึ่งปรกติแล้วมีขนาดค่อนข้างใหญ่

จานขนาดใหญ่ รูปร่างส่วนใหญ่พบบ้าง ส่วนท้องโค้ง ฐานกว้าง ส่วนเท้าเป็นวงกลมแต่สั้น มีปากสองประเภทคือ จานใหญ่แบบทรงเพชรและรูปทรงแบบสิบลูกกลิ้ง เส้นผ่านศูนย์กลางมักมี 40 ซม. ขึ้นไป และที่พบได้บ่อยคือเส้นผ่านศูนย์กลาง 40 ถึง 50 ซม. จานขนาดใหญ่ชนิดนี้แตกต่างจากเครื่องเคลือบจีนแบบดั้งเดิม จึงไม่สอดคล้องกับนิสัยการใช้งานของชาวจีน ลักษณะคล้ายกับจานเครื่องเคลือบขนาดใหญ่และเครื่องโลหะในเอเชียกลางและเอเชียตะวันตก ซึ่งประเพณีการกินในท้องถิ่นมักใส่อาหารในจานขนาดใหญ่และชามขนาดใหญ่ เพื่อให้ทุกคนรับประทานอาหารร่วมกัน ภายในภูมิภาคเอเชียกลาง เอเชีย และเขตซินเจียงในประเทศจีนยังคงรักษาประเพณีนี้ไว้จนถึงปัจจุบัน

ชามขนาดใหญ่ ปากเปิดหรือปากตื้น ส่วนท้องลึก มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางโดยทั่วไปคือขนาด 35 ถึง 40 ซม. มีขนาดใหญ่ที่สุดคือขนาด 58 ซม. ชามขนาดใหญ่เป็นภาชนะที่ใช้ทั่วไปในตะวันออกกลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังศตวรรษที่ 9 ชามเครื่องปั้นดินเผาทาสีมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางมากกว่า 30 ซม. เป็นที่นิยมอย่างมากในเปอร์เซีย หลังจากศตวรรษที่ 14 ชามขนาดใหญ่นอกจากจะใส่อาหารแล้ว ยังใช้สำหรับดื่มเหล้าอีกด้วย ซึ่งมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันปรากฏขึ้นในภาพวาดของชาวเปอร์เซีย

ชาม (แก้ว) ฐานสูง ปากแคบ ส่วนท้องลึก ส่วนเท้าทรงแตรอยู่ข้างใต้ รูปทรงมาจากชามเครื่องสัมฤทธิ์ฝังเงินหรือชามฐานสูงจากตะวันตกกลางในศตวรรษที่ 13 ได้มีการขุดพบเครื่องลายครามชามฐานสูงจากเตาเผาจิ่งเต๋อเจิ้นและชามสัมฤทธิ์ฝังเงินในท้องใต้ดินของราชวงศ์หยวนในเมืองอู่เฉิง มณฑลซินเจียง รูปทรงของทั้งสองอันที่มีลักษณะคล้ายกัน ส่วนกลางของจานสัมฤทธิ์มีรูปกลมขอบปากภายนอกมีอักษรอารบิกโบราณที่มีเนื้อหาสวดเพื่อพระคุณภายในหนึ่งสัปดาห์ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ของชาวเปอร์เซีย และแถบตะวันตกกลางอย่างไม่ต้องสงสัย ซึ่งถือได้ว่าชามเครื่องเคลือบฐานสูงทำเลียนแบบโลหะหรือชามฐานสูงจากกระจก เหมาะสำหรับคนในพื้นที่อิสลาม และสะดวกสำหรับนั่งรับประทานอาหารบนพื้น

ภาพที่ 2-4 เครื่องเคลือบสังคโลก ศตวรรษที่ 14 จากพิพิธภัณฑ์เครื่องเคลือบสังคโลก ประเทศไทย (Zhangming)

เครื่องเคลือบจำนวนมากที่ผลิตขึ้นในสังคโลกในสมัยสุโขทัย ไม่เพียงแต่เป็นเครื่องใช้ที่ใช้งานได้จริงเท่านั้น แต่ยังเป็นงานฝีมือที่มีความวิจิตรงดงามอีกด้วย และยังเป็นความชื่นชอบของคนไทยอย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้ยังเป็นสมบัติของราชวงศ์และขุนนางที่นิยมเก็บสะสมอีกด้วย ขณะเดียวกันยังได้รับความนิยมจากประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อื่น ๆ เช่นกัน เครื่องเคลือบตั้งชื่อตามสถานที่ หรือกล่าวได้ว่า ตั้งชื่อสถานที่ตามเครื่องเคลือบ นอกจากความต้องการเครื่องสังคโลกภายในประเทศไทยแล้ว ยังถูกส่งออกไปจำหน่ายที่ประเทศอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และประเทศอื่น ๆ เป็นจำนวนมาก และการจำหน่ายเครื่องเคลือบนี้ยังแข่งขันกับประเทศจีนอีกด้วย สำหรับการเผาเครื่องสังคโลกนั้นมีวิธีการคือ นำเครื่องใช้ที่ต้องการเผาไปวางบนเสาทรงกรวยสั้น เพื่อป้องกันรอยห้าขาที่หลงเหลือจากการเผาจานทรงกลม ซึ่งจะทำให้รูปลักษณะภายนอกได้รับความเสียหาย และเพื่อความมั่นคง ช่างฝีมือหากาวลงบนไม้ ดังนั้น หลังจากการเผาแล้วตรงส่วนใต้ของอุปกรณ์มีวงกลมสีดำอยู่ เครื่องเคลือบในยุคนี้ส่วนมากเป็นเครื่องใช้ขนาดกลางและขนาดเล็ก (Duan Lisheng, 2016, p.87)

งานขนาดกลางและขนาดเล็ก รูปทรงส่วนใหญ่พับตามขอบ ส่วนท้องโค้ง ส่วนก้นกว้าง ส่วนฐานเป็นวงกลมและสั้น ใช้ในการใส่อาหารเป็นหลัก งานขนาดกลางส่วนใหญ่ตกแต่งด้วยการแกะสลักหรือวาดลวดลายดอกไม้ งานขนาดเล็กตกแต่งด้วยภาพวาดปลาที่มีชีวิตชีวาเป็นหลัก

เครื่องเคลือบแบบกลอง รูปทรงที่ถูกขุดพบทางโบราณคดีส่วนมากเป็นทรงกลมและสี่เหลี่ยมจัตุรัส ใช้ในการบรรจุเครื่องประดับและของมีค่าชิ้นเล็ก ๆ เป็นหลัก มักจับคู่กับการตกแต่งด้วยการแกะสลักดอกไม้ เคลือบตกแต่งด้วยสีเขียวหรือสีเหลือง

โถแบบสองหู วัตถุประสงค์หลักคือการจัดเก็บสิ่งของ มีลักษณะเด่นคือแบบมีฝา แบบฝาปิด แบบปากกว้าง แบบส่วนคอตรงสั้น ส่วนไหล่เต็ม (บางอันมีหู) และมีส่วนฐานตื้น ส่วนใหญ่ตกแต่งด้วยเคลือบแบบลายครามเป็นส่วนใหญ่ และมีส่วนน้อยที่ตกแต่งด้วยการแกะสลักดอกไม้

เครื่องเคลือบแบบรูปแกะสลัก มีรูปทรงของตัวละครในตำนานหรือสัตว์ต่าง ๆ รวมถึงรูปทรงของฉากการใช้ชีวิตประจำวันของคนทั่วไป มักใช้ในการตกแต่งทางสถาปัตยกรรม

ลวดลายที่พบบ่อยในเตาเผาหลวงจิ่งเต๋อเจิ้นในราชวงศ์หยวนและเตาเผาสังคโลกใน
ศตวรรษที่ 14

ภาพที่ 2-5 ภาพลวดลายการตกแต่งลายครามที่เป็นแบบอย่างของศตวรรษที่ 14 (Zhangming)

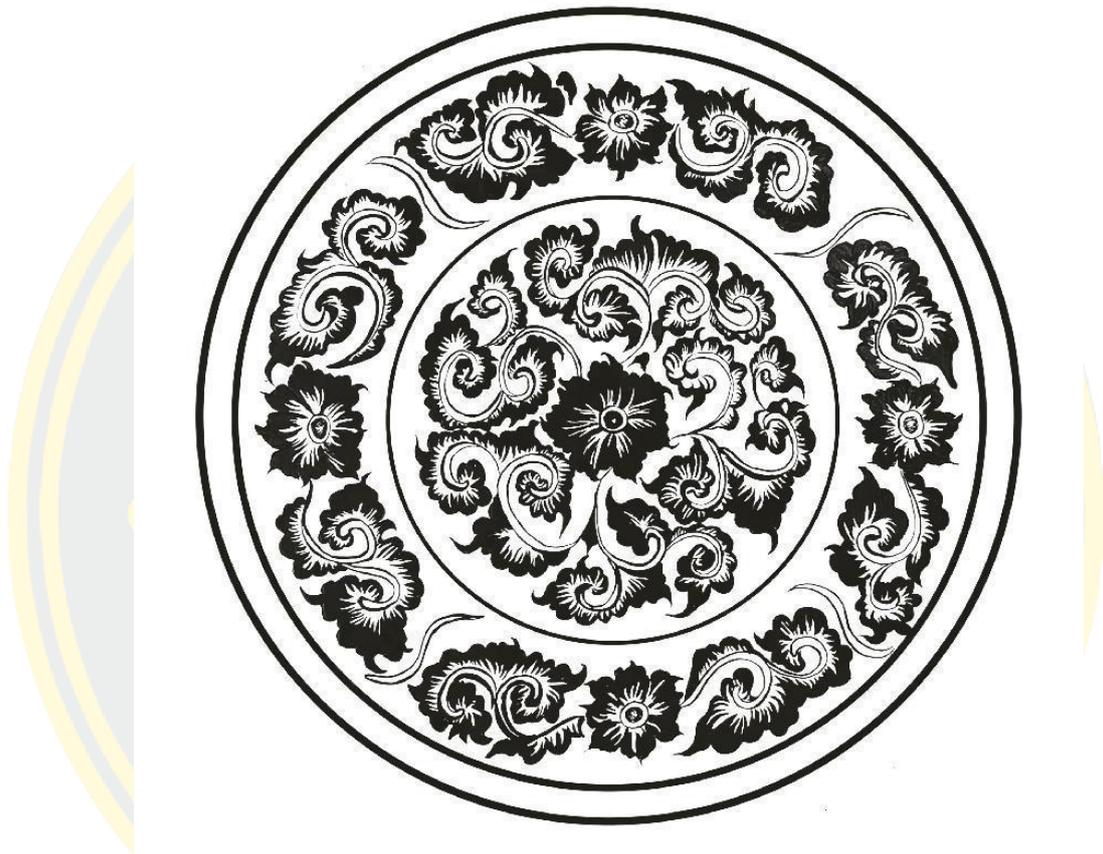
ภาพที่ 2-6 ภาพลวดลายการตกแต่งลายครามที่เป็นแบบอย่างของศตวรรษที่ 14 (Zhangming)

ภาพที่ 2-7 ภาพลวดลายการตกแต่งลายครามที่เป็นแบบอย่างของศตวรรษที่ 14 (Zhangming)

ภาพที่ 2-8 ภาพลวดลายการตกแต่งของเตาเผาสังคโลกในศตวรรษที่ 14 (Zhangming)

ภาพที่ 2-9 ภาพลวดลายการตกแต่งของเตาเผาสังคโลกในศตวรรษที่ 14 (Zhangming)

ภาพที่ 2-10 ภาพลวดลายการตกแต่งของเตาเผาสังคโลกในศตวรรษที่ 14 (Zhangming)

ฝีมือและเทคนิคการวาดภาพเครื่องเคลือบลายครามในช่วงต้นราชวงศ์หยวนยังไม่สมบูรณ์มากนัก ได้รับการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในช่วงกลาง ลวดลายการตกแต่งที่ประณีตและงดงาม ทำให้ไปสู่จุดสูงสุดของเครื่องเคลือบลายครามอย่างรวดเร็ว และส่งอิทธิพลอย่างลึกซึ้งต่อเครื่องเคลือบในสมัยราชวงศ์หมิงและราชวงศ์ชิง (Yao Jiangpo, 2018, p.27)

การตกแต่งเครื่องเคลือบลายครามในราชวงศ์หยวนได้รับการสืบทอดจากเครื่องเคลือบในยุคก่อน และได้รับอิทธิพลโดยตรงจากละครโอเปร่า ภาพวาดและผลิตภัณฑ์ผ้าไหมของราชวงศ์หยวนซึ่งผลิตภัณฑ์ผ้าไหมของราชวงศ์หยวนมีอิทธิพลต่อลวดลายการตกแต่งเครื่องลายครามในราชวงศ์หยวนมากที่สุด ข้อมูลที่สามารถบ่งบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องเคลือบลายครามและศิลปะผ้าไหมในราชวงศ์หยวนได้โดยตรงคือ ① ลวดลายกิ่งก้านดอกไม้ การตกแต่งลวดลายดอกไม้ในสมัยราชวงศ์สุยและราชวงศ์ถังใช้ลวดลายหญ้าม้วน โดยมีองค์ประกอบภาพแบบสองทางติดต่อกัน การตกแต่งลวดลายดอกไม้ในสมัยราชวงศ์ซ่งใช้รูปแบบดอกไม้ที่ลวดเข้าไป โดยมีองค์ประกอบภาพแบบสี่ทิศทางติดต่อกัน การตกแต่งลวดลายดอกไม้บนผ้าไหมในสมัยราชวงศ์หยวน แบ่งกิ่งก้านและใบบนเส้นหลักรูปตัว S แบบต่อเนื่อง ลวดลายกิ่งก้านดอกไม้เป็นลวดลายเครื่องเคลือบลายครามที่พบได้บ่อยในสมัยราชวงศ์หยวน ซึ่งเห็นได้ชัดว่ามาจากลวดลายของผ้าไหม ② การเพิ่มลวดลาย ลวดลายบนผ้าไหมของราชวงศ์หยวนมีรูปแบบที่หลากหลายประกอบกันของการเพิ่มลวดลาย โดยมีลวดลายนามธรรมที่เรียบง่ายเป็นลวดลายพื้นหลัง และมีลวดลายที่สมจริงแบบซับซ้อนเป็นลายที่ลอยขึ้นมา เครื่องเคลือบลายครามของราชวงศ์หยวนจะมีลวดลายสมจริงมาจากสิ่งเหล่านี้เช่น เมฆลอยเป็นพื้นหลัง มีมังกรบินลอยออกมา และมีน้ำทะเลเป็นพื้นหลัง และมีลายม่านน้ำลอยขึ้นมา ③ ดอกไม้สีขาวพื้นหลังสีเข้ม สีน้ำตาลเป็นสีนิยมในราชวงศ์หยวน สิ่งทอ ผ้าไหมและการปักลาย ส่วนใหญ่จะมีสีน้ำตาลเป็นพื้นหลัง ลวดลายดอกไม้ใช้สีอ่อนที่กลมกลืนกับสีพื้นหลัง งานเครื่องเคลือบลายครามในยุคของจักรพรรดิโจ้วเจิ้ง รูปแบบของพื้นสีฟ้าและลายดอกไม้สีขาวเหมือนกับผ้าไหมของราชวงศ์หยวน

หัวข้อของการตกแต่งตกแต่งเครื่องเคลือบลายครามในสมัยราชวงศ์หยวนส่วนใหญ่แบ่งออกเป็นสามประเภทคือ พีชพรรณณ สัตว์ และตัวละคร

1. ลวดลายพีช

1.1 ดอกโบตั๋น

ลวดลายดอกโบตั๋นในเครื่องเคลือบลายครามราชวงศ์หยวนใช้ทั้งเป็นลวดลายตกแต่งหลักและลวดลายตกแต่งเสริม เมื่อใช้สำหรับลวดลายตกแต่งหลัก โดยมีการวาดลายคราม ภายในของกลีบดอกไม้ทาสี และร่างด้วยเส้นบางภายนอก ส่วนใบแข็งแรงแต่มีระเบียบ โดยทั่วไปแตกออกเป็นสองมุม หลังจากร่างเส้นหลักของส่วนใบแล้วค่อยเติมสีจนเต็ม เมื่อใช้เป็นลวดลายตกแต่งเสริม ดอกโบตั๋นแบ่งออกเป็นสองประเภทคือแบบลายครามและแบบประทับตรา แบบลายครามใช้วิธีการวาด

แบบกิ่งก้าน ส่วนแบบประทับตราที่มีสองประเภทคือ แบบโครงร่างลายครามและแบบไม่มีโครงร่าง ด้านนอกของแม่พิมพ์ดอกไม้เต็มไปด้วยวัสดุสีเขียวและภาพวาดลวดลายน้ำทะเลวนอย่างละเอียด ชิ้นส่วนเล็ก ๆ ของเครื่องเคลือบลายครามที่ถูกขุดพบในประเทศจีน ลวดลายดอกไม้บนพื้นหลังจากวาด ภาพร่างเส้นหนาแล้วค่อยเติมสีลงไป ทั้งพื้นที่สีขาวเล็กน้อย ซึ่งวิธีการวาดจะแตกต่างจากการวาด เครื่องลายครามขนาดใหญ่

เมื่อถึงช่วงต้นราชวงศ์หมิง ส่วนกลีบของลวดลายดอกไม้บนเครื่องเคลือบลายคราม ไม่ร่างด้วยเส้นบาง ขนาดของใบทั้งด้านตรงและด้านข้างมีการเปลี่ยนแปลงไป มีรอยแตกที่มุมมากขึ้น หลังจากที่เราร่างเส้นหลักของใบไม้แล้วค่อยเติมสีเขียว วิธีการนี้ใช้มาจนถึงรัชสมัยของจักรพรรดิซวนเต๋อ และจักรพรรดิเฉิงฮว่า

1.2 ต้นสน ไม้ไผ่และดอกเหมย

ต้นสน ไม้ไผ่และดอกเหมยบนเครื่องเคลือบลายครามราชวงศ์หยวนนั้นถูกวาดแบบ รวมกันและแยกกัน ภาพแบบวาดรวมกันถูกเรียกว่า ภาพชู่หานซานโหย่ว (สามสหายในหมันตฤดู) เครื่องเคลือบลายครามในราชวงศ์หยวนและราชวงศ์หมิงนิยมใช้ ภาพต้นสน ไม้ไผ่และดอกเหมยบน เครื่องเคลือบลายครามราชวงศ์หมิงส่วนมากอยู่ในเครื่องใช้ชิ้นเล็ก ๆ เช่น ฝิวของแก้วชาสูงหรือตรง กลางของจาน ภาพต้นสน ไม้ไผ่และดอกเหมยบนเครื่องเคลือบลายครามราชวงศ์หมิงในเครื่องใช้ใหญ่ เช่น ชามขนาดใหญ่ที่มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 34 ซม. ที่เก็บสะสมในพิพิธภัณฑิ์โทพคาปี ประเทศตุรกี ลวดลายต้นสนนิยมใช้ในพื้นที่หลังของการวาดภาพตัวละคร ลวดลายไม้ไผ่ส่วนใหญ่ใช้ตกแต่งคู่กับภาพ เจียวสื่อและภาพแต่ง ลวดลายดอกเหมยและพระจันทร์คือ การวาดภาพรวมกันของดอกเหมยและ พระจันทร์ที่ได้รับความนิยมในสมัยตอนปลายของราชวงศ์หยวนและตอนต้นของราชวงศ์หมิง ลวดลายต้นสน ไม้ไผ่และดอกเหมยได้รับอิทธิพลมาจากภาพวาดในสมัยราชวงศ์หยวน ซึ่งวิธีการวาด รูปทรงมีความสง่างามและมีชีวิตชีวา ภาพต้นสนบนเครื่องใช้ขนาดใหญ่มีกว่าดรายละเอียดของกิ่งและ เปลือกอย่างละเอียด เข็มสนมีสองแบบคือ หนึ่งเป็นรูปทรงสนหางม้าที่เรียวยาว และอีกแบบคือ รูปทรงเจ้อชานชานกู่ ในช่วงต้นของราชวงศ์ หมิงเปลี่ยนเป็นรูปทรงแบบสนห้าเข็มทรงกลม ลวดลาย ของไม้ไผ่คล้ายกับวิธีการวาดไม้ไผ่ของคนในสมัยราชวงศ์หยวนเช่น วิธีการวาดของเคอจิวซือ หนีจ้าน และวิธีการวาดภาพอื่น ๆ ที่สามารถพบได้ในหนึ่งหรือสอง การร่างก้านไม้ไผ่และใบไผ่ทั้งหมดในครั้ง เดียว ขนาดของใบไผ่มีขนาดที่แตกต่างกัน เครื่องใช้บางชนิดปรากฏแท่งไม้ไผ่ล้อมรอบด้วยไม้เลื้อย มี ความโดดเด่น ในช่วงต้นราชวงศ์หมิงภาพไม้ไผ่มักพบในแบบโครงร่างคู่แล้วเติมสี ลวดลายดอกเหมย เสมือนจริง เมื่อวาดโครงกลีบด้วยเส้นบาง ๆ แล้วจากนั้นค่อยเติมสี ขอบของกลีบเว้นสีขาวไว้ ในส่วน กิ่งพบลักษณะของหนาม เครื่องเคลือบลายครามชิ้นเล็กของราชวงศ์หยวนมีความกระชับของเส้น ส่วน กิ่งถูกวาดครั้งเดียว ในช่วงต้นราชวงศ์หมิงกิ่งดอกเหมยมีความอ่อน ส่วนกลีบดอกไม้พบการเว้นสีขาว

เพิ่มการวาดเกสร ภาพวาดบนเครื่องเคลือบลายครามเตาเผาชาวบ้านมีดอกเหมยตูมเป็นหลัก และ
โครงสร้างแบบเส้นเดียวของเกสรตัวผู้

1.3 ดอกบัว

ลวดลายดอกบัวบนเครื่องเคลือบลายครามสมัยราชวงศ์หยวนใช้เป็นลวดลายตกแต่ง
หลักและลวดลายตกแต่งเสริม หากมองจากด้านรูปทรงมีลวดลายสระบัวและลวดลายช่อบัวแบบ
เสมือนจริง และยังมีลวดลายกิ่งก้านดอกบัวแบบรูปภาพ นอกจากลวดลายดอกบัวในสระน้ำแล้ว ยัง
ตกแต่งคู่กับพีชน้ำ ใบบัวและนกเป็ดน้ำอีกด้วย ส่วนกลีบบัวมีลักษณะเป็นเม็ดเล็ก ๆ และส่วนปลายมี
ลักษณะเหมือนเม็ดข้าวสาลี หลังจากวาดเส้นบาง ๆ ส่วนช่วงปลายกลีบมีสีเขียว และส่วนหลังเว้นสี
ขาวไว้ ในช่วงต้นราชวงศ์หมิง ส่วนกลางของกลีบบัวเติมสีเขียว และเว้นสีขาวไว้รอบด้าน ลวดลายช่อ
ดอกบัวเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าลวดลายดอกบัวกำหนึ่ง ลวดลายการตกแต่งนี้ปรากฏขึ้นในปลายราชวงศ์
หยวน

1.4 ลวดลายดอกเบญจมาศ

ลวดลายดอกเบญจมาศบนเครื่องเคลือบลายครามของราชวงศ์หยวนปรากฏเป็นทั้ง
ลวดลายตกแต่งหลักและลวดลายตกแต่งเสริม ลวดลายดอกเบญจมาศมีทั้งแบบกลีบเดียวและหลาย
กลีบส่วนมากรูปทรงดอกไม้เป็นทรงกลม ใบมีขนาดเล็กและมีหนึ่งถึงสามกลีบแยก ส่วนหน้าของใบมี
ลักษณะคล้ายกับน้ำเต้าและใบของดอกโบตั๋น เมื่อตกแต่งตรงกลางของจานจะเรียงเป็นจุดและ
กระจายออก เมื่อนำมาตกแต่งที่ขอบจาน มักจะตกแต่งด้วยดอกไม้สีขาวพื้นหลังสีน้ำเงินหรือพื้นหลังสี
น้ำเงินดอกไม้สีขาว

1.5 ลวดลายพีชน้ำ

ลวดลายพีชน้ำบนเครื่องเคลือบลายครามราชวงศ์หยวนมักพบในลวดลายสระบัวหรือ
ลวดลายสาหร่าย เป็นประเภทของแถบที่ถูกจัดเรียงจากด้านล่างแผ่ขยายขึ้นบนอย่างเป็นระเบียบ
ความสั้นยาวไม่เท่ากัน ยกตัวอย่างเช่น สาหร่าย ประเภทหนึ่งโค้งงอและเหยียดออก ทั้งสองข้างวาด
อย่างละเอียดด้วยเส้นแบนเหมือนตะขาบ อีกประเภทหนึ่งที่พบคือ แหนที่ลอยเป็นจุดวงกลม มีทั้ง
ขนาดใหญ่และขนาดเล็ก โดยมีเส้นบางเชื่อมต่อกัน

1.6 เจียวสือ

ในเครื่องเคลือบลายครามราชวงศ์หยวนรูปภาพของภูเขาหาปาเจียวมักจับคู่กับลวดลาย
ไม้ไผ่ ผลไม้ และราว หลังจากประกอบเส้นบางของปาเจียวแล้ว จึงค่อยเติมด้วยวัสดุสีเขียว ก้านตรง
กลางเป็นสีขาว ส่วนข้างของใบแยกเป็นหนึ่งหรือสองกิ่ง เอนไปด้านซ้ายและขวา ใบไม้ทั้งสีเขียวส่วน
ใหญ่เป็นแบบสมมาตร โดยไม่เติมสีตรงกลาง หลังจากวาดภาพหินภูเขาแล้วเติมสีด้วยฟู่กันขนาดใหญ่
อยู่ที่ด้านหน้าของปาเจียว ในช่วงต้นของราชวงศ์หมิงลวดลายเจียวสือจับคู่กับผลไม้หรือดอกไม้พบเห็น

ได้น้อยมาก ส่วนมากจะพบเห็นจับคู่กับราว ปาเจียวแบบหกใบ ไม่มีจุดศูนย์กลาง ด้านข้างของใบมี
 แฉกแขนงเยาะ และโดยรอบของหินภูเขาเว้นเส้นบางสีขาวไว้

2. ลวดลายสัตว์

ลวดลายสัตว์ในเครื่องเคลือบลายครามในสมัยราชวงศ์หยวนได้แก่ มังกร หงส์ ปลา ม้า
 กิเลน นกยวนยาง นกยูง กบ กระต่าย ช้าง แมลง เป็นต้น

2.1 มังกร

ลวดลายมังกรเป็นลวดลายที่ใช้บ่อยในการตกแต่งลวดลายเครื่องเคลือบลายครามสมัย
 ราชวงศ์หยวน ส่วนมากคือลายครามบนพื้นหลังสีขาว ตกแต่งที่ตรงกลางของจาน ส่วนท้องของแจกัน
 ไห ล้วนเป็นการตกแต่งตามฉิม ส่วนมากมีสามกรงเล็บ (สามนิ้วเท้า) สี่กรงเล็บ (สี่นิ้วเท้า) และช่วง
 ปลายราชวงศ์หยวนมีห้ากรงเล็บ (ห้านิ้วเท้า) ลำตัวของมังกรมีลักษณะเรียวยาว หัวเล็ก คอแคบ มี
 หนึ่งหรือสองเขา ไม่มีขน มีกรงเล็บแบบนกอินทรี และส่วนแขนและขาประดับด้วยขนคล้ายเปลวไฟ
 ตัวของมังกรวาดด้วยเกล็ดปลารูปโค้ง ในช่วงปลายราชวงศ์หยวนปรากฏเกล็ดแบบโค้ง หางแหลมหรือ
 หางรูปไฟ ลวดลายมังกรทั้งสี่ด้านเพิ่มการตกแต่งด้วยลายน้ำทะเล เมฆ หรือเปลวไฟ ในช่วงต้น
 ราชวงศ์หมิง หัวมังกรปรากฏขนลักษณะแบนและตรงเรียบไปทางด้านหลัง มีลำตัวและแขนขาที่
 แข็งแรง มังกรห้ากรงเล็บมักใช้ในเครื่องเคลือบเตาทางการ ในช่วงต้นราชวงศ์หมิงลวดลายมังกรที่มีพื้น
 หลังสีน้ำเงินมังกรสีขาวของเครื่องเคลือบลายครามลายน้ำทะเลสามารถพบเห็นได้ทั่วไป

2.2 หงส์

ลักษณะหัวของหงส์เหมือนกับนกแก้ว จะงอยปากส่วนบนยื่นออกมาจากส่วนล่าง ลำตัว
 ประดับด้วยขนนกเหมือนเกล็ดปลา หางยาวแยกเป็นสองหางถึงเจ็ดหาง และสามารถมองเห็นส่วนเท้า
 ได้ ส่วนปลายของกรงเล็บแหลมคม มีทั้งตัวผู้และตัวเมีย ตัวผู้คือเฟิง (凤) ตัวเมียคือหวง(凰) ส่วนหัว
 ของหงส์มีมงกุฎ มักใช้ในการตกแต่งที่ส่วนกลางจาน ส่วนไหล่ของแจกัน ส่วนท้องของกาน้ำ มีหงส์อยู่
 ตัวเดียวหรือมีห้าที่ที่ดูร้าย หงส์คู่ ส่วนมากตกแต่งเสริมคู่กับดอกโบตั๋น ดอกเบญจมาศ ใบกล้วย

2.3 นกยูง

หัวเป็นไก่ลวดลายนกยูง จะงอยปากเหมือนนกกกระเรียน คอเรียว ขาเรียวยาว ยืนหรือ
 กางปีก ล้อมรอบด้วยการตกแต่งดอกไม้ หญ้า และดอกโบตั๋น

2.4 ลวดลายปลา

มีลวดลายก๊วยหยู หลี่หยู ชิงหยู และเหนียนหยู ในช่วงเวลานั้นลวดลายก๊วยหยู และหลี่หยู
 ถูกพบมากที่สุดบนเครื่องเคลือบของประเทศจีน ส่วนประเทศไทยนั้น จะพบเป็นปลาท้องถื่นมากกว่า
 ลวดลายปลาของประเทศจีนมีความละเอียดประณีต ครีบปลา ตาปลา หางปลา สามารถมองเห็นได้
 อย่างชัดเจน และล้อมรอบไปด้วยพีชน้ำ เหนือผิง และมีห้าที่ที่ดูดูต้นมาก ส่วนลวดลายของประเทศไทย
 ในช่วงเวลานั้นมีรูปแบบที่เกินจริงและดูน่ารัก

3. ลวดลายตัวละคร

ลวดลายตัวละครบนเครื่องเคลือบลายครามสมัยราชวงศ์หยวนใช้เส้นร่าง จากนั้นทาด้วย วัสดุสีเขียว โดยเว้นสีขาวไว้ที่ส่วนใบหน้า มือ ขายเสื้อ คอปก ปีกหมวก ส่วนโค้งของคิ้ว จุดทั้งห้าบน ใบหน้า และเสื้อผ้าล้วนใช้ความแม่นยำและมีความละเอียดสูง หลังจากสมัยราชวงศ์หมิง เตาเผา ทางการเครื่องลายครามมักจะใช้ตัวละครเป็นเนื้อหาหลัก แต่ก็ดูซ้ำซากและเรียบง่าย ล้วนไม่สดใส เท่ากับลายครามในราชวงศ์หยวน ในสมัยจักรพรรดิหย่งเล่อและจักรพรรดิฉวนเต๋อแห่งราชวงศ์หมิง วัสดุสีเขียวค่อนข้างเลือนราง เส้นของลวดลายตัวละครไม่คมชัดเหมือนเครื่องลายครามสมัยราชวงศ์ หยวน การตกแต่งตัวละครบนเครื่องลายครามของราชวงศ์หยวนส่วนใหญ่แต่งกายแบบ ชาวฮั่น จากมุมมองของเครื่องแบบทางการ พวกเขามีลักษณะเหมือนราชวงศ์ซ่งมากกว่า โถขนาดใหญ่ ของ “ภาพจาวจวินซูชาย” ในการเก็บสะสมของประเทศญี่ปุ่น ตัวละครที่พบบ่อยคือ ตัวละครที่ แต่งกายแบบชาวฮู

ลักษณะเด่นของลวดลายการตกแต่งเสริมในเครื่องเคลือบลายครามในสมัยราชวงศ์

หยวน

ประเภทของลวดลายการตกแต่งเสริมของเครื่องเคลือบในราชวงศ์หยวนมีมากมาย โดยมี เนื้อหาเสมือนจริงและลวดลายเรขาคณิต

1. ลวดลายคลื่น

ลวดลายคลื่นบนเครื่องเคลือบลายครามในสมัยราชวงศ์หยวนส่วนใหญ่จะใช้ตกแต่งที่ขอบ งานขนาดใหญ่ และการแยกระหว่างลวดลายกลางจาน และลายพื้นของลวดลายดอกไม้ งานขนาดใหญ่ ที่ใช้ลายคลื่นที่ขอบมักจะเป็นรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน ลวดลายคลื่นประกอบด้วยสองส่วนคือ ลายคลื่นและระลอกคลื่น ลวดลายคลื่นบนเครื่องเคลือบลายครามในราชวงศ์หยวนจะมีเส้นหนาบาง แตกต่างกัน ซึ่งมีรูปทรงเหมือนพระหัตถ์ของพระพุทธเจ้า และมีรูปร่างเหมือนใบปาล์ม และยังมีเหมือน เจียงหย่า (ชื่อเรียกว่า เจียงหย่าไต้สุ่ย) ระลอกคลื่นถูกวาดด้วยเส้นละเอียด ทั้งเป็นลายปล่อยรังสีและ ลายหมุนวน ซึ่งมีลักษณะเหมือนลายนิ้วมือของมนุษย์ ระหว่างคลื่นและระลอกมีช่องว่างสีขาวเพื่อเพิ่ม ความรู้สึกของพื้นที่ ลวดลายคลื่นบางรูปวาดด้วยภาพดอกไม้ การตกแต่งลวดลายดอกไม้บางส่วนมี ลายคลื่นซ้อนใน ในฐานะที่ขยายเป็นลายคลื่นที่อยู่เชื่อมกัน ในสมัยต้นราชวงศ์หมิงเครื่องเคลือบลาย ครามลวดลายคลื่นได้ถูกทำให้เรียบง่ายขึ้น ลายคลื่นใช้เส้นละเอียดสองเส้นมีลักษณะกวางตรงกลาง บางอันวาดเป็นวงกลมเล็ก ๆ แสดงเป็นคลื่นดอกไม้ ลวดลายคลื่นหนาแต่บาง ซ้อนเป็นชั้น ๆ เหมือน กระแสน้ำวน และลายขดเหมือนลายนิ้วมือจะไม่ปรากฏให้เห็นอีกต่อไป

2. ลวดลายกลีบบัว

ลวดลายกลีบบัวแบ่งเป็นสองประเภทคือ แบบเสมือนจริงและแบบนามธรรม ประเภทหลังเป็นกลีบบัวแบบต่าง ๆ มีการตกแต่งตรงกลาง เรียกโดยทั่วไปว่าปาด้าหม่า มีแบบคว่ำลง และมีการใช้งานที่หลากหลาย ลวดลายกลีบบัวแบบต่าง ๆ บนเครื่องเคลือบลายครามราชวงศ์หยวน ใช้ในการประดับที่ส่วนคอและส่วนขาของเครื่องใช้ประเภทแจกันและโถ ทุกกลีบมีความเป็นอิสระ โดยมีการประกอบกันของเส้นนอกหนาและด้านในบางเป็นกรอบคู่ กรอบด้านในใช้เส้นบางเส้นเดียว เมื่อสร้างเส้นคู่ของกรอบด้านนอกแล้ว จากนั้นทำการเติมสีหรือวาดเส้นหนา เส้นหนาจะแบ่งเป็นการวาดสองครั้ง โดยเริ่มจากตรงกลาง กลีบบัวทับตรงส่วนไหล่ เส้นกรอบด้านในและลายกลีบบัวด้านในวาดเชื่อมกัน กลีบบัวด้านในเพิ่มสมบัติต่าง ๆ (เปลวไฟ ไช่มุก) ดอกไม้ (โดยมีดอกบัวและดอกเบญจมาศเป็นหลัก) หรือหัวเมฆ ด้านใต้ของหัวเมฆเพิ่มวงกลมลงไป ลวดลายกลีบบัวแบบเสมือนจริงปรากฏขึ้นในสมัยราชวงศ์หยวนตอนปลาย ถูกวาดขึ้นอย่างง่ายด้วยแบบตานเสี้ยนป้ายเหมียว ตรงกลางเพิ่มการวาดดอกไม้แบบง่าย ในช่วงต้นราชวงศ์หมิง กรอบนอกของกลีบดอกบัวใช้ร่วมกัน ช่วงไหล่กลมและอ่อน ลวดลายภายในกลีบดอกบัวมีความเรียบง่าย ด้วยลายเป่าเขียนฮวา และลวดลายหมุนวน

3. ลวดลายตัวอักษร 回

ลวดลายตัวอักษร 回 บนเครื่องเคลือบลายครามราชวงศ์หยวนมาจากลวดลายหยุนเหลยของเครื่องสัมฤทธิ์ วาดแบบหน่วยเดียว ลากปากกาทวนเข็มนาฬิกาจากด้านซ้ายบน จากด้านนอกเข้าด้านใน โดยทั่วไปสองกรอบจะซ้อนกัน แต่ก็พบแบบกรอบเดี่ยวด้วย มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของลวดลายตัวอักษร 回 วิธีการวาดง่ายขึ้นแต่ไม่สมบูรณ์ ในช่วงต้นราชวงศ์หมิง ลวดลายตัวอักษร 回 บนเครื่องเคลือบลายครามมีสองกลุ่ม วาดแบบเชื่อมกัน และมีการยืมใช้เส้นขอบหนึ่งเส้น ยังมีวิธีการวาดอีกแบบหนึ่งคือ การวาดภาพตกแต่งให้เสร็จภายในครั้งเดียว แล้ววาดจบจากด้านนอกย้อนกลับมาสู่ด้านใน เป็นวิธีการวาดตกแต่งแถบให้เสร็จภายในครั้งเดียว ลากจากด้านนอกและย้อนกลับมาสู่ด้านใน เพื่อเริ่มหน่วยที่สอง

4. ลวดลายเถาววัลย์

ลวดลายเถาววัลย์แต่ละหน่วยบนเครื่องเคลือบลายครามราชวงศ์หยวนถูกวาดขึ้นอย่างอิสระหนึ่งอันด้านตรงหนึ่งอันกลับด้านเชื่อมต่อกัน และมีบางอันที่เชื่อมต่อกันแบบสองอันขึ้นหนึ่งอันลงหรือหนึ่งอันลงสองอันขึ้น เชื่อมต่อกันเป็นเส้นโค้งมีช่องตรงกลาง ในช่วงต้นราชวงศ์หมิง ลวดลายเถาววัลย์วาดด้วยเส้นโค้งมีช่องตรงกลางก่อน และลวดลายเถาววัลย์ถูกขยายออกไป ตั้งแต่ช่วงกลางราชวงศ์หมิง ยังมีลวดลายเถาววัลย์ที่วาดขึ้นโดยไม่ได้เริ่มจากเส้นโค้งมีช่องตรงกลาง 5. ลวดลายเงิน ลวดลายเงินของราชวงศ์หยวนส่วนใหญ่จะประดับที่ขอบจานและปากขวดเครื่องลายคราม การประดับตกแต่งประกอบด้วยเงินทั้งหมด และยังมีแถบที่ประกอบด้วยเงินครึ่งหนึ่ง วงกลมด้านนอกและสี่เหลี่ยม

ด้านในเป็นรูปทรงพื้นฐาน รูปแบบอื่นจะเปลี่ยนแปลงไป ในลวดลายเงินบางส่วน ถูกวาดเป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน ทุกด้านของรูปทรงสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนเพิ่มจุด เช่นเดียวกับวิธีวาดแถบ ลวดลายทรงสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน 6. ลวดลายใบกล้วย ส่วนมากตกแต่งที่ส่วนคอและส่วนท้อง ด้านล่างเป็นหลัก ฐานตรงกลางของส่วนใบกล้วยไปจนถึงช่วงปลายแหลม วาดเติมโครงร่างด้วยเส้น กลับหนึ่งเส้นหรือสองเส้น จากนั้นเติมสี ขอบของใบใช้เส้นบางวาดโครงร่างจากนั้นค่อยเติมสี เส้นหลักของใบร่างด้วยเส้นบาง มีสองวิธีหุ่ยผ่าแบบชั้นเดียวและหน้าหลังสองชั้น ในช่วงต้นราชวงศ์หมิง ก้านตรงกลางของลวดลายใบกล้วยถูกวาดด้วยเส้นแบนบาง ๆ สองเส้นถึงส่วนปลายของใบ โดยไม่มีการเติมสี ลายของส่วนใบละเอียดเหมือนกระดุกปลา ขอบใบเหมือนรูปทรงของใบเลื่อย เส้นโครงใช้ฟู่เพิ่มความหนา โดยทั่วไปจะใช้วิธีการวาดแบบหน้าหลังสองชั้น

อิทธิพลของศิลปะเตาเผาทางการจิ้งเต๋อเงินในราชวงศ์หยวนและเตาเผาสังคโลกในศตวรรษที่ 14 รวมถึงอิทธิพลต่อการพัฒนาการของเครื่องเคลือบระดับโลก

ในกระบวนการอันยาวนานของอารยธรรมมนุษย์ ศิลปะเครื่องเคลือบมีบทบาทในการส่งเสริมที่สำคัญ ซึ่งภายในนั้นตัวแทนของอุตสาหกรรมเครื่องเคลือบที่มีชื่อเสียงของประเทศจีนและประเทศไทยได้แก่ เครื่องเคลือบลายครามของเมืองจิ้งเต๋อเงินในสมัยราชวงศ์หยวนและราชวงศ์หมิง และเครื่องสังคโลกในสมัยสุโขทัย ต้นกำเนิดของเครื่องเคลือบลายครามของจีนสามารถสืบย้อนไปได้ถึงราชวงศ์ถัง ได้มีการค้นพบชิ้นส่วนเครื่องเคลือบลายครามในสมัยราชวงศ์ถังที่เมืองหยางโจว และได้ค้นพบชิ้นส่วนของเครื่องเคลือบลายครามในสมัยราชวงศ์ซ่งที่มณฑล เจียงซี เจ้อเจียง และกวางตุ้ง เช่นเดียวกัน ซึ่งเทคนิคของเครื่องเคลือบลายครามเหล่านี้ยังไม่สมบูรณ์มากนัก และอยู่ในยุคเริ่มแรกของเครื่องเคลือบลายคราม

นับตั้งแต่การสถาปนาราชวงศ์หยวน เนื่องจากภัยสงครามและความวุ่นวาย ทำให้ช่างฝีมือจำนวนมากอพยพลงมาจากใต้ไปยังเมืองจิ้งเต๋อเงิน ช่างฝีมือเหล่านี้เป็นทรัพยากรคุณภาพเยี่ยมของอุตสาหกรรมเครื่องเคลือบของเมืองจิ้งเต๋อเงิน จึงถือเป็นข้อกำหนดเบื้องต้นที่มั่นคงสำหรับการพัฒนาเครื่องลายคราม การค้าทางบกและทางทะเลในสมัยราชวงศ์หยวนเป็นการเปิดยุคสมัยใหม่ของศิลปะเครื่องเคลือบ และเครื่องเคลือบลายครามได้กลายมาเป็นกระแสหลักของอุตสาหกรรมเครื่องเคลือบของประเทศจีน (He Hong,2018,p.125)

ก่อนสมัยสุโขทัย เครื่องเคลือบของไทยส่วนมากเป็นเครื่องเคลือบแบบสีเดียวและเครื่องปั้นดินเผา ตามข้อมูลทางประวัติศาสตร์ ในช่วงสมัยนั้นราชวงศ์หยวนยังไม่ได้ทำลายราชวงศ์ซ่งอย่างสิ้นซาก สงครามและความวุ่นวายในมณฑลเจ้อเจียงยังดำเนินอยู่ ช่างฝีมือเครื่องเคลือบบางคนเดินทางมาที่เมืองสังคโลกเพื่อหลีกเลี่ยงจากสงคราม และมาสร้างเตาเผาผลิตเครื่องเคลือบกับคนใน

พื้นที่ สุโขทัย (หมายถึง “รุ่งอรุณแห่งความสุข” ในภาษาไทย) เป็นเมืองโบราณในภาคกลางของประเทศไทย ทางใต้ห่างจากกรุงเทพฯ 447 กิโลเมตรและทางเหนือห่างจากเชียงใหม่ 350 กิโลเมตร เป็นเมืองที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับคนไทยทุกคน สุโขทัยไม่ได้เป็นเพียงแหล่งกำเนิดของวัฒนธรรมไทยเท่านั้น แต่ยังเป็นเมืองหลวงแห่งแรกที่รวมเป็นหนึ่งและปกครองโดยคนไทยประเทศไทยในอดีต ในค.ศ. 1991 แหล่งโบราณคดีสุโขทัยถูกจัดไว้ใน “รายการมรดกโลก” ในรัชสมัยของพ่อขุนรามคำแหง อานาจของสุโขทัยมาถึงจุดสูงสุด พ่อขุนรามคำแหงโดดเด่นในด้านความสำเร็จทางวัฒนธรรมและการปกครอง พระองค์ได้ขยายอำนาจไปสู่ภายนอกอย่างต่อเนื่อง และค่อย ๆ ขยายอำนาจไปสู่ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาและพื้นที่ใกล้เคียงทั้งหมด ทำให้อาณาจักรสุโขทัยเป็นมหาอำนาจที่สำคัญในคาบสมุทรอินโดจีน ศิลปจารึกภาษาไทยชิ้นแรกที่เขาทิ้งไว้ในดินแดนสุโขทัย อาณาจักรสุโขทัยในช่วงเวลานั้นปกครองทั้งทางตรงและทางอ้อมมากกว่าประเทศไทยในปัจจุบัน พระองค์ไม่เพียงแต่สถาปนาประเทศที่มีอาณาเขตกว้างใหญ่ด้วยกำลังเท่านั้น ขณะเดียวกันพระองค์ยังปฏิรูปทางการเมือง การทหาร และวัฒนธรรม และยังนำระบบราชาธิปไตยของการบูรณาการทางทหารและการเมือง และกำหนดกฎหมายที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่เก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย พระองค์ได้ทำการอ้างอิงถึงภาษาบาลี (อักษรอินเดียโบราณ) และภาษาเขมร (บรรพบุรุษของภาษาเขมรในปัจจุบัน) พระองค์ทรงก่อตั้งระบบอักษรไทยขึ้นในค.ศ. 1283 และทรงสร้างความสำเร็จที่ไม่สามารถลบล้างได้สำหรับการพัฒนาวัฒนธรรมของชาติไทย ด้วยเหตุนี้บางคนจึงยกย่องพ่อขุนรามคำแหงว่าเป็น “ผู้ริเริ่มวัฒนธรรมของชาวไทย” พ่อขุนรามคำแหงยังนำพระพุทธรูปศานานิกายเถรวาทจากศรีลังกา เพื่อนำมาต่อต้านศาสนาพราหมณ์และพุทธรูปศานานิกายเถรวาทก่อนหน้านี้ ความสำเร็จที่นำยกย่องของสุโขทัยยังสะท้อนอยู่ในด้านศิลปะ ประติมากรรม และสถาปัตยกรรม ศิลปะสุโขทัยซึมซับวัฒนธรรมมาจากเขมร อินเดีย และศรีลังกา ซึ่งเห็นได้จากการสร้างวัดและเครื่องปั้นดินเผาอันวิจิตร สิ่งเหล่านี้ได้กลายเป็นมรดกทางวัฒนธรรมและศิลปะที่ดีที่สุดและมีความเป็นตัวแทนมากที่สุดในประเทศไทยในปัจจุบัน จากแหล่งโบราณคดีเตาเผาเครื่องสังคโลกและเครื่องเคลือบที่ขุดพบทางโบราณคดีเห็นได้ว่า รูปทรงของเตาเผาวิธีการเผาแบบดอกตะปูทั้งห้าอันเกือบจะเหมือนกับในประเทศจีน เครื่องสังคโลกดีกว่าเครื่องเคลือบในยุคก่อน ๆ นี่จึงสะท้อนให้เห็นถึงประวัติศาสตร์อันยาวนานของการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและศิลปะระหว่างคนทั้งสองประเทศ

ช่วงต้นของการพัฒนาเครื่องเคลือบลายครามของประเทศจีนคือ ศตวรรษที่ 7-9 จากตัวอย่างชิ้นส่วนเครื่องเคลือบลายครามสมัยราชวงศ์ถังที่เมืองหยางโจว จะเห็นได้ว่ามีวิวัฒนาการจากการตกแต่งแบบเคลือบชิ้นส่วนสีมาเป็นกรวดภาพแบบเส้น ผ่านการระบุโดยสถาบันทางวิทยาศาสตร์ของประเทศจีนและต่างประเทศ องค์ประกอบของมันมีลักษณะเป็นแมงกานีสต่ำธาตุเหล็กสูง และมีส่วนประกอบของกำมะถัน ไม่มีส่วนประกอบของสารหนูในวัสดุเคลือบแบบเปอร์เซีย (อิหร่าน) จึงสามารถอนุมานได้ว่า วัสดุเคลือบในสมัยนั้นไม่ได้มาจากเปอร์เซีย แต่อาจจะมาจาก

แอฟริกาใต้ เอเชียกลาง หรือมณฑลกานซู ประเทศจีน เครื่องเคลือบลายครามในศตวรรษที่ 13 มีความสำคัญอย่างมากในประวัติศาสตร์ศิลปะเครื่องเคลือบ ด้วยความก้าวหน้าทางเทคนิคและการขยายการผลิตของเครื่องเคลือบลายคราม ทำให้มีเครื่องเคลือบพื้นสีขาวลายสีน้ำเงินและเครื่องเคลือบพื้นสีน้ำเงินลายสีขาวคุณภาพสูงปรากฏขึ้นเป็นจำนวนมาก และค่อย ๆ กลายเป็นกระแสหลักของอุตสาหกรรมเครื่องเคลือบลายครามของประเทศไทย ในการพัฒนาวิธีการตกแต่งเครื่องเคลือบลายครามมาเป็นเวลาหลายร้อยปี ได้ผ่านวิธีการเผาตั้งแต่อุณหภูมิต่ำจนถึงอุณหภูมิสูง ตั้งแต่การตกแต่งแบบในเคลือบไปจนถึงการตกแต่งแบบใต้เคลือบ ตั้งแต่การตกแต่งแบบเคลือบชั้นส่วนไปจนถึงลวดลายการวาดภาพ และกระบวนการพัฒนาจากเครื่องปั้นดินเผาไปจนถึงเครื่องเคลือบ

ผู้ปกครองของราชวงศ์หยวนคือชาวมองโกล เนื่องจากเป็นชนเผ่าเร่ร่อนจึงยากที่จะปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของชาวจีน รูปทรงของเครื่องเคลือบได้มีการเปลี่ยนแปลงไป รูปทรงของเครื่องใช้ที่ใช้งานได้จริงมากมายที่ถูกปรับให้เข้ากับชีวิตประจำวันของชนเผ่าเร่ร่อนได้ปรากฏขึ้น สำหรับผู้ปกครองชาวยุโรปแล้ว การผลิตเครื่องเคลือบมีความสำคัญด้านการคลังเท่านั้น และเป็นรายได้ทางการค้าที่สำคัญของราชวงศ์หยวน ด้วยทำที่หนึ่งเฉยต่ออุตสาหกรรมเครื่องเคลือบ ทำให้เครื่องเคลือบสามารถพัฒนาได้ตามความต้องการของเศรษฐกิจแบบตลาด สุนทรียภาพของประชาชนทั่วไปสามารถแสดงออกได้ทางรูปทรงและลวดลายการตกแต่งของเครื่องเคลือบ การตกแต่งลวดลายเครื่องเคลือบในสมัยราชวงศ์หยวนส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลจากอุปกรณ์ในสมัยราชวงศ์หยวนและการตกแต่งลวดลายบนสิ่งทอ เครื่องเคลือบในสมัยราชวงศ์หยวนปรากฏตัวละครอุปกรณ์และลวดลายการตกแต่งเรื่องราวละครในสมัยราชวงศ์หยวน ผู้ปกครองราชวงศ์หยวนชื่นชอบในผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมเป็นพิเศษ รัฐบาลได้จัดตั้งหน่วยงานพิเศษขึ้นเพื่อออกแบบและผลิตผ้าไหม ทำให้มีลวดลายที่อุดมสมบูรณ์ ซึ่งมีตัวแทนคือ ① ลายกิ่งดอกไม้ ลวดลายคลื่นรูปตัว S ที่ทอดยาวต่อเนื่องตามผล ดอก กิ่งไม้ และใบไม้ ลวดลายที่พบได้บ่อยได้แก่ลายกิ่งดอกบัว ลายกิ่งดอกโบตั๋น ② ดอกไม้สีขาวพื้นหลังสีเข้ม วิธีการตกแต่งที่เหมือนกันของเครื่องเคลือบลายครามและผลิตภัณฑ์ผ้าไหมเช่น ลายเมฆมังกรพื้นสีน้ำเงิน และลายดอกไม้พื้นสีน้ำเงิน

ในช่วงระยะเวลานั้น เครื่องเคลือบของทั้งสองประเทศยังถูกสืบทอดและอ้างอิงจากรูปแบบศิลปะอื่น ๆ อีกทั้งยังถูกสร้างขึ้นอย่างต่อเนื่อง เลียนแบบรับสิ่งที่ดีและทอดทิ้งสิ่งที่ไม่ดี เป็นความมีชีวิตชีวาของศิลปะเครื่องเคลือบของทั้งสองประเทศ

วิธีการออกแบบแผนที่ศิลปะและวัฒนธรรม

การออกแบบแผนที่ทางวัฒนธรรมมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้ องค์ประกอบทางวัฒนธรรม พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ กลุ่มทางสังคม มิติของเวลา สัญลักษณ์แผนที่ วิธีการแสดงภาพแบบดิจิทัล สหวิทยาการและวิธีการเล่าเรื่อง

วัฒนธรรมและศิลปะเป็นสมบัติที่เวลาหลงเหลือไว้ให้แก่เมือง วัฒนธรรมและศิลปะ ประวัติศาสตร์เมือง และแผนที่ สามสิ่งนี้ดูเหมือนไม่มีความเกี่ยวข้องกัน แต่ด้วยการผสมผสาน ระหว่างแผนที่และวัฒนธรรม และการบูรณาการทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม สามารถทำให้ ผู้อ่านรู้ถึงประวัติศาสตร์ผ่านการดูภาพ และเข้าใจเมืองนั้นผ่านประวัติศาสตร์ ที่สามารถทำให้ วัฒนธรรมและศิลปะของเมืองมีความโดดเด่นมากยิ่งขึ้น การสำรวจร่องรอยทางประวัติศาสตร์และ เส้นทางวิวัฒนาการของเมืองนั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการขยายการพัฒนาวัฒนธรรมและศิลปะ ของเมือง

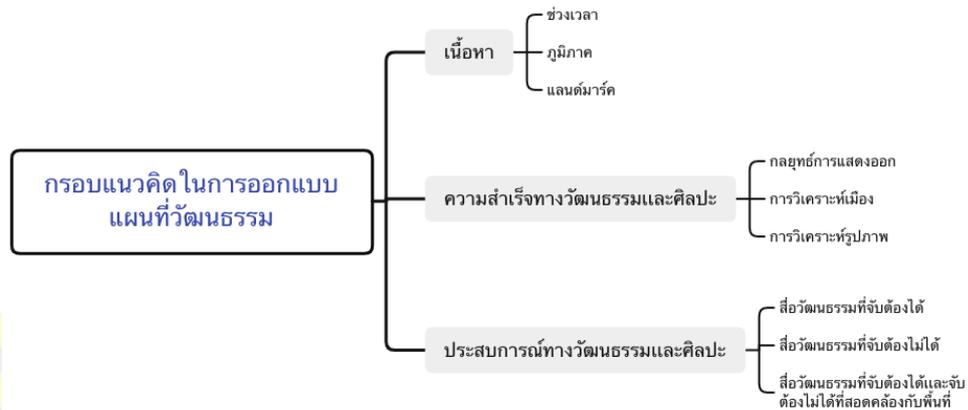
ความสำเร็จทางศิลปะของเมืองคือ ที่ตั้งทางวัฒนธรรมของเมือง และเป็นสมบัติทาง ประวัติศาสตร์ของเมือง วัฒนธรรมและศิลปะของเมืองนั้นให้ความสำคัญกับการเสนอจิตวิญญาณ ภายในของเมืองที่มากขึ้น เมื่อมีคนพูดถึงเมือง อันดับแรกที่พวกเขานึกถึงคือ วัฒนธรรมพื้นผิว เช่น อาหารของเมือง ระดับความเจริญ ลักษณะทางสถาปัตยกรรม เป็นต้น มีเพียงแค่นี้ก็คนที่เข้าใจถึง ความหมายที่จิตวิญญาณและวัฒนธรรมอย่างลึกซึ้ง เช่น ประวัติศาสตร์วัฒนธรรม ศิลปะและ วัฒนธรรม สังคมและวัฒนธรรม เป็นต้น งานวิจัยนี้จะเริ่มต้นจากมุมมองการออกแบบและการศึกษา แผนที่วัฒนธรรม จากการวิเคราะห์ภูมิหลังของศิลปะเครื่องเคลือบในเมืองจิ่งเต๋อเจิ้นและสุโขทัยใน ศตวรรษที่ 14 โดยการนำแผนที่มาเป็นสื่อของเมือง และใช้ภาษาแผนที่เพื่อแสดงความหมายทางจิต วิญญาณและวัฒนธรรมที่มากมาย รวมถึงความสำเร็จทางศิลปะ

1. กรณีศึกษาเชิงปฏิบัติ

เนื้อหาหัวข้อ ภาพ การท่องเที่ยว การเดินทาง นำมาเป็นพื้นฐานของกรอบทฤษฎีรวมเข้า กับการแนะนำประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและศิลปะเพื่อแนะนำเมืองทั้งสองให้แก่ผู้อ่าน และทำให้ ผู้อ่านรับรู้ได้ถึงลักษณะเด่นของ “แลนด์มาร์ค” และคุณค่าทางวัฒนธรรม และแสดงให้เห็นถึง ความเชื่อมโยงระหว่างแผนที่และข้อความ เพื่อให้สามารถประสบการณ์ความสำเร็จอันรุ่งโรจน์ของทั้ง สองเมืองในช่วงเวลานั้นได้ดียิ่งขึ้น

กลยุทธ์การแสดงผล มองหานามบัตรของเมืองผ่านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และ ความสำเร็จทางศิลปะของเมือง

2. กรอบแนวคิดการออกแบบ

ภาพที่ 2-11 กรอบแนวคิดการออกแบบ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องของงานวิจัยนี้ได้แก่ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครื่องเคลือบของไทยและจีน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนที่ทางวัฒนธรรม

ตัวของแผนที่เองเป็นปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรม จากจุดกำเนิดของแผนที่สังคมศึกษาคำบรรพ์ไปจนถึงแผนที่โบราณ แผนที่ยุคใกล้สมัยใหม่ และแผนที่สมัยใหม่ แผนที่ประวัติศาสตร์ที่ยาวนานเกือบเท่ากับวัฒนธรรมที่เก่าแก่ที่สุดในโลก สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ แผนที่หน้าที่ในการแสดงโลกทางภูมิศาสตร์ที่ไม่ใช่เชิงเส้นและความซับซ้อนทางวิทยาศาสตร์ ในฐานะภาษาทางวิทยาศาสตร์ แผนที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในภาษาทางธรรมชาติและวัฒนธรรม แผนที่ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเป็นแผนที่ที่มีความเป็นประวัติศาสตร์ ความเป็นสังคมและความเป็นตัวแทน โดยแผนที่ศิลปะและวัฒนธรรมผ่านสามยุคสมัย ยุคที่หนึ่งคือ แผนที่ทางวัฒนธรรมสมัยโบราณ รวมถึงการเกิดขึ้นของแผนที่โบราณในสังคมศึกษาคำบรรพ์ การเพิ่มขึ้นของแผนที่โบราณในสังคมเกษตรกรรมจนถึงความเสื่อมถอยของแผนที่ตะวันตกในยุคกลางและการพัฒนาแผนที่ในสมัยราชวงศ์ถัง ราชวงศ์ซ่ง ราชวงศ์หยวนและราชวงศ์หมิงของประเทศจีน ยุคที่สองคือ แผนที่ทางวัฒนธรรมยุคใกล้สมัยใหม่ ภายใต้สังคมอุตสาหกรรม มีการปรากฏขึ้นของแผนที่ดั้งเดิม ยุคที่สามคือ แผนที่ทางวัฒนธรรมยุคสมัยใหม่ แผนที่ได้อาศัยจากโมเดลไปสู่ขั้นตอนใหม่ไปสู่การทำให้เป็นดิจิทัล และตลาดของแผนที่ที่มีความเจริญรุ่งเรืองมากยิ่งขึ้น ด้วยการมาถึงของยุคปัญญาประดิษฐ์ คุณค่าทางศิลปะและวัฒนธรรม คุณค่าทางวิทยาศาสตร์ คุณค่าทางสังคมของแผนที่ได้ปรากฏขึ้นอย่างชัดเจน ทุกวันนี้ แผนที่ได้กลายเป็นเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ที่ขาดไม่ได้สำหรับผู้คนในการทำงาน การศึกษาและการใช้ชีวิต

ในปัจจุบันงานวิจัยเกี่ยวกับการสืบทอดและนวัตกรรมของศิลปะลวดลายเครื่องเคลือบในประเทศจีนได้กลายเป็นจุดสนใจของความสนใจและอภิปรายในสังคมในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา นักวิชาการหลายท่านได้มีแนวคิดที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับการสืบทอดและนวัตกรรมจากมุมมองที่แตกต่างกัน ดังนั้นผลการวิจัยที่ออกมา จึงเป็นมูลฐานการอภิปรายที่สำคัญสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อยะยงทาง นักวิชาการชื่อดังของประเทศจีนเชื่อว่า วัฒนธรรมไม่เพียงแต่ต้องรักษาไว้เท่านั้น แต่ยงรวมไปถึงการพัฒนาการตลาดทางวัฒนธรรมที่เป็นนามธรรม ซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญที่สามารถพัฒนาและนำไปใช้งาน ได้นอกเหนือจากการรักษาในอีกทางหนึ่ง และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ ของประเทศจีนในอนาคตอีกด้วย

งานวิจัยเกี่ยวกับลวดลายเครื่องเคลือบ จากมุมมองการบันทึกและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ ศิลปะมีดังต่อไปนี้

1. โอเหวินฉงซือเขียน “ลวดลายประเทศจีน” (สำนักพิมพ์เอกสารโบราณช่างไฮ้ การแปล สำหรับการพิมพ์ซ้ำครั้งที่ 6 ปีค.ศ. 2019)
2. โจวซูหลานเขียน “ลวดลายเครื่องเคลือบประเทศจีน” (สำนักพิมพ์งานฝีมือเป่ยจิง ปี ค.ศ.2019)
3. ฉินหนิงเขียน “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเครื่องเคลือบ” (สำนักพิมพ์การศึกษาระดับสูงเจียง ซี ปีค.ศ.2018)
4. ฟางมานเขียน “การศึกษาแบบย่อของปรากฏการณ์การพัฒนาศิลปะเครื่องเคลือบจึง เต๋อเจิ้นดั้งเดิม” (วารสารวิทยาลัยจิ่งเต๋อเจิ้น เดือนเมษายน ปีค.ศ.2013)
5. ฟางมานเขียน “ลมหายใจยุคสมัยของเครื่องเคลือบ” (วารสารวิทยาลัยหวงชาน เดือน สิงหาคมปีค.ศ.2010)

“ลวดลายของประเทศจีน” ที่เขียนโดยโอเว่น โจนส์ และ “ลวดลายเครื่องเคลือบประเทศ จีน” ที่เขียนโดยโจวซูหลาน ได้ระบุช่วงเวลาและขอบเขตทางภูมิศาสตร์ของลวดลายการตกแต่งเครื่อง เคลือบในประเทศจีน ซึ่งในแต่ละส่วนนั้นมีการแนะนำงานหัตถกรรม รวมถึงการวิเคราะห์กฎเกณฑ์ ทางศิลปะและกฎที่เป็นทางการ เป็นการรวบรวมและการเรียบเรียงจากหลาย ๆ แห่ง ผ่านการวาด ภาพอย่างตั้งใจและพิถีพิถัน และยงพยายามรักษารูปลักษณ์ดั้งเดิมไว้ให้มากที่สุด ภายในมีภาพการ พัฒนาลวดลายเป็นจำนวนมาก ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการสังเกตการตกแต่งแบบสองมิติในแต่ละด้าน ได้

วิทยานิพนธ์และหนังสือวิชาการของ ดร.ฟางมานและดร. ฉินหนิง ได้เรียบเรียงความรู้ที่ เกี่ยวข้องกับเครื่องเคลือบอย่างเป็นระบบ ทำให้ผู้อ่านทั่วไปมีโอกาสสัมผัสกับเครื่องเคลือบแบบรอบ ด้านและหลายมุมมอง ทำความเข้าใจกับเครื่องเคลือบ เรียนรู้การผลิตเครื่องเคลือบ สัมผัสวัฒนธรรม เครื่องเคลือบ เผยแพร่จิตวิญญาณของช่างฝีมือ แนะนำประวัติศาสตร์การพัฒนา ความสำเร็จทาง

เทคโนโลยี และคุณภาพที่โดดเด่นของการผลิตเครื่องเคลือบในประเทศจีน ทำให้ผู้อ่านทั่วไปเข้าใจถึงอิทธิพลที่สำคัญของเครื่องเคลือบในระดับนานาชาติได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นการเพิ่มความมั่นใจและคุณภาพภูมิใจของชาวจีน บทความของดร. เฉิน หนิง ยึดตามหลักการที่ว่า “เน้นที่ประเทศจีน ขณะเดียวกันก็อธิบายต่างประเทศด้วย” ขณะที่บทความของดร. ฟางม่าย เน้นหลักการเขียนที่ว่า “เน้นที่สมัยโบราณ ขณะเดียวกันก็อธิบายปัจจุบันด้วย” โดยใช้วิธีการเขียนที่ตรงไปตรงมา และเข้าใจได้ง่าย ที่แสดงผ่านรูปภาพและข้อความ

บทที่ 3

วิวัฒนาการเครื่องเคลือบจีน - ไทยในศตวรรษที่ 14

การศึกษาประวัติศาสตร์วิวัฒนาการของเครื่องเคลือบจีนต่อเนื่องกันในศตวรรษที่ 14 มีความสำคัญหลายประการ ซึ่งช่วยให้เราเข้าใจประวัติศาสตร์ของงานหัตถกรรมเครื่องเคลือบจีนและการพัฒนาทางวัฒนธรรมได้ดียิ่งขึ้น และยังส่งผลกระทบต่ออย่างลึกซึ้งต่อการพัฒนาของอุตสาหกรรมเครื่องเคลือบของโลกอีกด้วย ประวัติศาสตร์วิวัฒนาการของเครื่องเคลือบจีนต่อเนื่องและเครื่องเคลือบสุโขทัยในศตวรรษที่ 14 ช่วยให้เราเข้าใจประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของทั้งสองประเทศอย่างลึกซึ้ง ผลิตภัณฑ์เครื่องเคลือบมีบทบาทสำคัญในวัฒนธรรมและศิลปะของประเทศมาโดยตลอด การศึกษาวิวัฒนาการของผลิตภัณฑ์เครื่องเคลือบมีส่วนช่วยในการเผยให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจในเวลานั้น การศึกษาเทคนิคการผลิตเครื่องเคลือบในช่วงเวลานี้สามารถเผยให้เห็นการพัฒนาและนวัตกรรมของเทคนิคการผลิตเครื่องเคลือบ การทำความเข้าใจเทคนิคการผลิตเครื่องเคลือบโบราณซึ่งสามารถช่วยในการสืบทอดและการปรับปรุงเทคนิคเหล่านี้ และยังเป็นข้อมูลอ้างอิงที่มีคุณค่าสำหรับอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องเคลือบสมัยใหม่อีกด้วย เครื่องเคลือบของทั้งสองประเทศในช่วงเวลาเดียวกันนั้นมีชื่อเสียงในด้านคุณค่าทางศิลปะที่เป็นเอกลักษณ์ และเครื่องเคลือบในศตวรรษที่ 14 อาจเป็นตัวแทนของแนวโน้มสุนทรียภาพและรูปแบบทางศิลปะในช่วงเวลานั้น การศึกษาเครื่องเคลือบเหล่านี้สามารถช่วยให้เราชื่นชมและเข้าใจคุณค่าทางศิลปะของเครื่องเคลือบโบราณของจีนได้ดีขึ้น ทั้งสองประเทศเคยเป็นสถานที่ผลิตเครื่องเคลือบที่มีชื่อเสียงระดับโลก ซึ่งมีอิทธิพลข้ามพรมแดน การศึกษาประวัติศาสตร์วิวัฒนาการของเครื่องเคลือบในทั้งสองประเทศในช่วงศตวรรษที่ 14 ช่วยให้เราเข้าใจว่าเครื่องเคลือบของเอเชียมีอิทธิพลต่องานหัตถกรรมและการค้าเครื่องเคลือบทั่วโลกอย่างไร จากการศึกษาเครื่องเคลือบของทั้งสองประเทศในศตวรรษที่ 14 ช่วยให้เราเข้าใจลักษณะพิเศษและจุดเด่นของผลิตภัณฑ์เครื่องเคลือบในช่วงเวลานี้ได้ดีขึ้น ซึ่งจะช่วยในการอนุรักษ์และการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมนี้ ยังช่วยให้เราตระหนักถึงผลกระทบที่สำคัญของเครื่องเคลือบจีนต่อวัฒนธรรมและเศรษฐกิจโลก

วิวัฒนาการและนวัตกรรมของเตาเผาจิ้งเต๋อเจิ้นและเครื่องเคลือบสุโขทัยในศตวรรษที่

14

ภาพที่ 3-1 แหล่งโบราณคดีเครื่องลายครามจิ้งเต๋อเจิ้น (Zhangming)

วิวัฒนาการของเครื่องลายครามจิ้งเต๋อเจิ้นในศตวรรษที่ 14 มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และศิลปะที่สำคัญมากในประวัติศาสตร์เครื่องเคลือบจีน เพื่อให้มีความเข้าใจที่ครอบคลุมมากขึ้นเกี่ยวกับประวัติศาสตร์วิวัฒนาการของเครื่องเคลือบในทั้งสองประเทศ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเชิงลึกกับศาสตราจารย์ภรดี จากมหาวิทยาลัยบูรพา ประเทศไทยและศาสตราจารย์ Chen Meng (陈猛) คณบดีคณะอักษรศาสตร์และมรดกทางวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยจิ้งเต๋อเจิ้น ประเทศจีน ศาสตราจารย์ Chen Meng แนะนำว่าเป็นเครื่องเคลือบที่นำเครื่องเคลือบสี

ชาวเป็นรูปร่าง และใช้สารเคลือบสีน้ำเงินเข้มในการวาดภาพและการตกแต่ง กระบวนการวิวัฒนาการ สะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ เช่น ภูมิหลังทางยุคสมัย ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ในช่วงต้นของศตวรรษที่ 14 การผลิตเครื่องลายครามจิ้งเต๋อเงินเกิดขึ้นในราชวงศ์หยวน และได้รับอิทธิพลจากประเพณีเครื่องลายครามในสมัยราชวงศ์หยวน เครื่องลายคราม จิ้งเต๋อเงินในยุคแรกนำเครื่องเคลือบสีขาวเป็นรูปร่างพื้นฐาน และใช้สารเคลือบสีน้ำเงินเข้มเพื่อวาดลวดลายที่เรียบง่าย เช่น ดอกไม้ นกและสัตว์ เป็นต้น ในสมัยราชวงศ์หมิง นวัตกรรมทางเทคนิคและการตกแต่งเริ่มปรากฏมากขึ้นในเครื่องลายครามจิ้งเต๋อเงิน

ในช่วงเวลานี้ รูปร่างของเครื่องลายครามมีความประณีตมากขึ้นและสีเคลือบก็มีสีสม่ำเสมอมากขึ้น ลวดลายบนเครื่องลายครามมีความหลากหลายมากขึ้น รวมถึงภูมิทัศน์ธรรมชาติ ตัวละคร เรื่องราวของบุคคลสำคัญทางประวัติศาสตร์ เป็นต้น ราชวงศ์หยวนและราชวงศ์หมิงตอนต้นเป็นช่วงเวลาที่การค้าต่างประเทศของจีนเจริญรุ่งเรือง เครื่องลายครามจิ้งเต๋อเงินถูกส่งออกไปยังเอเชีย แอฟริกา ยุโรป และพื้นที่อื่น ๆ อย่างกว้างขวาง การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมกับเอเชียกลาง เอเชียตะวันออกเฉียงใต้และอาหรับมีอิทธิพลต่อการตกแต่งและรูปแบบของเครื่องลายคราม

ในช่วงปลายของศตวรรษที่ 14 เทคนิคการผลิตเครื่องเคลือบของจิ้งเต๋อเงินได้รับการยกระดับให้ดียิ่งขึ้น คุณภาพของรูปร่างเครื่องเคลือบนั้นบริสุทธิ์มากขึ้นและความโปร่งใสของสีเคลือบจะเพิ่มขึ้น ทักษะการวาดภาพของเครื่องลายครามนั้นสมบูรณ์แบบมากขึ้นและมีรายละเอียดยิ่งขึ้น วิวัฒนาการของเครื่องลายครามจิ้งเต๋อเงินในศตวรรษที่ 14 ส่งผลกระทบบ่อยมากต่อการผลิตเครื่องเคลือบและรูปแบบทางศิลปะในเวลาต่อมา และกลายเป็นส่วนหนึ่งของประเพณีเครื่องเคลือบจีน กระบวนการวิวัฒนาการของเครื่องลายครามจิ้งเต๋อเงินในศตวรรษที่ 14 แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาที่เจริญรุ่งเรืองของงานหัตถกรรมและศิลปะเครื่องเคลือบของจีน รวมถึงผลกระทบของปัจจัยทางวัฒนธรรม เทคโนโลยี และสังคมในยุคต่าง ๆ ที่มีต่ออุตสาหกรรมเครื่องเคลือบ กระบวนการทางประวัติศาสตร์นี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการค้าต่างประเทศและการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมของจีน รวมถึงตำแหน่งที่สำคัญของเครื่องเคลือบจีนในฐานะมรดกทางวัฒนธรรมของโลก (M. Chen, การสัมภาษณ์ส่วนตัว, 1 ธันวาคม ค.ศ. 2022)

ศาสตราจารย์ภรดี พันธุมภกร ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องเคลือบจากมหาวิทยาลัยบูรพา ประเทศไทย กล่าวว่า เครื่องเคลือบเตาเผาสังคโลกในศตวรรษที่ 14 ถูกสร้างขึ้นเพื่อการค้าต่างประเทศเป็นหลัก และเป็นช่วงเวลาสำคัญช่วงหนึ่งในประวัติศาสตร์เครื่องเคลือบของไทยอีกด้วย เครื่องเคลือบเตาเผาสังคโลกส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่สุโขทัยและศรีสัชนาลัย ในพื้นที่สุโขทัยส่วนใหญ่เป็นเตาเผาพลเรือน ลูกค้าหลักของผลิตภัณฑ์เครื่องเคลือบคือคนไทย เครื่องเคลือบที่ผลิตในพื้นที่ศรีสัชนาลัยนั้นค่อนข้างประณีตและมุ่งเป้าไปที่ลูกค้าจากประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในเวลานั้น พ่อขุน

รามคำแหงของไทยมีความสัมพันธ์อันดีกับจักรพรรดิแห่งราชวงศ์หยวนของจีน และได้เชิญช่างฝีมือชาวจีนมาที่สุโขทัยเพื่อช่วยปรับปรุงงานฝีมือของเตาเผาสังคโลก ประเทศไทย

จากประติมากรรมในยุคนี้ที่ขุดพบในสุโขทัยพบว่าเสื่อผ้าและใบหน้าเหมือนคนจีนในสมัยนั้น ต่อมาหลังจากที่ช่างฝีมือเดินทางออกจากประเทศไทย ช่างฝีมือเครื่องเคลือบไทยได้ผสมผสานวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของตน จากการค้นพบทางโบราณคดีพบว่าเตาเผาและเครื่องเคลือบในเวลานั้นได้รับอิทธิพลจากจีน และได้สร้างสรรค์เครื่องเคลือบที่สอดคล้องกับรูปแบบการตกแต่งและความเคยชินด้านการใช้งานของคนไทยและเริ่มสร้างเครื่องเคลือบที่มีรูปแบบไทย ในเวลานั้น ประเทศไทยไม่มีเม็ดสีลายคราม เม็ดสีเครื่องเคลือบที่ใช้ผลิตจากแร่ธาตุเครื่องเคลือบพื้นที่รอบ ๆ สีเคลือบส่วนใหญ่เป็นสีเทาและสีน้ำตาล เป็นต้น

ประเทศไทยเริ่มขุดค้นโบราณสถานในสมัยรัชกาลที่ 6 แต่ในขณะนั้นยังไม่มีการศึกษาทางโบราณคดีเชิงลึกและเป็นระบบ ศาสตราจารย์ภรดีได้เคยไปสำรวจศึกษาตอนเรียนปริญญาตรี แต่ในขณะนั้นโบราณสถานเหล่านั้นยังไม่ได้รับการพัฒนาเพียงพอ จากการสำรวจศึกษาในภายหลัง แหล่งเตาเผาที่ใหญ่ที่สุดอยู่ในพื้นที่ศรีสัชชนาลัย ในยุคแรก ๆ เป็นเครื่องปั้นดินเผาที่ไม่มีสีเคลือบ ในศตวรรษที่ 13 และ 14 เริ่มมีเครื่องเคลือบที่มีสีเคลือบ ส่วนใหญ่เป็นสารเคลือบสีเขียวครามและสีเทา และเครื่องเคลือบภาพวาดได้เคลือบเริ่มปรากฏให้เห็น จากการค้นพบทางโบราณคดีพบว่าแหล่งเตาเผาเครื่องเคลือบและเครื่องเคลือบในสมัยนั้นได้รับอิทธิพลจากจีน ลวดลายและรูปทรงที่เป็นตัวแทนของเตาเผาสังคโลกสมัยสุโขทัยของประเทศไทยในศตวรรษที่ 14 ส่วนใหญ่เป็นลวดลายพืช ลวดลายปลา ประติมากรรมบุคคล ชาม งาน ไห เป็นต้น (ศาสตราจารย์ภรดี พันธุ์ภากร, การสัมภาษณ์ส่วนตัว, 16 กันยายน พ.ศ. 2566)

ภาพที่ 3-2 แหล่งโบราณคดีเครื่องสังคโลก สุโขทัย (Zhangming)

หนังสือ “อารยธรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้บนเส้นทางสายไหม:ประเทศไทย” เขียนโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยวัฒนธรรมและศิลปะจีนไทย Duan Lisheng (段立生) ได้บันทึกและวิเคราะห์ไว้ในหน้า 127 ว่า จากรูปทรงและลวดลายของเครื่องเคลือบสังคโลกได้เรียนรู้กับจากเครื่องเคลือบจีน เครื่องเคลือบสังคโลกบางชิ้นมีลายดอกบัวที่ฐานของเครื่องเคลือบ ซึ่งเป็นกลีบบัวที่พันกัน ภาชนะเครื่องเคลือบบางชิ้นก็ตกแต่งด้วยกลีบบัวที่ส่วนคอเช่นกัน และด้านนอกภาชนะก็มีลายดอกบัวด้วย และลวดลายกลีบบัวก็เป็นลวดลายที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในสมัยราชวงศ์หยวนประเทศจีนเช่นกัน เครื่องเคลือบรูปทรงนี้ผลิตในเตาเผาหลงฉวน มณฑลเจ้อเจียง ประเทศจีน แต่สิ่งที่น่าสนใจยิ่งกว่านั้นคือ ในบรรดาเครื่องเคลือบสังคโลกที่ยังหลงเหลืออยู่ในตอนนี้ ยังพบเครื่องเคลือบที่มีรูปทรงคล้ายลูกพลับอีกด้วย ซึ่งลูกพลับเป็นผลไม้ที่พบเฉพาะในภาคเหนือของจีน ผลไม้ชนิดนี้ไม่เคยพบในประเทศไทย จะเห็นได้ว่าเครื่องเคลือบสังคโลกได้รับอิทธิพลจากเครื่องเคลือบจีน

ในสมัยโบราณ ในจังหวัดสังคโลกมีอำเภอชื่อสวรรค์โลก ในป่าห่างจากกำแพงเมืองอำเภอเพียง 500 เมตร นักโบราณคดีได้ค้นพบเตาเผาโบราณหลายแห่ง และทั้งหมดเป็นเตาเผาอิฐ มีการค้นพบชิ้นส่วนของเครื่องใช้เครื่องเคลือบและซากของการตกแต่งทางสถาปัตยกรรม เช่น ตุ๊กตา เครื่องปั้นดินเผา อสุรี มังกร และงู ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าเป็นเตาเผาทางการ ซึ่งเป็นเครื่องเคลือบที่ละเอียดประณีต มีรูปทรงวิจิตรงดงาม และเป็นสินค้าส่งออกในสมัยราชวงศ์สุโขทัย

นอกจากนี้ ภายนอกเมืองสวรรค์โลก ยังมีเตาเผาโบราณในบริเวณเกาะเล็ก ๆ ริมฝั่งแม่น้ำยม ที่เรียกว่า เตาเผาทุเรียง เพราะสังคโลกถูกเรียกว่าทุเรียงในสมัยโบราณ ผลิตภัณฑ์ของเตาเผาทุเรียงมีลักษณะคล้ายกับเครื่องเคลือบของลพบุรีในยุคหลัง ๆ เครื่องเคลือบมีความหยาบและเคลือบด้วยสีน้ำตาลเป็นส่วนใหญ่ และต่อมาเครื่องเคลือบพัฒนาไปในทิศทางของเครื่องเคลือบจีน ซึ่งเผาในอุณหภูมิสูงเพื่อให้ได้สีที่สวยงาม มีสีเขียวมรกต สีเขียวหม่น สีเขียวเข้ม สีเทาอ่อน และสีคราม เป็นต้น ซึ่งได้รับความนิยมอย่างมากในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ความแตกต่างระหว่างผลิตภัณฑ์จากเตาเผาทุเรียงและเตาเผาสุโขทัยสามารถดูได้จากส่วนฐาน เมื่อเครื่องเคลือบถูกเผาในเตาเผาสุโขทัย จะใช้ขาตั้งสามอันเพื่อรองรับรูปร่างของเครื่องเคลือบ ดังนั้นผลิตภัณฑ์จากเตาเผาสุโขทัยจึงมีรอยเท้าจุดที่ด้านล่าง ส่วนเตาเผาทุเรียงไม่ได้ใช้ขาตั้งและวางไว้บนโต๊ะโดยตรง จึงมีวงกลมเล็ก ๆ ที่ด้านล่าง

เครื่องเคลือบสังคโลกนำรายได้มหาศาลมาสู่ราชวงศ์สุโขทัย ไม่เพียงแต่มีการซื้อขายกันภายในอาณาจักรราชวงศ์สุโขทัยเท่านั้น แต่ยังส่งออกไปตามแม่น้ำไปยังมาเลเซีย อินโดนีเซีย อินเดีย ฟิลิปปินส์ และศรีลังกา

อิทธิพลและการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศของเครื่องเคลือบจีน - ไทยในศตวรรษที่

14

การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและศิลปะเครื่องเคลือบจีนต่อจีนในศตวรรษที่ 14 เป็นช่วงเวลาสำคัญในประวัติศาสตร์เครื่องเคลือบจีน การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและศิลปะมากมายที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้ ซึ่งไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเครื่องเคลือบของจีนเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่ออย่างลึกซึ้งต่อการเผยแพร่วัฒนธรรมและอุตสาหกรรมเครื่องเคลือบของโลกอีกด้วย ศตวรรษที่ 14 เป็นช่วงรุ่งเรืองของการค้าบนเส้นทางสายไหมของจีน เครื่องเคลือบจีนต่อจีนกลายเป็นหนึ่งในสินค้าการค้าที่สำคัญบนเส้นทางสายไหม และถูกส่งไปยังเอเชียกลาง เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภูมิภาคอาหรับและยุโรปผ่านการค้าทางบกและทางทะเล ซึ่งภายในนั้น การขนส่งทางน้ำเป็นวิธีการขนส่งที่สำคัญที่สุด จากการค้นพบทางโบราณคดีของแหล่งเตาเผาในจีนต่อจีนในศตวรรษที่ 14 แหล่งเตาเผาในช่วงเวลานี้ส่วนใหญ่อยู่ริมแม่น้ำฉางเจียงของจีนต่อจีน ซึ่งสะดวกในการขนส่งโดยตรงทางน้ำหลังการผลิต ชั้นแรก ขนส่งจากแม่น้ำฉางเจียงไปยังทะเลสาบโปย้ง จากนั้น ไปยังกวางโจว เจ้อเจียงและท่าเรืออื่น ๆ ตามแม่น้ำขนาดใหญ่ เพื่อดำเนินการขนส่งทางทะเลไปยังทุกส่วนของโลก

กิจกรรมการค้าดังกล่าวทำให้เกิดการแพร่หลายของเครื่องเคลือบจีน เนื่องจากเครื่องเคลือบจีนถูกส่งออกไปต่างประเทศ เครื่องเคลือบต่างประเทศก็เข้าสู่ตลาดจีนด้วย การแลกเปลี่ยนสองทางนี้อำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนและการบูรณาการของรูปแบบการตกแต่งและเทคนิคเครื่องเคลือบ ตัวอย่างเช่น เครื่องเคลือบสีน้ำเงินและสีขาวในเอเชียกลางและภูมิภาคอาหรับมีอิทธิพลต่อการผลิตเครื่องลายครามของจีนต่อจีน ด้วยการค้าเครื่องเคลือบ วัฒนธรรมและศิลปะจีนก็เผยแพร่ไปยังต่างประเทศ ภาพวาดและการตกแต่งบนเครื่องเคลือบจีนต่อจีนมักจะสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมและประเพณีของจีน ซึ่งทำให้ชาวต่างชาติเข้าใจศิลปะและวัฒนธรรมของจีนมากขึ้น

เทคนิคการผลิตเครื่องเคลือบได้รับการปรับปรุงและพัฒนาผ่านการแลกเปลี่ยน ช่างฝีมือเครื่องเคลือบจีนต่อจีนได้เรียนรู้จากประสบการณ์การผลิตเครื่องเคลือบของต่างประเทศ และปรับปรุงเทคนิคการผลิตเครื่องเคลือบอย่างต่อเนื่อง ทำให้เครื่องเคลือบจีนต่อจีนมีความประณีตและทนทานมากขึ้น เครื่องเคลือบจีนต่อจีนกลายเป็นหนึ่งในผู้ผลิตเครื่องเคลือบสำคัญในตลาดโลก ซึ่งส่งผลดีต่อเศรษฐกิจท้องถิ่นและยังส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองของงานหัตถกรรมและการพาณิชย์ในท้องถิ่น การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและศิลปะในศตวรรษที่ 14 มีอิทธิพลอย่างลึกซึ้งต่อการผลิตเครื่องเคลือบจีนต่อจีนและการสืบทอดทางวัฒนธรรมในภายหลัง เครื่องเคลือบในช่วงเวลานี้ไม่เพียงแต่เป็นส่วนสำคัญของการค้าเท่านั้น แต่ยังเป็นสื่อกลางของการเผยแพร่วัฒนธรรม และมีอิทธิพลอย่างลึกซึ้งต่อการแลกเปลี่ยนและบูรณาการของวัฒนธรรมจีนและต่างประเทศ

การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและศิลปะเครื่องเคลือบสุโขทัยในศตวรรษที่ 14 หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ทางศิลปะและวัฒนธรรมระหว่างอุตสาหกรรมเครื่องเคลือบในพื้นที่สุโขทัย (ปัจจุบันอยู่ในภาคเหนือของประเทศไทย) และวัฒนธรรมอื่น ๆ ในช่วงเวลานี้ พื้นที่สุโขทัยได้กลายเป็นศูนย์กลางการผลิตเครื่องเคลือบที่สำคัญในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และผลิตภัณฑ์เครื่องเคลือบถูกส่งออกไปยังพื้นที่โดยรอบอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะจีนและประเทศอื่น ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เครื่องเคลือบสุโขทัยถูกส่งออกอย่างกว้างขวางไปยังสถานที่ต่าง ๆ เช่น เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียใต้และตะวันออกกลางผ่านเส้นทางสายไหมและเส้นทางการค้าทางทะเลในช่วงศตวรรษที่ 14 โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องเคลือบสุโขทัยกลายเป็นของสะสมของราชสำนักจีนและประเทศอื่น ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การค้าประเพณีนี้ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ประกอบทางวัฒนธรรมและศิลปะ เทคนิคการผลิตเครื่องเคลือบสุโขทัยนั้นยอดเยี่ยมมากในช่วงศตวรรษที่ 14 และมีลักษณะเด่นต่าง ๆ เช่น รูปร่าง สีเคลือบที่หลากหลายและการตกแต่งที่สวยงาม เป็นต้น เทคนิคเหล่านี้ทำให้วัฒนธรรมอื่น ๆ เริ่มสนใจและเรียนรู้จากเครื่องเคลือบสุโขทัย

เครื่องเคลือบสุโขทัยมีชื่อเสียงในด้านการตกแต่งและลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ เช่น ลวดลายพืช การวาดภาพลวดลายปลาใต้เคลือบ และงานแกะสลัก เป็นต้น องค์ประกอบการตกแต่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการผลิตเครื่องเคลือบของวัฒนธรรมอื่น ๆ การค้าและการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมในพื้นที่สุโขทัยนำมาซึ่งการติดต่อระหว่างวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน การติดต่อเหล่านี้ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนและบูรณาการขององค์ประกอบทางวัฒนธรรมและศิลปะ เพื่อให้ศิลปะเครื่องเคลือบของสุโขทัยได้รับอิทธิพลจากความหลากหลายทางวัฒนธรรม เครื่องเคลือบสุโขทัยกลายเป็นหนึ่งในสินค้าสำคัญในการค้าระหว่างประเทศ และถูกส่งออกไปยังที่ต่าง ๆ เช่น อินเดียและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และกลายเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและการค้า การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและศิลปะของเครื่องเคลือบสุโขทัยในศตวรรษที่ 14 มีอิทธิพลต่อการผลิตเครื่องเคลือบและการสืบทอดทางวัฒนธรรมในภายหลัง เครื่องเคลือบไทยร่วมสมัยบางชิ้นยังคงรักษาองค์ประกอบดั้งเดิมของเครื่องเคลือบสุโขทัยโบราณ การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและศิลปะเครื่องเคลือบสุโขทัยในศตวรรษที่ 14 เป็นตัวอย่างสำคัญของการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และภูมิภาคอื่น ๆ การแลกเปลี่ยนนี้ไม่เพียงแต่เสริมสร้างงานศิลปะเครื่องเคลือบเท่านั้น และยังส่งเสริมการเชื่อมโยงระหว่างวัฒนธรรมและการค้า ซึ่งส่งผลเชิงบวกต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรมของภูมิภาคและโลก การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและศิลปะเครื่องเคลือบสุโขทัยในศตวรรษที่ 14 ได้ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนและบูรณาการระหว่างวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน การผสมผสานนี้ไม่เพียงแต่สะท้อนให้เห็นในการตกแต่งและลวดลายของเครื่องเคลือบเท่านั้น แต่ยังสะท้อนให้เห็นในการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ศาสนา และการค้าอีกด้วย

กล่าวโดยสรุป การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและศิลปะเครื่องเคลือบสุโขทัยในศตวรรษที่ 14 เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและหลากหลาย ซึ่งเกี่ยวข้องกับหลายด้าน เช่น เทคนิค การค้า วัฒนธรรม และศิลปะ เครื่องเคลือบสุโขทัยในยุคนี้ไม่เพียงแต่มีคุณค่าทางสุนทรียภาพที่โดดเด่นเท่านั้น แต่ยังสะท้อนถึงความเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมที่สำคัญในภูมิภาคและโลกในยุคนั้นด้วย

สรุป

ศิลปะเสริมพลังให้การค้า จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เชี่ยวชาญทั้งสองท่านและบันทึกเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์จะเห็นได้ว่าการพัฒนาอย่างรวดเร็วของเครื่องเคลือบทั้งสองประเทศในช่วงเวลานี้ไม่สามารถแยกออกจากการค้าระหว่างประเทศได้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าศิลปะสามารถเสริมพลังให้การค้า ศิลปะเป็นภาษาสากลที่สามารถช่วยให้อุตสาหกรรมเครื่องเคลือบก้าวเข้าสู่ตลาดโลกได้ ด้วยการผสมผสานระหว่างศิลปะและวัฒนธรรม ผู้ประกอบวิชาชีพเครื่องเคลือบสามารถเข้าใจความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมที่แตกต่างกันได้ดีขึ้น และขยายอิทธิพลในระดับโลก ศิลปะเสริมพลังให้การค้าไม่เพียงเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของเครื่องเคลือบเท่านั้น และยังเพิ่มคุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรมให้กับเครื่องเคลือบในวงกว้างอีกด้วย ความสัมพันธ์ที่เสริมพลังนี้ได้รับความสนใจมากขึ้นในสภาพแวดล้อมทางการค้าสมัยใหม่ และถือได้ว่าเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญสำหรับความสำเร็จของการออกแบบเครื่องเคลือบ อุตสาหกรรมศิลปะและความคิดสร้างสรรค์มีบทบาทสำคัญในภาคธุรกิจ โดยให้คุณค่าและความสามารถในการแข่งขันแก่กิจกรรมทางธุรกิจและบริษัท ความสัมพันธ์ที่เสริมพลังนี้สามารถเกิดขึ้นได้ในหลายด้าน และมีความสำคัญเชิงบวกต่อการพัฒนาบริษัท ตลอดจนวัฒนธรรมและศิลปะทางสังคม ศิลปะสามารถช่วยองค์กรเครื่องเคลือบสร้างภาพลักษณ์และเอกลักษณ์ของแบรนด์ที่ไม่เหมือนใคร ด้วยความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ องค์กรที่เกี่ยวข้องกับเครื่องเคลือบสามารถถ่ายทอดค่านิยมหลัก พันธกิจและวิสัยทัศน์ของตนได้ ซึ่งช่วยสร้างการรับรู้และเอกลักษณ์ของแบรนด์ที่แข็งแกร่ง ศิลปินและนักออกแบบสามารถนำเสนอการออกแบบที่เป็นนวัตกรรมสำหรับผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีความโดดเด่นและดึงดูดใจผู้บริโภคในตลาดมากขึ้น แรงดึงดูดทางทัศนศิลป์เป็นสิ่งสำคัญมากในการดึงดูดลูกค้าเป้าหมาย ศิลปะเสริมพลังให้การค้ามักจะดึงดูดความสนใจและทำให้สาธารณชนเกิดความรู้อย่างง่ายดายขึ้น และกระตุ้นความตั้งใจในการซื้อของลูกค้า การนำศิลปะเข้ามาสู่สตูดิโอเครื่องเคลือบสามารถกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมของนักออกแบบเครื่องเคลือบร่วมสมัย และช่วยให้นักออกแบบเครื่องเคลือบสร้างสรรค์และแก้ไขปัญหาได้ดีขึ้น

ผู้วิจัยอธิบายแนวคิดการออกแบบของแผนที่วัฒนธรรมให้กับผู้เชี่ยวชาญทั้งสองท่านฟัง และผู้เชี่ยวชาญทั้งสองท่านก็ได้แสดงความคิดเห็นของตนเองจากมุมมองของนักวิชาการเครื่องเคลือบ

ส่วนแรกนำเสนอประวัติความเป็นมาและวิวัฒนาการของการพัฒนาเครื่องเคลือบในยุคนี้ในรูปแบบแผนที่ และส่วนตรงกลางอธิบายเป็นภาษาจีนและภาษาไทย สุดท้ายนี้ จะวาดลวดลายเครื่องลายครามจิ้งเต๋อเงินและลวดลายเตาเผาสังคโลกสมัยศตวรรษที่ 14 ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับผู้ทำงานด้านเครื่องเคลือบและผู้ชื่นชอบเครื่องเคลือบ การใส่ลวดลายเหล่านี้ไว้ในอัลบั้มนี้มีความหมายมาก นอกจากนี้ยังเป็นรูปแบบการวิจัยและการแสดงออกที่เป็นนวัตกรรม ซึ่งมีความหมายมากและเป็นประโยชน์สำหรับผู้ทำงานด้านเครื่องเคลือบและผู้ชื่นชอบเครื่องเคลือบ เพื่อแสดงลวดลายของเครื่องเคลือบในยุคนี้ในรูปแบบของการวาดภาพ 2 มิติ ผู้เชี่ยวชาญทั้งสองท่านแนะนำให้แสดงลวดลายจีนและไทยแยกกัน และเขียนว่าลวดลายใดในประเทศไทยที่ได้รับอิทธิพลจากจีน ในขณะที่รับองค์ประกอบจีนมา ประเทศไทยได้สร้างสรรค์นวัตกรรมอะไรบ้าง เพื่อสร้างรูปแบบเครื่องเคลือบที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

บทที่ 4

การเปรียบเทียบเครื่องเคลือบจีนไทยในศตวรรษที่ 14

เครื่องเคลือบอาศัยอยู่กับผู้คน ขณะเดียวกันก็สามารถทำให้ชีวิตมีความสุขขึ้นได้ ขณะที่ตอบสนองชีวิตทางวัตถุของผู้คนยังตอบสนองความต้องการด้านจิตวิญญาณของผู้คนอีกด้วย ในฐานะเป็นภาพ เครื่องเคลือบไม่เพียงแต่ต้องได้รับการออกแบบเท่านั้น แต่ยังผลิตขึ้นจากวัสดุเฉพาะอีกด้วย และยังมีอยู่ในความจริงในฐานะวัตถุที่มีอยู่ในความจริง ซึ่งไม่เพียงแต่สามารถมองเห็นได้เท่านั้น แต่ยังสามารถสัมผัสและใช้งานได้อีกด้วย เครื่องเคลือบคือความสวยงาม และยังมี การตกแต่งอย่างแข็งแกร่งอีกด้วย ทำให้ผู้คนเพลิดเพลินเมื่อมองเห็น แก่นของศิลปะและงานหัตถกรรมเครื่องเคลือบคือความเป็นหนึ่งเดียวกันของการปฏิบัติจริง การใช้งานและสุนทรียภาพ เครื่องเคลือบของจีนต่อเงินและสุโขทัยในศตวรรษที่ 14 เป็นช่วงที่มีการพัฒนาเครื่องเคลือบมากที่สุดช่วงหนึ่งของทั้งประเทศ การศึกษาการตกแต่งและรูปทรงเครื่องเคลือบในช่วงเวลานั้นสามารถเผยแพร่แผนที่ทางวัฒนธรรมและการมองเห็น ทำให้ผู้คนสัมผัสได้ถึงทัศนศิลป์ของเครื่องเคลือบอันยอดเยี่ยมในช่วงเวลานั้น

การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและศิลปะ

1. การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมเครื่องเคลือบระหว่างจีนและไทย

ศตวรรษที่ 14 เป็นช่วงสูงสุดของการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างจีนและไทย ทั้งสองประเทศได้แลกเปลี่ยนคณะทูตมาติดต่อกันบ่อยครั้ง ตามคำขอของพ่อขุนรามคำแหง ราชวงศ์หยวนได้ส่งช่างฝีมือเครื่องเคลือบ เพื่อมาช่วยประเทศไทยยกระดับเทคนิคฝีมือเครื่องเคลือบ และส่งเสริมระดับงานฝีมือของเครื่องเคลือบประเทศไทย ในยุคต้นราชวงศ์หมิง เจิ้งเหอนักเดินเรือผู้มีชื่อเสียงได้นำกองทัพเรือเข้ามาเทียบท่าที่แม่น้ำเจ้าพระยาและเดินทางมายังเมืองหลวงอยุธยาเพื่อมาเยี่ยมเยือน และได้คัดเลือกอาจารย์จากคณะทูตไทย เพื่อนำมาบ่มเพาะนักแปลและเขียนหนังสือที่ชื่อว่า “เขียนหลักว่านจำจ้อ” ซึ่งเป็นแบบเรียนภาษาไทยที่ใช้ในประเทศจีนในสมัยนั้นและยังเป็นพจนานุกรมจีน-ไทยเล่มแรกอีกด้วย เช่นเดียวกับเครื่องเคลือบที่ได้กลายมาเป็นหนึ่งในพยานของการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและศิลปะระหว่างจีนและไทย (Duan Lisheng,2016,p.160)

จีนและไทยมีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมเครื่องเคลือบหลายครั้งในสมัยโบราณ และการแลกเปลี่ยนเหล่านั้นส่วนมากเกิดขึ้นจากปฏิสัมพันธ์ทางการค้าและวัฒนธรรมระหว่างสองประเทศ

ประวัติศาสตร์การค้าระหว่างจีนและไทยสามารถสืบย้อนไปได้นับพันปี ผ้าไหม ชา เครื่องเคลือบ และสินค้าอื่น ๆ ถือเป็นสินค้าหลักของไทยที่นำเข้ามาจากจีนมาโดยตลอด เครื่องเคลือบของจีนมักถูกซื้อโดยชนชั้นสูง วัดและพ่อค้าผู้ร่ำรวยของไทย ซึ่งส่งเสริมการนำเข้าเครื่องเคลือบจากประเทศจีนและผลกระทบที่มีต่องานหัตถกรรมเครื่องเคลือบของไทย ในสมัยราชวงศ์ซ่ง ราชวงศ์หยวนและราชวงศ์หมิงมีการนำเข้าเครื่องเคลือบจำนวนมากมายังประเทศไทย ซึ่งเครื่องเคลือบเหล่านั้นไม่เพียงแต่ได้รับความนิยมนอย่างมากภายในตลาดไทยเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อช่างฝีมือเครื่องเคลือบของไทยอีกด้วย รูปแบบการตกแต่งและหัวข้อของเครื่องเคลือบจีนยังสะท้อนให้เห็นในเครื่องเคลือบของไทยอีกด้วย เครื่องเคลือบของจีนมักมีลวดลายต่าง ๆ เช่น มังกร หงส์ ดอกบัว ภาพวาดทิวทัศน์ และอื่น ๆ องค์ประกอบเหล่านี้ยังปรากฏอยู่ในงานเครื่องเคลือบของไทยอีกด้วย แต่มักจะถูกนำมาผสมผสานกับองค์ประกอบทางวัฒนธรรมไทยและความสำคัญทางศาสนา

การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมเครื่องเคลือบโบราณระหว่างจีนและไทยมีหลายระดับและหลายด้าน โดยครอบคลุมไปยังด้านต่าง ๆ เช่น เทคโนโลยี รูปแบบการตกแต่ง หัวข้อ การค้าและด้านอื่น ๆ การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมนี้ไม่เพียงแต่เสริมสร้างความหลากหลายของเครื่องเคลือบไทยเท่านั้น แต่ยังส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมระหว่างสองประเทศอีกด้วย

2. ความคิดริเริ่มของเครื่องเคลือบไทย

เครื่องเคลือบไทยมีชื่อเสียงระดับโลกในด้านการออกแบบ งานหัตถกรรมและรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ เครื่องเคลือบของไทยสืบทอดประเพณีการผลิตเครื่องเคลือบโบราณ ซึ่งประเพณีเหล่านี้สามารถสืบย้อนได้หลายร้อยปี เทคนิคการผลิตเครื่องเคลือบที่มีชื่อเสียงได้แก่ เครื่องสังคโลก การเคลือบสีน้ำตาลทองแดง เป็นต้น เครื่องเคลือบไทยขึ้นชื่อว่าเป็นงานแฮนด์เมด (Handmade) โดยช่างฝีมือมีความละเอียดประณีต และแสวงหาความสมบูรณ์แบบ พวกเขาใช้เทคนิคและเครื่องมือโบราณ เพื่อผลิตผลงานที่มีความสวยงามและมีเอกลักษณ์ เครื่องเคลือบไทยมักแสดงถึงความคิดริเริ่มในการตกแต่ง เครื่องเคลือบไทยบางชนิดตกแต่งด้วยลวดลายทางศิลปะ ภาพสัตว์และพืช เรื่องราวในตำนานหรือหัวข้อทางศาสนา ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลของวัฒนธรรมและศาสนาในประเทศไทย เครื่องเคลือบไทยมักสะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลของวัฒนธรรมพุทธศาสนาในประเทศไทย โดยภาพพุทธศาสนาและพิธีกรรมทางศาสนาสามารถพบเห็นได้บนชิ้นงานเครื่องเคลือบเป็นจำนวนมาก ซึ่งผลงานเหล่านี้มีตำแหน่งที่สำคัญในวัฒนธรรมไทย เครื่องเคลือบที่ผลิตในประเทศไทยไม่เพียงแต่เป็นเครื่องเคลือบที่งดงามเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงเครื่องเคลือบประเภทต่าง ๆ เช่น ชาม จาน กาน้ำ แจกัน เป็นต้น ผลงานเหล่านั้นมักจะเหมาะสำหรับการใช้งานที่แตกต่างกัน ตั้งแต่ของใช้ในชีวิตประจำวันไปจนถึงของตกแต่ง

กล่าวโดยสรุป เครื่องเคลือบของไทยมีชื่อเสียงด้านงานหัตถกรรมแบบดั้งเดิม รูปแบบการตกแต่งที่เป็นเอกลักษณ์ และความหมายแฝงทางวัฒนธรรมมากมาย ซึ่งจุดเด่นเหล่านี้ทำให้เครื่อง

เคลือบไทยมีความคิดริเริ่มและมีเอกลักษณ์ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องเคลือบเพื่อการตกแต่งหรือด้านการใช้งาน เครื่องเคลือบไทยล้วนมีเสน่ห์ที่ดึงดูดผู้คน

ลักษณะพิเศษด้านรูปทรงและลวดลายของเครื่องเคลือบจีน

1. ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของเครื่องเคลือบจีนในศตวรรษที่ 14

ศตวรรษที่ 14 เป็นยุคสมัยของราชวงศ์หยวนและราชวงศ์หมิงตอนต้น ตั้งแต่สมัยราชวงศ์หยวนการผลิตเครื่องเคลือบไม่ได้กระจายอยู่ที่เตาเผาทางภาคเหนือและภาคใต้อีกต่อไป และผลิตภัณฑ์ได้มีลักษณะเฉพาะตัวมากขึ้น ในช่วงที่ราชวงศ์หยวนได้โค่นล้มราชวงศ์ซ่ง ซ่างฝีมือนี้อาจมีจำนวนมากได้เคลื่อนย้ายลงมาทางใต้ ซ่างฝีมือนี้อุดมด้วยจำนวนมากได้รวมตัวกันและตั้งรกรากอยู่ที่เมืองจิ้งเต๋อเจิ้น เมื่อสถานการณ์ดีขึ้นจึงได้กลายเป็น “ซ่างฝีมือนี้ออกมาจากทั่วทุกสารทิศ เครื่องใช้ออกไปสู่โลก” เมื่อหนึ่งปีก่อนที่ราชวงศ์หยวนรวมประเทศ ได้มีการจัดตั้งหน่วยงานการเผาเครื่องเคลือบอย่างเป็นทางการที่เมืองฝูเหลียงจิ้งเต๋อเจิ้น หลังจากเข้าสู่ราชวงศ์หมิง เมืองจิ้งเต๋อเจิ้นได้อาศัยสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์และเงื่อนไขในการผลิตเครื่องเคลือบที่ดีกว่า ด้วยจิตวิญญาณและทัศนคติจึงทำให้กลายเป็นศูนย์กลางของการผลิตเครื่องเคลือบทั่วประเทศ และมีสถานะเป็น “เมืองหลวงแห่งเครื่องเคลือบ” ในสมัยราชวงศ์หมิง ได้จัดตั้งโรงงานที่เผาเครื่องเคลือบที่ใช้ในราชสำนักโดยเฉพาะที่เมืองจิ้งเต๋อเจิ้น และได้ผลิตเครื่องเคลือบที่งดงามได้จำนวนหนึ่งโดยไม่ต้องคำนึงถึงต้นทุน เพื่อตอบสนองความต้องการความหรูหราของสมาชิกราชสำนัก ในศตวรรษที่ 14 ด้วยลวดลายที่สวยงาม สำเร็จทางด้านสุนทรียศาสตร์ของเครื่องเคลือบของจีน ทำให้มีชื่อเสียงไปทั่วโลก อีกทั้งยังส่งออกไปขายในทุกประเทศทั่วโลก

2. ลวดลายที่เป็นตัวอย่างบนเครื่องเคลือบจิ้งเต๋อเจิ้นในศตวรรษที่ 14

เครื่องเคลือบลายครามจิ้งเต๋อเจิ้นเป็นหนึ่งในเครื่องเคลือบที่มีชื่อเสียงมากที่สุดในประเทศจีนในศตวรรษที่ 14 ซึ่งมีชื่อเสียงในด้านการตกแต่งลวดลายสีคราม ลวดลายครามที่เป็นแบบอย่างมีดังต่อไปนี้

ลวดลายดอกไม้: ลวดลายดอกไม้ต่าง ๆ ประกอบด้วยกลีบดอกไม้ ใบไม้ และกิ่งก้านสีคราม ยกตัวอย่างเช่น ดอกโบตั๋น ดอกเบญจมาศ ดอกเหมย เป็นต้น

ภาพที่ 4-1 ลวดลายดอกไม้บนเครื่องลายคราม (Zhangming)

ลวดลายปลา: สำหรับเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันบางชนิดเช่น ชาม จาน และแก้วน้ำ ลวดลายปลาอาจปรากฏเป็นลายพีชน้ำ เพื่อเพิ่มความโชคดีและความเป็นสิริมงคลมาให้ ยกตัวอย่างเช่น ปลาเก๋ยู่ ปลาหลีหู่ เป็นต้น

ภาพที่ 4-2 ลวดลายปลาบนเครื่องลายคราม (Zhangming)

ลวดลายฉากเรื่องราว: ลวดลายที่แสดงถึงเรื่องราวดั้งเดิม ตำนานและฉากทางประวัติศาสตร์

ภาพที่ 4-3 ลวดลายฉากเรื่องราวบนเครื่องลายคราม (Zhangming)

ลวดลายมังกร: มังกรเป็นสิ่งมงคลในวัฒนธรรมจีน และมักปรากฏบนเครื่องเคลือบจากเตาเผาทางการ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของอำนาจของจักรพรรดิ

ภาพที่ 4-4 ลวดลายมังกรบนเครื่องลายคราม (Zhangming)

ลวดลายเมฆ: ลวดลายเมฆมักปรากฏบนเครื่องเคลือบเตาเผาทางการ ซึ่งแสดงถึงความสงบ
ความโชคดีและความสุข

ภาพที่ 4-5 ลวดลายเมฆบนเครื่องลายคราม (Zhangming)

ลวดลายนก: มักตกแต่งด้วยลวดลายนกเช่น นกกระเรียน เป็ดยวนยาง นกยูง เป็นต้น

ภาพที่ 4-6 ลวดลายนกบินบนเครื่องเคลือบ (Zhangming)

กล่าวโดยสรุป ลวดลายการตกแต่งเครื่องเคลือบจีนในศตวรรษที่ 14 มีความหลากหลาย ซึ่งรวมไปถึงเครื่องเคลือบเตาเผาทางการที่ล้ำค่าของราชสำนัก ตลอดจนเครื่องเคลือบประเภทต่าง ๆ ที่ใช้ในบ้านเรือนประชาชนและปัญญาชน ซึ่งลวดลายเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงรสนิยมทางสุนทรียภาพ เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม และระดับของงานหัตถกรรมเครื่องเคลือบในยุคสมัยนั้น ลวดลายเหล่านี้ อุดมไปด้วยสีสันและเป็นตัวแทนของจุดสูงสุดของศิลปะเครื่องเคลือบของจีน

3. ปัจจัยที่ส่งอิทธิพลต่อลวดลายเครื่องเคลือบจีนในยุคสมัยนี้

ศาสนาและความเชื่อทางศาสนา: ศาสนาต่าง ๆ เช่น พุทธศาสนา ลัทธิเต๋า และลัทธิขงจื้อ มีอิทธิพลอย่างลึกซึ้งในประเทศจีน สัญลักษณ์ทางพุทธศาสนาและเรื่องราวในตำนานมักปรากฏอยู่ใน การตกแต่งเครื่องเคลือบเช่น ภาพพระพุทธรเจ้า ดอกบัว และอื่น ๆ

ราชสำนักและความต้องการของราชวงศ์: ราชวงศ์และสถาบันทางการของจีนมีความ ต้องการด้านการผลิตเครื่องเคลือบสูง โดยเครื่องเคลือบที่ผลิตในเตาเผาทางการก็มีลวดลายอันล้ำค่า เช่น ลวดลายมังกร ลวดลายน้ำทะเล เป็นต้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงอำนาจและบารมีของราชวงศ์

สุนทรียภาพทางสังคมและความสนใจทางวัฒนธรรม: ช่วงเวลาในประวัติศาสตร์และ ภูมิภาคที่แตกต่างกันทำให้ความสนใจด้านสุนทรียภาพของลวดลายตกแต่งบนเครื่องเคลือบมีความ แตกต่างกันไป บางช่วงอาจนิยมลวดลายการตกแต่งที่วิจิตรบรรจง ขณะที่ช่วงเวลาอื่น ๆ อาจเน้นไปที่ การตกแต่งแบบเรียบง่ายมากกว่า

วรรณกรรมและศิลปะ: วรรณกรรม บทกวี และภาพวาดมีอิทธิพลอย่างมากต่อการตกแต่ง เครื่องเคลือบ เครื่องเคลือบจำนวนมากถูกนำมาวาดเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมและบทกวี และ เหล่าศิลปินยังได้รับแรงบันดาลใจจากการวาดภาพและภาพตัวอักษรจีนแบบดั้งเดิมอีกด้วย

วัฒนธรรมจากภายนอกและการค้า: อุตสาหกรรมเครื่องเคลือบของจีนมีบทบาทสำคัญใน การค้าของเอเชียตะวันออก เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียใต้ และตะวันออกกลาง ซึ่งอิทธิพลทาง วัฒนธรรมจากภายนอกได้ส่งผลให้การตกแต่งเครื่องเคลือบมีความหลากหลาย รวมถึงลวดลายและ องค์ประกอบที่มีความแปลกใหม่จากต่างชาติ

ปัจจัยด้านสังคมและการเมือง: การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมืองในประวัติศาสตร์ จีนก็มีผลกระทบต่อตกแต่งเครื่องเคลือบเช่นกัน ราชวงศ์และผู้ปกครองที่แตกต่างกันอาจมีความ ต้องการด้านสุนทรียภาพและการเผยแพร่ที่แตกต่างกัน

กล่าวโดยสรุป การสร้างลวดลายบนเครื่องเคลือบจีนในสมัยศตวรรษที่ 14 เป็น กระบวนการที่ซับซ้อน ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากปฏิสัมพันธ์ของปัจจัยทางวัฒนธรรม ศาสนา สังคมและ การเมืองที่หลากหลาย ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ได้ร่วมกันหล่อหลอมความหลากหลายและความสมบูรณ์ของ ศิลปะลวดลายบนเครื่องเคลือบในสมัยนั้น

ลักษณะพิเศษด้านรูปทรงและลวดลายของเครื่องเคลือบไทย

1. ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของเครื่องเคลือบไทย

ประเทศไทยเป็นประเทศแรก ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีการผลิตเครื่องเคลือบ ในศตวรรษที่ 9 ได้มีการเผาเครื่องเคลือบสีดำและเครื่องเคลือบสีเทา ในศตวรรษที่ 14 จีนและไทยเป็นประเทศที่เป็นมิตรกัน ทั้งสองประเทศได้มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมศิลปะระหว่างกันในหลากหลายด้าน ช่างฝีมือชาวไทยได้รวมเอาเทคโนโลยีการเผาเครื่องเคลือบของจีน ในสุโขทัยได้ผลิตเครื่องเคลือบสีลาตลและเครื่องลายครามเคลือบขาวลายเส้นดำได้สำเร็จ โดยเครื่องลายครามทั้งสองชนิดนี้ได้เคยถูกส่งออกไปขายยังต่างประเทศ และยังส่งอิทธิพลต่อการผลิตเครื่องเคลือบในญี่ปุ่นอีกด้วย โดยภายในนั้นเครื่องเคลือบสีลาตลมักจะถูกตกแต่งด้วยการสลักลายกลีบดอกบัวและลายหญ้าเถาว์วัลย์ ในขณะที่เครื่องลายครามเคลือบขาวลายเส้นดำจะใช้สีดำที่ส่วนผสมของเหล็กมาวาดเป็นลวดลายต่าง ๆ บนตัวเครื่องเคลือบ จากนั้นนำไปเผาด้วยอุณหภูมิสูง

2. เอกลักษณะที่สำคัญของเครื่องเคลือบไทยตั้งแต่กลางศตวรรษที่ 14

เครื่องสังคโลกของไทยสมัยศตวรรษที่ 14 ถูกผลิตขึ้นในสุโขทัย เครื่องเคลือบชนิดนี้ถูกพบมากในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียใต้ โดยเฉพาะเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เครื่องสังคโลกสะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลของความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยผสมผสานองค์ประกอบทางวัฒนธรรมจากประเทศจีนและประเทศเพื่อนบ้านในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอกลักษณะที่สำคัญของเครื่องเคลือบไทยในช่วงกลางศตวรรษที่ 14 ได้แก่ การตกแต่งและรูปทรงของเครื่องเคลือบเหล่านั้นสะท้อนให้เห็นถึงจุดร่วมกันของวัฒนธรรมเหล่านี้ เครื่องสังคโลกมักจะมีการเคลือบแบบโปร่งใสหรือกึ่งโปร่งใส ซึ่งมักจะทาลงบนพื้นผิวของเครื่องเคลือบเพื่อให้ความเรียบเนียนและมันวาว

ลวดลายการตกแต่งที่เป็นแบบอย่างของเครื่องสังคโลกประกอบไปด้วยลวดลายสีน้ำเงิน สีเขียวและสีน้ำตาล เครื่องเคลือบเหล่านี้มักถูกวาดด้วยลวดลายต่าง ๆ เช่น ดอกไม้ ผลไม้ ตัวละคร สัตว์และลวดลายนามธรรม ลวดลายการตกแต่งมักมีเอกลักษณ์ที่เป็นเส้นอย่างชัดเจนและความสมมาตรที่สวยงาม เครื่องสังคโลกมีรูปทรงที่หลากหลาย เช่น แจกันดอกไม้ ชาม จาน กาน้ำชาและเครื่องใช้ประเภทต่าง ๆ เครื่องใช้เหล่านี้มีเส้นโค้งที่ลื่นไหลและรูปทรงอันงดงาม และยังคงนำมาใช้ในการตกแต่ง การจัดเก็บและการบริโภค ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการทางสังคมและวัฒนธรรมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในขณะนั้น นอกจากนี้เครื่องเคลือบบางชนิดอาจนำไปใช้ในพิธีกรรมทางศาสนาและการค้าอีกด้วย

กล่าวโดยสรุป เครื่องสังคโลกจากศตวรรษที่ 14 เป็นเครื่องเคลือบที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลจากวัฒนธรรมและท้องถิ่นที่แตกต่างกัน และเป็นที่ยู้งักกันใน

ด้านของรูปแบบการตกแต่งที่เป็นเอกลักษณ์ ความมันวาวของพื้นผิว และความเอนกประสงค์ ซึ่งเป็นหนึ่งในประเภทของเครื่องเคลือบที่สำคัญในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียใต้

3. เทคนิคการตกแต่งเครื่องเคลือบไทยที่ได้รับอิทธิพลจากจีน

เครื่องเคลือบลายครามของจีนเป็นรูปแบบการตกแต่งที่มีชื่อเสียงอย่างมาก โดยใช้เม็ดสีฟ้าและสีเคลือบขาวหรือสีเคลือบพื้นอื่น ๆ การผลิตเครื่องเคลือบของไทยได้รับอิทธิพลจากเครื่องเคลือบลายครามของประเทศจีน เครื่องเคลือบไทยจำนวนมากมีการตกแต่งด้วยลายคราม ประกอบด้วยดอกไม้ ทิวทัศน์ สัตว์และลวดลายนามธรรม ในส่วนของการเคลือบ เทคนิคการเคลือบแบบโบราณของจีนก็สะท้อนให้เห็นในการผลิตเครื่องเคลือบของไทยเช่นกัน เอกลักษณ์ของพื้นผิวที่มันวาว โปรงใสและกึ่งโปรงใส รวมถึงเทคนิคการตกแต่งแบบบนเคลือบ ล้วนได้รับแรงบันดาลใจมาจากเครื่องเคลือบของจีน ในด้านของรูปทรงเครื่องเคลือบ รูปร่างและรูปทรงของเครื่องเคลือบไทยบางชนิดก็ได้รับอิทธิพลจากเครื่องเคลือบของจีนเช่นกัน ตัวอย่างเช่น ขาม ขวดและแจกันของไทยบางประเภทอาจมีส่วนโค้งและองค์ประกอบของการออกแบบคล้ายกับเครื่องเคลือบของจีน ควรสังเกตว่า แม้ว่าเครื่องเคลือบไทยจะได้รับอิทธิพลจากเครื่องเคลือบจีน แต่ก็มีลักษณะเด่นและรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง โดยผสมผสานองค์ประกอบทางวัฒนธรรม ศาสนาและศิลปะที่เป็นเอกลักษณ์ของไทย ซึ่งการผสมผสานทางวัฒนธรรมเหล่านี้ทำให้เครื่องเคลือบไทยมีความหลากหลายและมีเอกลักษณ์ ที่ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของงานหัตถกรรมแบบดั้งเดิมของไทย

4. อิทธิพลของเครื่องเคลือบจีนที่มีต่อเครื่องเคลือบไทย

เทคโนโลยีและงานหัตถกรรมการผลิตเครื่องเคลือบของประเทศไทยได้รับอิทธิพลมาจากงานหัตถกรรมเครื่องเคลือบโบราณของจีน การผลิตเครื่องเคลือบขั้นสูงสุดสูงสุดในสมัยราชวงศ์หยวนและราชวงศ์หมิงของจีน รูปร่างของเครื่องเคลือบ สีเคลือบและการตกแต่งล้วนมีความประณีตมากในช่วงเวลานี้ ช่างฝีมือเครื่องเคลือบของไทยได้เรียนรู้เทคนิคเครื่องเคลือบของจีนผ่านการค้าขายเครื่องเคลือบกับจีน ที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนานหลายร้อยปี เครื่องเคลือบลายครามของจีนต่อจื๋อจึงมีอิทธิพลอย่างลึกซึ้งต่อเครื่องเคลือบของไทย ช่างฝีมือเครื่องเคลือบไทยได้เรียนรู้และเลียนแบบเทคโนโลยีเครื่องเคลือบลายครามของจีนมาผสมผสานเข้ากับการผลิตเครื่องเคลือบของตนเอง และผสมผสานวัฒนธรรมที่หลากหลายเพื่อสร้างเสน่ห์อันเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง แต่ลวดลายและหัวข้อเฉพาะของไทยมักถูกนำมารวมไว้ภายใน เครื่องสังคโลกของไทยมีชื่อเสียงในด้านสีส้มและลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ ที่มักสะท้อนถึงวัฒนธรรม ศาสนาและภูมิทัศน์ทางธรรมชาติของไทย เครื่องเคลือบจีนมักนำเสนอวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และศาสนาของจีนมาเป็นหัวข้อหลักเช่น มังกร หงส์ ดอกบัว ภาพวาดทิวทัศน์ และอื่น ๆ ซึ่งหัวข้อและลวดลายเหล่านี้ยังสะท้อนให้เห็นในเครื่องเคลือบของไทยอีกด้วย แต่มักจะนำมาผสมผสานกับองค์ประกอบทางวัฒนธรรมไทยเช่น ลวดลายทางพุทธศาสนา ดำเนิน การตกแต่งแบบไทยดั้งเดิม เป็นต้น การผสมผสานเช่นนี้ทำให้เกิดรูปแบบเครื่อง

เคลือบไทยที่เป็นเอกลักษณ์ ซึ่งรูปแบบการตกแต่งและหัวข้อของเครื่องเคลือบจีนก็มีอิทธิพลต่อการตกแต่งเครื่องเคลือบไทยเช่นกัน เครื่องเคลือบของจีนมักสื่อถึงลวดลายของวัฒนธรรมจีน เรื่องราวในตำนาน และทิวทัศน์ทางธรรมชาติ องค์ประกอบเหล่านี้ยังปรากฏในผลงานเครื่องเคลือบของไทยอีกด้วย ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลของวัฒนธรรมจีนที่มีต่อเครื่องเคลือบไทย จีนเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญรายใหญ่รายหนึ่งของไทยมาตั้งแต่สมัยโบราณ และเครื่องเคลือบก็เป็นหนึ่งในสินค้าในการค้าที่สำคัญ เครื่องเคลือบจีนได้รับความนิยมอย่างมากในตลาดของไทย และยังเป็นการส่งเสริมการพัฒนาและปรับปรุงอุตสาหกรรมเครื่องเคลือบของไทยอีกด้วย

กล่าวโดยสรุป อิทธิพลของเครื่องเคลือบจีนที่มีต่ออุตสาหกรรมเครื่องเคลือบของไทยนั้นมีหลายแง่มุม ตั้งแต่การสืบทอดทางเทคโนโลยีไปจนถึงรูปแบบการตกแต่ง ล้วนเห็นร่องรอยของวัฒนธรรมจีนและประเพณีดั้งเดิมภายในเครื่องเคลือบของไทย การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและการสืบทอดทางเทคโนโลยีทำให้เครื่องเคลือบของไทยมีเอกลักษณ์ ขณะเดียวกันยังทำให้เครื่องเคลือบไทยสามารถแข่งขันในตลาดระหว่างประเทศได้

การวิเคราะห์เปรียบเทียบรูปทรงและลวดลายเครื่องเคลือบจีนและไทย

1. ความเหมือนและความแตกต่างของการตกแต่งลวดลายที่เป็นตัวอย่าง

ในช่วงเวลานี้ เครื่องเคลือบจิ่งเต๋อเจิ้นและสุโขทัยถือเป็นอนุสรณ์ทางประวัติศาสตร์ของการพัฒนาเครื่องเคลือบระหว่างสองประเทศ ลวดลายการตกแต่งที่มีความเหมือนกันของทั้งสองประเทศได้แก่ ลวดลายพืชพรรณและลวดลายปลาเป็นหลัก

1.1 การเปรียบเทียบลวดลายพืชพรรณ

จากการเปรียบเทียบ การตกแต่งลวดลายพืชพรรณในช่วงเวลานี้ของทั้งสองประเทศ เมื่อมองจากมุมมองการกระจายตัวของพืชพรรณตามธรรมชาติ เครื่องเคลือบของจีนส่วนมากจะตกแต่งด้วยดอกบัว ดอกโบตั๋น ดอกเหมย และดอกเบญจมาศเป็นหลัก ขณะที่เครื่องเคลือบไทยส่วนมากจะตกแต่งด้วยลวดลายดอกบัวและเถาวัลย์เป็นหลัก เนื่องจากสภาพอากาศที่แตกต่างกันของจีนและไทย จึงมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระจายตัวของพืชพรรณเช่น ดอกเหมย สำหรับดินและภูมิอากาศของดอกเหมย ขึ้นชอบอากาศเย็นและอดทนต่อความหนาวเหน็บได้ แต่ไม่ชอบอุณหภูมิสูงและความร้อนสูง ซึ่งในประเทศไทยไม่มีดอกบัวป่า

ในช่วงเวลานี้ เครื่องเคลือบลายครามจิ่งเต๋อเจิ้น ลวดลายพืชพรรณที่พบเห็นได้บ่อยคือ ดอกบัว ดอกโบตั๋น ดอกเหมย และดอกเบญจมาศ พืชพรรณเหล่านี้มักจะนำเสนอความเป็นธรรมชาติและสวยงาม และสีครามเพื่อจับคู่กับดินสีขาวเพื่อสร้างความแตกต่างที่ชัดเจน เทคนิคการลงสีมีความละเอียด โดยใช้เส้นเพื่อร่างภาพของพืช จากนั้นเติมรายละเอียดด้วยจุด วิธีการตกแต่งส่วนใหญ่

สามารถพบเห็นได้ทั่วไปในส่วนต่าง ๆ ของเครื่องเคลือบเช่น ส่วนฐาน ส่วนตัว ส่วนปากและอื่น ๆ ลวดลายการตกแต่งมักจะใช้วิธีการสมมาตรหรือทำซ้ำ ทำให้ผลงานทั้งชิ้นมีความสมดุลและกลมกลืนกัน ขณะเดียวกัน ตำแหน่งและรูปร่างของการตกแต่งยังปรับให้เข้ากับรูปร่างของเครื่องใช้อีกด้วย ทำให้เกิดความรู้สึกที่กลมกลืนกัน การตกแต่งด้วยลวดลายพืชพรรณมักสื่อถึงความโชคดีและความเจริญรุ่งเรือง ยกตัวอย่างเช่น ดอกบัวเป็นสัญลักษณ์ของความสูงส่งและบริสุทธิ์ และยังเป็นหัวข้อทางศาสนาอีกด้วย ดอกเหมยเป็นสัญลักษณ์ของความแข็งแกร่งและยืนหยัด ส่วนดอกเบญจมาศเป็นสัญลักษณ์ของความแข็งแกร่งและความมั่นคง การใช้ลวดลายการตกแต่งพืชพรรณเหล่านี้ทำให้ผลงานมีความสวยงามและมีความหมายอันเป็นสิริมงคล

ในช่วงเวลานี้ การตกแต่งลวดลายพืชพรรณบนเครื่องสังคโลกสุโขทัยมักจะใช้พืชพรรณในธรรมชาติเป็นหัวข้อเช่น ดอกไม้ ใบไม้ กิ่งก้าน เป็นต้น การตกแต่งลวดลายพืชพรรณจะถูกวาดในรูปแบบเสมือนจริงและมีความละเอียดมาก ทำให้ผู้คนรู้สึกถึงธรรมชาติและความสดชื่น เส้นเป็นเทคนิคการแสดงออกที่สำคัญในการตกแต่งพืชพรรณบนเครื่องสังคโลก ศิลปินใช้เส้นที่ละเอียดอ่อนเพื่อร่างรูปร่างและเค้าโครงของพืชพรรณ เพื่อวาดพื้นผิวและชั้นของมัน ประเทศไทยเป็นประเทศของพุทธศาสนา และวัฒนธรรมทางพุทธศาสนามีอิทธิพลอย่างลึกซึ้งต่อการตกแต่งลวดลายพืชพรรณบนเครื่องสังคโลก องค์ประกอบทางพุทธศาสนามักปรากฏในการตกแต่งลวดลายพืชพรรณเช่น ดอกบัว ต้นโพธิ์ เป็นต้น พืชพรรณเหล่านี้ไม่เพียงแต่มีรูปลักษณ์ที่สวยงามเท่านั้น แต่ยังสื่อถึงแนวคิดทางพุทธศาสนาเช่น ความเป็นสิริมงคล ความบริสุทธิ์ และภูมิปัญญาอีกด้วย การตกแต่งลวดลายพืชพรรณมักถูกจัดวางในรูปแบบสมมาตร ซึ่งให้ความรู้สึกของการประสานกันและความกลมกลืนกัน การตกแต่งลวดลายพืชพรรณมีการผสมผสานที่หลากหลาย และศิลปินสามารถสร้างการจัดเรียงและการผสมผสานที่หลากหลายเพื่อให้ผลงานมีความโดดเด่นและมีผลลัพธ์ด้านการตกแต่งมากขึ้น กล่าวโดยสรุป การตกแต่งลวดลายพืชพรรณบนเครื่องสังคโลกของไทยด้วยการวาดเส้น ลีเส้นที่สดใส และการผสมผสานที่สมมาตรและประสานกัน แสดงให้เห็นถึงเสน่ห์ทางศิลปะที่เป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมดั้งเดิมของไทย ซึ่งไม่เพียงแต่มีความสวยงามเท่านั้น แต่ยังเต็มไปด้วยสัญลักษณ์และความหมายแฝงที่ทำให้เครื่องสังคโลกของไทยมีการใช้งานและเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางในงานศิลปะและการตกแต่ง

ในช่วงเวลานี้ การตกแต่งลวดลายพืชพรรณบนเครื่องเคลือบทั้งสองประเทศแสดงให้เห็นถึงระดับที่ยอดเยี่ยมของศิลปะเครื่องเคลือบ ด้วยลีเส้นที่เป็นเอกลักษณ์และเทคนิคการวาดภาพอันประณีต สิ่งเหล่านี้ไม่เพียงแต่มีผลลัพธ์ทางภาพที่สวยงามเท่านั้น แต่ยังมี ความหมายแฝงทางวัฒนธรรมและความหมายเชิงสัญลักษณ์อีกด้วย ปัจจุบัน การตกแต่งลวดลายพืชพรรณยังคงกลายเป็นหนึ่งในตัวแทนที่สำคัญของวัฒนธรรมดั้งเดิมของทั้งสองประเทศ

1.2 เอกลักษณะการตกแต่งลวดลายปลา

เมื่อเปรียบเทียบการตกแต่งลวดลายปลาของทั้งสองประเทศในช่วงเวลานั้น จากมุมมองทางภูมิศาสตร์และการกระจายตัวของปลา เครื่องเคลือบจีนส่วนมากจะตกแต่งด้วยลวดลายปลาน้ำจืด เช่น ปลา กุ้ยหยู และปลาหลีหยูเป็นหลัก ขณะที่ลวดลายการตกแต่งบนเครื่องเคลือบไทย ส่วนมากถูกตกแต่งด้วยลวดลายปลาเขตร้อน ซึ่งภายในนั้นมีลวดลายการตกแต่งปลาเหอถุนหยู (河豚鱼) ในโบราณวัตถุทางวัฒนธรรม ซึ่งการตกแต่งนี้ไม่เคยเกิดขึ้นในประเทศจีนในช่วงเวลานี้ ซึ่งแยกออกจากความสัมพันธ์ของความกว้างใหญ่ของท้องทะเลไทยและอุณหภูมิของน้ำไม่ได้

การตกแต่งลวดลายปลาบนเครื่องเคลือบลายครามของจิ่งเต๋อเจินในช่วงเวลานี้เป็นลวดลายการตกแต่งที่พบเห็นได้บ่อย ในวัฒนธรรมจีน ปลามีความหมายเชิงสัญลักษณ์ของความเจริญรุ่งเรือง ความมั่งคั่งและความโชคดี คำว่า “鱼” (หยู) ในภาษาจีนพ้องเสียงกับคำว่า “余” (หยู) ที่หมายถึงความอุดมสมบูรณ์ ความร่ำรวยและความมั่งคั่ง ด้วยเหตุนี้การวาดลวดลายปลาในการตกแต่งเครื่องเคลือบลายครามจึงเป็นการสื่อถึงความสุข ความเป็นสิริมงคลและการอวยพร น้ำถือเป็นต้นกำเนิดของชีวิตและมีความหมายเชิงสัญลักษณ์ที่แข็งแกร่ง ลวดลายปลาบนเครื่องเคลือบลายครามมักปรากฏร่วมกับองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น ลวดลายน้ำหรือลวดลายห้วยน้ำ เพื่อสร้างภาพทิวทัศน์ของน้ำโดยรวม ตลอดจนสามารถถ่ายทอดความคาดหวังของผู้คนเกี่ยวกับการเก็บเกี่ยว ความเจริญรุ่งเรือง และความอุดมสมบูรณ์ ผ่านการสร้างทิวทัศน์ทางน้ำ การแสดงออกของธรรมชาติและชีวิต ลวดลายการตกแต่งลวดลายปลาบนเครื่องเคลือบลายครามสามารถเน้นความมีชีวิตชีวาและพลังในธรรมชาติ ปลากลายเป็นสิ่งที่มีชีวิตอยู่ในน้ำ รูปร่างและการเคลื่อนไหวของพวกมันมีความเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับน้ำ จากการวาดภาพลักษณะของปลา ศิลปินสามารถแสดงระบบนิเวศของธรรมชาติ และความชื่นชมและความเคารพต่อระบบนิเวศและสิ่งมีชีวิตทางธรรมชาติ การออกแบบและการตกแต่งลวดลายปลาบนเครื่องเคลือบลายคราม ซึ่งไม่เพียงแต่สื่อความหมายเชิงสัญลักษณ์เท่านั้น แต่ยังตอบสนองความต้องการด้านสุนทรียภาพอีกด้วย รูปร่างและเส้นของปลาที่มีความเสน่ห์เฉพาะเมื่อนำมาใช้บนเครื่องเคลือบ ซึ่งสามารถเพิ่มมูลค่าในการตกแต่งและความสวยงามให้กับเครื่องใช้ กล่าวโดยสรุป การใช้ปลาเป็นองค์ประกอบของลวดลายการตกแต่งเครื่องเคลือบลายคราม ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความหมายเชิงสัญลักษณ์และค่านิยมในวัฒนธรรมจีนเท่านั้น แต่ยังตอบสนองการแสวงหาสุนทรียภาพทางศิลปะอีกด้วย ผ่านลวดลายของปลา นำเสนอภาพศิลปะที่สดใส เจริญรุ่งเรือง และภาพลักษณ์ทางศิลปะ ซึ่งกลายเป็นหนึ่งในรูปแบบศิลปะที่ได้รับความนิยมมากที่สุด

การแสดงออกของภาพปลาบนเครื่องเคลือบสังคโลกในช่วงเวลานี้ การตกแต่งลวดลายปลาบนเครื่องเคลือบสังคโลกก็มีพื้นฐานจากปลาทะเลและปลาน้ำจืดในเขตร้อนหลายชนิด ภาพของปลาเหล่านั้นมักถูกวาดแบบเสมือนจริง มีความละเอียดอ่อนและมีชีวิตชีวา ที่ให้ความรู้สึกเสมือนจริง ใน

วัฒนธรรมไทย ปลาถือเป็นสัญลักษณ์ของความโชคดีและความเจริญรุ่งเรือง ด้วยเหตุนี้ การตกแต่ง ลวดลายปลาบนเครื่องเคลือบมักจะสื่อถึงความสุข ความมั่งคั่งและความโชคดี ซึ่งถ่ายทอดคำอวยพร และความปรารถนาสำหรับอนาคตที่ดีกว่า การตกแต่งลวดลายปลาบนเครื่องเคลือบของไทยมัก นำเสนอในรูปแบบของภาพวาด ศิลปินใช้วิธีการเฉพาะของเตาสังคโลก เพื่อเน้นความสวยงามและ ความเป็นสิริมงคลของปลา สีเส้นเหล่านี้ยังสร้างบรรยากาศของความสุขและความสนุกสนานอีกด้วย ในการตกแต่งลวดลายของเครื่องสังคโลก ปลา มักจะวาดปลาเป็นพื้นหลัง ซึ่งมักจะมีหัวข้อเป็นลาย ฐานน้ำ ลายน้ำหรือองค์ประกอบตกแต่งอื่น ๆ ลวดลายการตกแต่งและพื้นหลังมีความส่งเสริมซึ่งกัน และกัน ทำให้เกิดบรรยากาศของน้ำไหล และมีชีวิตชีวา เมื่อศิลปินวาดภาพลวดลายการตกแต่ง ประเภทปลาบนเครื่องสังคโลก มักจะให้ความสำคัญกับพื้นผิวและรายละเอียดของปลา จากการแสดง รายละเอียดอย่างแม่นยำเช่น เกล็ด ครีบและดวงตา ทำให้ภาพปลา มีความสมจริงและมีรายละเอียด มากขึ้น กล่าวโดยสรุป การตกแต่งลวดลายปลาบนเครื่องสังคโลกของไทย แสดงให้เห็นถึงจุดเด่นและ เป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมไทยด้วยสีเส้นที่สดใส ภาพที่สมจริง และความหมายเชิงวัฒนธรรมที่ลึกซึ้ง ลวดลายเหล่านั้นไม่เพียงแต่นำความเพลิดเพลินทางสายตามาสู่ผู้คนที่เห็น แต่ยังสามารถถ่ายทอด ความหมายของความสุขและความเจริญรุ่งเรือง ทำให้เครื่องสังคโลกกลายเป็นศิลปะและการตกแต่งที่ ได้รับความนิยม

ตารางที่ 4-1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการตกแต่งลวดลายพืชพรรณบนเครื่องเคลือบจีน – ไทยใน
ศตวรรษที่ 14 (โบราณวัตถุทางวัฒนธรรมเครื่องเคลือบ)

	
	
<p>จุดเหมือน</p>	<p>จุดแตกต่าง</p>
<p>เนื่องจากความคล้ายคลึงด้านเทคนิค เครื่อง</p>	<p> प्रकारแรก หัวข้อที่แตกต่างกัน เนื่องจาก</p>

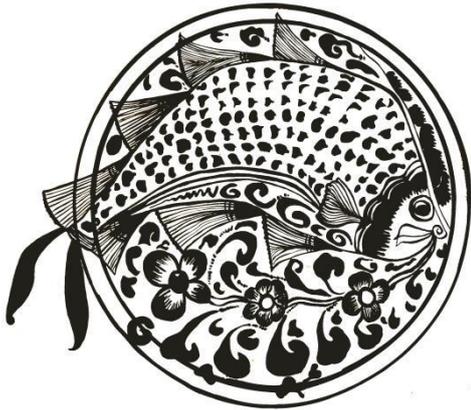
<p>เคลือบทั้งสองชั้นนี้เป็นการวาดภาพแบบใต้เคลือบ จากนั้นนำไปเผาเคลือบ ขอบด้านนอกของจานถูกตกแต่งด้วยลวดลายดอกไม้ โดยมีกึ่งก้านทรงรูปทรงตัว S เป็นหลัก และเพิ่มใบไม้ขนาดเล็กใหญ่ตามกึ่งก้าน ภายในนั้นตรงกลางมีดอกไม้ฝังอยู่ ซึ่งก่อให้เกิดความงามตามมาตรฐานได้แก่ ความสมมาตร ความสมดุล การทำซ้ำ และการเปลี่ยนแปลง</p>	<p>อิทธิพลของภูมิศาสตร์ธรรมชาติ การตกแต่งลวดลายพืชพรรณของไทยส่วนใหญ่จึงเป็นพืชเฉพาะถิ่นเมืองร้อน ในช่วงเวลานั้น เครื่องเคลือบของจีนส่วนมากถูกส่งออกไปยังเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และลวดลายพืชพรรณส่วนมากก็ได้รับความนิยมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เม็ดสีเคลือบและสีเคลือบมีองค์ประกอบที่แตกต่างกัน ตัวของเครื่องเคลือบจึงต่อเงินมีสีขาว และมีสีฟ้าและสีเขียวเป็นหลัก พื้นผิวเป็นการเคลือบแบบโปร่งใสและไม่มีสี ส่วนตัวเครื่องเคลือบสุโขทัยนั้นมีความหยาบ และเป็นสีน้ำตาลเข้ม พื้นผิวส่วนมากเคลือบด้วยสีเขียว</p>
---	---

ตารางที่ 4-2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการตกแต่งลวดลายพืชพรรณบนเครื่องเคลือบจีน - ไทยในศตวรรษที่ 14 (โบราณวัตถุทางวัฒนธรรมเครื่องเคลือบ)

	
จุดเหมือน	จุดแตกต่าง
<p>เนื่องจากความคล้ายคลึงด้านเทคนิค เครื่องเคลือบทั้งสองชิ้นนี้เป็นการวาดภาพแบบใต้เคลือบ จากนั้นดำเนินการเผาเคลือบ โดยมีภาพหลักคือสัตว์ปีก โดยมีลวดลายพืชพรรณรอบ ๆ ซึ่งก่อให้เกิดความงามตามมาตรฐานได้แก่ ความสมมาตร ความสมดุล การทำซ้ำ และการเปลี่ยนแปลง</p>	<p>ประการแรก หัวข้อที่มีความแตกต่างกัน เครื่องเคลือบจิ่งเต๋อเจิ้นลวดลายสัตว์ปีกส่วนมากใช้หงส์เป็นหลัก ขณะที่ลวดลายสัตว์ปีกของไทยจะใช้นกยูง นก 2 ตัวมีความหมายที่ต่างกันในแต่ละประเทศ และได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมและศาสนาของตนเอง ตัวของเครื่องเคลือบจิ่งเต๋อเจิ้นมีสีเขียว และมีสีฟ้าและสีเขียวเป็นหลัก พื้นผิวเป็นการเคลือบแบบโปร่งใสและไม่มีสี ส่วนตัวเครื่องเคลือบสุโขทัยนั้นมีความหยาบ และเป็นสีน้ำตาลเข้ม พื้นผิวส่วนมากเคลือบด้วยสีเขียว</p>

ตารางที่ 4-3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการตกแต่งลวดลายสัตว์ปลาบนเครื่องเคลือบจีน - ไทยใน
ศตวรรษที่ 14 (โบราณวัตถุทางวัฒนธรรมเครื่องเคลือบ)

	
	
<p style="text-align: center;">จุดเหมือน</p> <p>เนื่องจากความคล้ายคลึงด้านเทคนิค เครื่องเคลือบทั้งสองชิ้นนี้เป็นการวาดภาพแบบได้เคลือบ จากนั้นดำเนินการเผาเคลือบ โดยมีภาพหลักคือปลา โดยมีลวดลายพืชพรรณรอบ ๆ ซึ่งก่อให้เกิดความงามตามมาตรฐานได้แก่ ความสมมาตร ความสมดุล การทำซ้ำ และการเปลี่ยนแปลง</p>	<p style="text-align: center;">จุดแตกต่าง</p> <p>ประเภทของปลามีความแตกต่างกัน ในประเทศจีนส่วนมากจะใช้ปลา กุ้ยหยู่ ซึ่งพ้องเสียงกับคำว่า “ฟู กุ้ย” ซึ่งหมายถึง ความเป็นสิริมงคล อีกทั้งยังเป็นสายพันธุ์ปลาที่มีเอกลักษณ์ของจีน ในยุคเดียวกัน ลวดลายปลาของสุโขทัย ส่วนมากจะใช้ปลาเขตร้อนพื้นเมืองของไทย ซึ่งไม่สามารถแยกออกจากความสัมพันธ์ของภูมิภาคได้ ตัวของ</p>

	<p>เครื่องเคลือบจิ่งเต๋อเจิ้นมีสีเขียว และมีสีฟ้าและสีเขียวเป็นหลัก พื้นผิวเป็นการเคลือบแบบโปร่งใส และไม่มีสี ส่วนตัวเครื่องเคลือบสุโขทัยนั้นมีความหยาบ และเป็นสีน้ำตาลเข้ม พื้นผิวส่วนมากเคลือบด้วยสีเขียว</p>
--	---

2. ความเหมือนและความแตกต่างของรูปทรงเครื่องเคลือบ

2.1 รูปทรงเครื่องเคลือบจิ่งเต๋อเจิ้นศตวรรษที่ 14

เครื่องเคลือบจิ่งเต๋อเจิ้นในศตวรรษที่ 14 มีเอกลักษณ์หลักคือการเกิดขึ้นของเครื่องเคลือบลายคราม รูปทรงของภาชนะที่หลากหลาย การตกแต่งเลียนแบบโบราณ เทคโนโลยีการตกแต่งอันประณีต การปรับปรุงเทคโนโลยีการเคลือบพื้นผิว และความสำคัญของการค้าและการส่งออก เอกลักษณ์เหล่านี้ทำให้จิ่งเต๋อเจิ้นกลายเป็นศูนย์กลางการผลิตเครื่องเคลือบของจีน และมีอิทธิพลอย่างลึกซึ้งต่อผลงานศิลปะเครื่องเคลือบในเวลาต่อมา เครื่องเคลือบจิ่งเต๋อเจิ้นมีหลายประเภท ซึ่งประกอบไปด้วย ขวด ไห จาน ชาม กาน้ำ แจกัน เป็นต้น ความหลากหลายนี้ตอบสนองการใช้งานและความต้องการที่แตกต่างกัน ทำให้เครื่องเคลือบจิ่งเต๋อเจิ้นถูกนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน งานเลี้ยงและการเฉลิมฉลอง และในโอกาสอื่น ๆ เครื่องเคลือบจิ่งเต๋อเจิ้นในศตวรรษที่ 14 มักถูกสร้างขึ้นด้วยการตกแต่งเลียนแบบโบราณ ซึ่งการตกแต่งเลียนแบบโบราณนี้สะท้อนให้เห็นถึงความเคารพและการสืบทอดวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวจีน และยังแสดงให้เห็นถึงระดับทางเทคนิคของช่างฝีมือเครื่องเคลือบอีกด้วย

ประเภทขวด

ภาพที่ 4-7 ขวดลายครามจิ่งเต๋อเจิ้นในศตวรรษที่ 14 (Zhangming)

ขวดคอสูง: ขวดประเภทนี้มีคอสูงและส่วนท้องกลม มักใช้สำหรับการตกแต่งและการจัดแสดง

ขวดแบน: ขวดแบนมีส่วนตัวแบนและมีส่วนฐานกว้าง เหมาะสำหรับการประดับด้วยดอกไม้

ขวดทรงน้ำเต้า: ขวดทรงน้ำเต้ามีรูปร่างคล้ายกับน้ำเต้า ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากสัญลักษณ์มังกรในวัฒนธรรมจีน และมักใช้สำหรับการตกแต่งและการชื่นชม

ประเภทจาน

ภาพที่ 4-8 ชามลายครามจิ่งเต๋อเจิ้นในศตวรรษที่ 14 (Zhangming)

จานแบน: จานแบนมักใช้สำหรับใส่อาหารเช่น ผัก ผลไม้และของว่าง

จานลึก: จานลึกเหมาะสำหรับการปรุงอาหารและการตุ๋น และยังสามารถใช้เป็นชามข้าวได้อีกด้วย

ประเภทกาน้ำ

ภาพที่ 4-9 กาน้ำลายครามจิ่งเต๋อเจิ้นในศตวรรษที่ 14 (Zhangming)

กาน้ำชา: เครื่องเคลือบจิ่งเต๋อเจิ้นมีชื่อเสียงด้านกาน้ำชา ซึ่งมักถูกผลิตแบบแฮนด์เมด (Handmade) และการตกแต่ง ซึ่งใช้สำหรับการชงชา

กาเหล้า: กาเหล้าใช้เพื่อเก็บและเทเหล้า โดยรูปร่างและความจุจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับประเภท

แก้วชา: แก้วชาที่ผลิตขึ้นในจิ่งเต๋อเจิ้น มักมีงานหัตถกรรมและการตกแต่งอย่างประณีต ใช้สำหรับการดื่มชา

2.2 รูปทรงเครื่องเคลือบจากเตาเผาสังคโลกในศตวรรษที่ 14

รูปทรงและการตกแต่งเครื่องเคลือบสุโขทัยตั้งแต่ศตวรรษที่ 14 สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะทางวัฒนธรรมและศาสนาของไทยในขณะนั้น ผลงานเครื่องเคลือบเหล่านี้มีบทบาทที่สำคัญในชีวิตท้องถิ่น พิธีกรรมทางศาสนา และการค้า ซึ่งแสดงให้เห็นถึงทักษะและระดับศิลปะของช่างฝีมือเครื่องเคลือบสุโขทัย เครื่องเคลือบเหล่านี้ยังได้รับอิทธิพลจากเครื่องเคลือบจากประเทศจีนและประเทศอื่น ๆ ในทวีปเอเชีย แต่ยังคงรักษาเอกลักษณ์ของไทยเอาไว้ เครื่องเคลือบในสุโขทัยในช่วงเวลานั้นถือเป็นช่วงเวลาที่สำคัญของเครื่องเคลือบไทย รูปทรงและเอกลักษณ์ได้รับอิทธิพลจาก

วัฒนธรรมและงานหัตถกรรมในสมัยนั้น เครื่องเคลือบสุโขทัยมีประเภทที่หลากหลาย ด้านล่างนี้คือ รูปทรงและเอกลักษณ์ของเครื่องเคลือบสุโขทัยในศตวรรษที่ 14 มีดังต่อไปนี้

ชาม

รูปร่างของชาม: ชามในสุโขทัยมักมีรูปร่างเป็นจานตื้นและชามลึก ซึ่งชามลึกมักใช้สำหรับใส่ชุปและอาหาร ขณะที่จานตื้นใช้สำหรับใส่อาหาร ของว่างและผลไม้

การตกแต่ง: ชามเหล่านี้มักจะได้รับตกแต่งอย่างหรูหราด้วยดอกไม้ พืชและสัตว์ การตกแต่งและลวดลายนามธรรม การเคลือบสีแบบหลากสีมักถูกนำมาใช้ในการตกแต่ง

ภาพที่ 4-10 ชามเครื่องเคลือบสังคโลกในศตวรรษที่ 14 (Zhangming)

จาน

รูปร่างของจาน: จานเครื่องเคลือบในสุโขทัยจะมีความแบนและเว้าเล็กน้อย มักใช้สำหรับการวางอาหาร

ลวดลายดอกไม้: ลวดลายบนจานมีความหลากหลาย ซึ่งอาจเป็นภาพทิวทัศน์ธรรมชาติ ลวดลายเรขาคณิตหรือลวดลายนามธรรม

ภาพที่ 4-11 งานเครื่องเคลือบสังคโลกในศตวรรษที่ 14 (Zhangming)

ชวด

รูปร่างของชวด: ชวดเครื่องเคลือบในสุโขทัยอาจมีคอสูงหรือแบน มักจะใช้บรรจุของเหลวหรือเป็นของประดับตกแต่ง

การตกแต่งลายคราม: ชวดสุโขทัยบางชวดใช้เทคนิคการตกแต่งแบบลายคราม ซึ่งใช้เม็ดสีฟ้าในการวาดลวดลายบนเครื่องดินเผาสีขาว

ภาพที่ 4-12 ขวดเครื่องเคลือบสังคโลกในศตวรรษที่ 14 (Zhangming)

แจกันดอกไม้

รูปร่างของแจกันดอกไม้: แจกันในสุโขทัยมักมีคอสูงและปากแคบเหมาะสำหรับการจัดดอกไม้

การตกแต่งหลากสี: แจกันดอกไม้มักถูกตกแต่งด้วยการเคลือบสีที่หลากหลาย และลวดลายที่พบเห็นได้บ่อยได้แก่ ดอกไม้ นก ปลา และลวดลายเรขาคณิต

2.3 ความแตกต่างของรูปทรงเครื่องเคลือบสุโขทัยและจิ่งเต๋อเจินในศตวรรษที่ 14

รูปทรงเครื่องเคลือบจิ่งเต๋อเจินในศตวรรษที่ 14 ส่วนมากยังคงสืบทอดรูปแบบโบราณของราชวงศ์ถังและราชวงศ์ซ่ง และตอบสนองวิถีชีวิตของชาวมองโกลในสมัยราชวงศ์หยวน โดยมักใช้เพื่อการตกแต่งและการจัดแสดงอันสูงส่ง เมื่อเปรียบเทียบกับ เครื่องเคลือบในสุโขทัยเน้นการใช้งานทางศาสนาและการใช้งานจริงของการบรรจุอาหาร ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประเพณีทางศาสนาและวัฒนธรรมแบบดั้งเดิมของไทย ความแตกต่างเหล่านี้ ทำให้ทั้งสองประเทศมีความแตกต่างอย่างเห็นได้

ชัดทั้งในด้านรูปทรงและรูปแบบการตกแต่ง ตัวอย่างเช่น เครื่องใช้บนโต๊ะอาหารในจีนต่อเงินส่วนมากเป็นชามทรงสูงฐานลึก จานลึก แต่ขณะที่เครื่องใช้บนโต๊ะอาหารในสุโขทัยส่วนมากเป็นฐานแบนและดี

บทที่ 5

การออกแบบแผนที่ทางวัฒนธรรม

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการออกแบบแผนที่ทางวัฒนธรรมใช้วิธีการดำเนินการวิจัยสามวิธีคือ วิธีการวิจัยหลักฐานคู่ วิธีประติมานวิทยา และวิธีการวิจัยเชิงเปรียบเทียบ

1. วิธีการสำรวจภาคสนาม

วิธีการสำรวจภาคสนามเป็นวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ที่มักใช้ในการรวบรวมข้อมูลภาคสนาม เพื่อทำความเข้าใจสถานการณ์ของกลุ่มคนทางสังคม วัฒนธรรมหรือสภาพแวดล้อมที่เฉพาะเจาะจง ก่อนที่จะดำเนินการสำรวจภาคสนาม ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัยล่วงหน้า เพื่อกำหนดทิศทางและขอบเขตของการสำรวจตามคำถามและวัตถุประสงค์การวิจัย และระบุกลุ่มตัวอย่างของผู้ให้สัมภาษณ์หรือเป้าหมายการสำรวจ ซึ่งมักจะเป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนที่ดี และสามารถแสดงถึงด้านใดด้านหนึ่งของกลุ่มเป้าหมายทางการวิจัย วิธีการสุ่มตัวอย่างต้องได้รับการออกแบบอย่างรอบคอบ เพื่อหลีกเลี่ยงอคติ

วิธีการสำรวจภาคสนามมักเกี่ยวข้องกับการใช้เครื่องมือรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย รวมถึงการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว แบบสอบถาม การสังเกต การบันทึกเสียง ภาพถ่าย และระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ เป็นต้น การเลือกเครื่องมือที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับคำถามการวิจัยและประเภทของข้อมูล จะเดินทางไปยังสถานที่วิจัยจริง สื่อสารกับผู้ให้สัมภาษณ์ สังเกตพฤติกรรมของพวกเขา ดำเนินการสัมภาษณ์และบันทึกข้อมูล ซึ่งจำเป็นต้องสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือกับผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ ข้อมูลที่เก็บรวบรวมจะต้องมีการวิเคราะห์ ซึ่งมักจะรวมถึงการวิเคราะห์เชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพอาจเกี่ยวข้องกับการเข้ารหัส การระบุรูปแบบและการสร้างทฤษฎี และข้อมูลเชิงปริมาณสามารถวิเคราะห์ได้โดยใช้วิธีการทางสถิติ จำเป็นต้องอธิบายผลการสำรวจ ด้วยข้อมูลป้อนกลับ และนำไปใช้ในงานวิจัย เพื่อถ่ายทอดข้อค้นพบ

วิธีการสำรวจภาคสนามเป็นเครื่องมือสำคัญในการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคมอย่างลึกซึ้ง และสามารถให้ข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม วิธีการนี้มักจะต้องมีการวางแผนและดำเนินการอย่างรอบคอบ เพื่อให้มั่นใจในคุณภาพและความน่าเชื่อถือของข้อมูล

2. วิธีการวิจัยหลักฐานคู่

วิธีการวิจัยหลักฐานคู่คือ การพิสูจน์ร่วมกันของโบราณวัตถุทางวัฒนธรรมที่ขุดพบและเอกสารทางประวัติศาสตร์ ซึ่งวิธีการวิจัยหลักฐานคู่นี้ริเริ่มขึ้นโดยหวังกั้วเหวย “เราโชคดีที่เกิดในช่วงเวลานี้ เพราะนอกจากวัสดุบนกระดาษแล้ว เรายังมีวัสดุใหม่ที่อยู่ที่ใต้ดิน วัสดุประเภทนี้ ทำให้รุ่นของเราสามารถเพิ่มเติมและแก้ไขวัสดุบนกระดาษได้ และสามารถพิสูจน์ได้ว่าบางส่วนของหนังสือโบราณเป็นข้อเท็จจริงทั้งหมด นั่นคือค่ากล่าวจากร้อยสำนักโดยไม่แสดงถึงข้อเท็จจริงด้านใดด้านหนึ่ง โดยวิธีการวิจัยหลักฐานสองอย่างเริ่มใช้กันในปัจจุบันนี้” ซึ่งมีความหมายคือ การใช้โบราณวัตถุและเอกสารโบราณเพื่อยืนยันซึ่งกันและกัน เพื่อเพิ่มการพิจารณาทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ได้กลายมาเป็นหนึ่งในวิธีการวิจัยเชิงวิชาการทางวิทยาศาสตร์ ภายใต้ผลกระทบนี้ ทำให้นักวิชาการหลายคนตั้งเป้าหมายที่ในการฟื้นฟูประวัติศาสตร์และสำรวจข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์อย่างไม่รู้จบ วิธีการวิจัยที่คล้ายคลึงกันนี้ได้เกิดขึ้นในจีนโบราณเช่นเดียวกัน เจิ้งเฉียนกั้วปราชญ์แห่งราชวงศ์ซ่งได้เขียนไว้ใน “ทงจื้อ” ว่า “นักปราชญ์โบราณมีวิธีการศึกษาที่สำคัญคือ การวางภาพไว้ทางด้านซ้าย และนำหนังสือวางไว้ทางขวา ค้นหาสัญลักษณ์จากรูปภาพ และค้นหาทฤษฎีจากหนังสือ” วิธี “ซ้ายรูปภาพขวาประวัติศาสตร์” เป็นต้นแบบของวิธีการวิจัยหลักฐานคู่ สำหรับการวิจัยศิลปะเครื่องเคลือบของประเทศจีนและประเทศไทยในศตวรรษที่ 14 “วิธีการวิจัยหลักฐานคู่” ทำให้ภาพเครื่องเคลือบโบราณและเอกสารวรรณกรรมสะท้อนซึ่งกันและกันได้ จึงเป็นหนึ่งในวิธีการที่ใช้ได้มากที่สุด

การยืมการแสดงออกของ “ซ้ายรูปภาพขวาประวัติศาสตร์” “รูปภาพ” ในที่นี้หมายถึงรูปภาพเครื่องเคลือบโบราณ ซึ่งสำหรับผู้วิจัยเครื่องเคลือบแล้ว ภาพเครื่องเคลือบโบราณเป็นสื่อกลางในการวิจัยหลัก เนื่องจากเมื่อเทียบกับวรรณกรรมแล้ว รูปภาพนั้นมีความน่าเชื่อถือมากกว่า และมีความเหนือกว่าโดยที่วรรณกรรมไม่สามารถเทียบได้ “การใช้ภาพในหลักฐานทางประวัติศาสตร์” ของนักวิชาการชาวอังกฤษปีเตอร์ เบิร์ค (Peter Burke) เป็นงานประพันธ์ที่มีชื่อเสียงของเขา คำนำในหนังสือของเขาระบุไว้อย่างชัดเจนว่า เนื้อหาหลักของหนังสือเล่มนี้เกี่ยวกับวิธีการนำภาพมาใช้เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ในการวิจัยศิลปะเครื่องเคลือบของประเทศจีนและประเทศไทยในศตวรรษที่ 14 รูปภาพทางประวัติศาสตร์มีความสำคัญที่ไม่สามารถเทียบได้ เนื่องจากการวิจัย “รูปแบบทางศิลปะเครื่องเคลือบในศตวรรษที่ 14” อันดับแรกคือต้องสังเกตและวิเคราะห์ลักษณะของเครื่องเคลือบในช่วงเวลาดังกล่าว ดังนั้นงานวิจัยชิ้นนี้ใช้เครื่องเคลือบโบราณเป็นมูลฐาน วิเคราะห์ข้อความโดยรอบรูปภาพ สำหรับการวิเคราะห์รูปแบบทางศิลปะ จะเพิ่มความน่าเชื่อถือโดยการเปรียบเทียบและเปรียบเทียบรูปภาพ ภาพเครื่องเคลือบโบราณเป็นจุดเริ่มต้นและที่มาของข้อโต้แย้งของผู้วิจัย มันจะถูกนำมารวมกับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นหลักอ้างอิงที่มีประสิทธิภาพในการสนับสนุนงานวิจัยนี้

สำหรับคำว่า “ประวัติศาสตร์” ในซำยรูปภาพพาประวัติศาสตร์ หมายถึงวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ในการวิจัยทางทัศนศิลป์และประวัติศาสตร์ทัศนกรรมและจิตรศิลป์ ควรยืมวรรณกรรมมาใช้เพื่อเป็นหลักฐานที่มีประสิทธิภาพในงานวิจัยในสาขานี้ สำหรับงานวิจัยนี้ วรรณกรรมและข้อมูลทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตเครื่องเคลือบในศตวรรษที่ 14 ที่สามารถนำมาใช้ได้คือ 1. “เทียนกงคายอู่” โดยซ่งยงสิงในสมัยราชวงศ์หมิง 2. “เจียงซีต้าจ้อ-เถาซู” โดยหวังจงมู่ 3. “จิ่งเต๋อเจิ้นเถาลู่” ในสมัยราชวงศ์ชิง และส่วนของผลงานเครื่องเคลือบเช่น “การสำรวจเตาเผาของยุคสมัยในจิ่งเต๋อเจิ้น” นอกจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเครื่องเคลือบในสมัยราชวงศ์หยวนแล้ว ยังจำเป็นต้องอ้างอิงและใช้ผลวิจัยในด้านการศึกษาโบราณวัตถุ ประวัติศาสตร์ศิลปะ และสุนทรียศาสตร์ร่วมสมัยอีกด้วย

นอกจากการศึกษาข้อมูลทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องแล้ว เพื่อความสมจริงของแผนที่ทางวัฒนธรรม ยังจำเป็นต้องวิเคราะห์และพิสูจน์จากมุมมองของสหวิทยาการอีกด้วย จากการเพิ่มขึ้นของเทคโนโลยีการวิจัยทางวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ที่หลากหลาย การใช้ภาพถ่ายทางอากาศจากดาวเทียม Landsat-8 ถูกนำมาใช้เพื่อการวิเคราะห์ Habitat mapping และ Biotope mapping ภาพถ่ายทางอากาศผ่านดาวเทียมทำให้เราเห็นถึงธรณีวิทยา ลุ่มน้ำ และธรรมชาติ ของทั้งสองสถานที่ได้โดยตรง ซึ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องจะได้รับผ่านการใช้เทคโนโลยีใหม่ เพื่อดำเนินการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมของลุ่มน้ำและที่อยู่อาศัย กระบวนการของการทำให้เป็นเมืองได้เปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมที่ไม่มีชีวิตและสภาพแวดล้อมทางชีวภาพของเมืองในหลายด้าน ดังนั้นนอกจากที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติแล้ว ยังมีแหล่งที่อยู่อาศัยที่มนุษย์สร้างขึ้นภายในเมือง ซึ่งแหล่งที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกันเหล่านี้ให้ที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกันสำหรับผู้คนและสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ดินและน้ำที่มีเอกลักษณ์ยังเป็นปัจจัยหนึ่งในการพัฒนางานศิลปะเครื่องเคลือบ ที่มีเอกลักษณ์ของสัตว์และพืชเป็นเป้าหมายของการวาดภาพบนเครื่องเคลือบ

3. การอ้างอิงและเพิ่มเติมสำหรับวิธีประติมานวิทยา

คำว่า ประติมานวิทยา มีวิวัฒนาการมาจากประติมานนิรมานวิทยาในภาษากรีก เพื่อใช้ในการศึกษาประเพณี ความหมายและการเชื่อมโยงกับพัฒนาการทางวัฒนธรรมอื่น ๆ ของเนื้อหาในภาพวาด ประติมานนิรมานวิทยาความหมายตามอักษรหมายถึง “การวิจัยรูปลักษณ์” ผู้วิจัยด้านประติมานวิทยาที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือ Erwin Panofsky เขาและอาจารย์ของเขา Aby Warburg พัฒนาทฤษฎีประติมานนิรมานวิทยาสมัยใหม่ขึ้นมา สำหรับการวิจัยรูปแบบของศิลปะแล้ว Aby Warburg เชื่อว่า ศิลปะในยุคใดยุคหนึ่งมีความเกี่ยวข้องกับศาสนา ปรัชญา วรรณกรรม วิทยาศาสตร์ การเมือง และชีวิตทางสังคมในหลาย ๆ ด้าน Erwin Panofsky เชื่อว่ารูปแบบของศิลปะไม่สามารถแยกออกจากเนื้อหาได้ แม้ว่ารูปแบบจะมีความรื่นรมย์ราวกับงานเล็ยงฉลอง แต่ต้องเข้าใจว่าเป็นสิ่งที่ไม่เพียงแต่มีความหมายทางภาพเท่านั้น วิธีวิจัยประติมานวิทยา สามารถช่วยให้นักวิชาการค้นพบเนื้อหาที่ซ่อนอยู่ภายในงานศิลปะได้อีกครั้งหนึ่ง ในหนังสือ “การวิจัยประติมานวิทยา” และ “ความสำคัญ

ของทัศนศิลป์” ของ Erwin Panofsky ได้กำหนดการวิเคราะห์ประติมานวิทยาและประติมานวิทยาไว้สามขั้นตอน ซึ่งในแต่ละขั้นตอนล้วนมีวิธีการและวัตถุประสงค์ของตนเอง ขั้นตอนแรก อธิบายความหมายตามธรรมชาติของรูปภาพ ขั้นตอนที่สอง ค้นพบและอธิบายความหมายดั้งเดิมของภาพนั้น คือ การอธิบายในหัวข้อที่กำหนด (การวิเคราะห์ประติมานวิทยา) ขั้นตอนที่สาม อธิบายความหมายหรือเนื้อหาที่อยู่ภายในให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยเรียกว่า การวิเคราะห์ประติมานวิทยาในเชิงความหมายทางสัญลักษณ์ ในปัจจุบัน “ประติมานวิทยาได้กลายมาเป็นวิธีการทางทฤษฎีที่สำคัญและได้รับความนิยมนอย่างมาก ศาสตราจารย์ William Michel แห่งมหาวิทยาลัยชิคาโกเป็นหนึ่งในนักวิชาการที่เป็นตัวแทนของประติมานวิทยาในปัจจุบัน ในประเทศจีนผู้ที่แนะนำและอภิปรายเกี่ยวกับประติมานวิทยาในช่วงแรกคือ ฟานจิงจิง และหนังสือวิชาการที่นำวิธีประติมานวิทยามาใช้ในการวิจัยเชิงปฏิบัติในช่วงก่อนหน้านี้นี้คือ “กระบวนการแห่งความงาม” ของ หลี่เจ้อไฮ่ว

สำหรับงานศิลปะเครื่องเคลือบแล้ว ตามที่ได้กล่าวข้างต้น ในบรรดาองค์ประกอบทั้งสามคือ รูปทรง สีสันท และลวดลาย ลวดลายเป็นหนึ่งในองค์ประกอบที่เปลี่ยนแปลงได้มากที่สุด และมักถูกนำมาเป็นหัวข้อในการวิจัย หากแบ่งลวดลายออกมาเป็น “ตกแต่งอะไร” นั่นคือ หัวข้อของลวดลาย และ “ตกแต่งอย่างไร” ก็คือองค์ประกอบภาพและเทคนิคการแสดงออก หากใช้ “เนื้อหา” และ “รูปแบบ” เพื่อเปรียบเทียบ หัวข้อของลวดลายจะถูกจัดไว้ในหมวดหมู่ของ “เนื้อหา” แต่ องค์ประกอบภาพและเทคนิคการแสดงออกจะถูกจัดไว้ในหมวดหมู่ของ “รูปแบบ” กล่าวโดยสรุปคือ ประติมานวิทยาของตะวันตกมุ่งเน้นไปที่ “เนื้อหา” นั่นคือการวิจัยหัวข้อของลวดลาย ตั้งแต่ต้นกำเนิดและการใช้งานแบบดั้งเดิมไปจนถึงความหมายเชิงสัญลักษณ์และความหมายทางวัฒนธรรม ในงานวิจัยนี้ ให้ความสนใจกับการอ้างอิงของนักวิชาการในหัวข้อของรูปภาพ และวิเคราะห์ลวดลายบนงานหัตถกรรมและงานศิลปะอย่างละเอียดยกตัวอย่างเช่น การนำเครื่องเคลือบลายครามมาเป็นตัวอย่าง ในช่วงระยะเวลาที่แตกต่างกัน หัวข้อใดที่ได้รับความนิยม หัวข้อใดที่สูญหายไป สาเหตุและภูมิหลังคืออะไร และความสัมพันธ์ระหว่างลวดลายของเครื่องใช้ประเภทอื่นกับศิลปะบริสุทธิ์เป็นอย่างไร มีการสืบทอดอย่างไร ความหมายทางวัฒนธรรมที่รวมอยู่ภายในคืออะไร เป็นต้น ซึ่งงานวิจัยนี้ระบุหัวข้อดังกล่าวเพื่อทำการอภิปรายโดยเฉพาะ

สำหรับการวิจัยเกี่ยวกับเค้าโครงลวดลายและเทคนิคการแสดงออกของเครื่องเคลือบจีนไทยในศตวรรษที่ 14 กล่าวคือ การวิจัยในด้าน “รูปแบบ” ก่อนข้างถูกทะเลใน “ประติมานวิทยา” ของตะวันตก แต่ผู้วิจัยเชื่อว่า การวิเคราะห์เนื้อหาสองส่วนนี้ มีความสำคัญเทียบเท่ากับการวิจัยเครื่องเคลือบจีนและไทยในศตวรรษที่ 14 ซึ่งมีความแตกต่างจาก “ประติมานวิทยา” ของตะวันตกที่เน้นไปที่ประเภทของศิลปะบริสุทธิ์แบบสองมิติเป็นหลัก โดยมีภาพวาดและภาพถ่ายมาเป็นหัวข้อหลักในการวิจัย หัวข้อหลักในการวิจัยของศิลปะเครื่องเคลือบเป็นงานหัตถกรรมแบบสามมิติ ด้วยเหตุนี้ ลวดลายจึงมีความสัมพันธ์ที่เข้ากันได้กับ “รูปทรง” โครงร่างของลวดลาย (หรือที่เรียกว่าองค์ประกอบ

ภาพ) หมายถึงตำแหน่งของลวดลายบนรูปทรงของผลงานศิลปะหัตถกรรม ช่วงระยะเวลาที่แตกต่าง กัน วิธีการสร้างองค์ประกอบภาพก็มีความนิยมที่แตกต่างกัน และการวางโครงร่างของลวดลาย หัตถกรรมภายใต้ความแตกต่างของชาติพันธุ์และวัฒนธรรม ยิ่งทำให้มีความแตกต่างกันมากยิ่งขึ้น สำหรับศิลปะเครื่องเคลือบนั้น เทคนิคการแสดงลวดลายเช่น การแกะสลัก การขีดเขียน การพิมพ์ การวาง มักจะถูกนำมาใช้ในเครื่องเคลือบในยุคก่อนศตวรรษที่ 14 วิธีการตกแต่งภาพวาดในสมัย ราชวงศ์หยวนและราชวงศ์หมิงได้กลายมาเป็นหัวข้อหลักตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา และการเปลี่ยนแปลงนี้ ได้ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการทางศิลปะเครื่องเคลือบทั่วโลก สำหรับภาพวาดบนเครื่องเคลือบ ภาพวาดลายครามของเมืองจิ้งเต๋อเงินในสมัยราชวงศ์หยวนได้แสดงให้เห็นถึงลักษณะของพุกันจินได้ อย่างเต็มที่ ด้วยเส้นที่มีความลื่นไหลอย่างอิสระ เต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลงและความมีชีวิตชีวา แต่ ภาพวาดบนเครื่องลายครามของราชวงศ์หยวนนั้น มีเส้นหนบางที่สม่ำเสมอ เรียบและสงบ เป็น การแสวงหาความเป็นระเบียบของเหตุผลประเภทหนึ่ง ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงของเทคนิคการ แสดงออกสามารถนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในด้านสุนทรียศาสตร์ได้ และยังเป็นสิ่งที่ขาด ไม่ได้ในการอธิบายเกี่ยวกับวิวัฒนาการของรูปแบบศิลปะเครื่องเคลือบ

ในหนังสือ “ความสำคัญของทัศนศิลป์” ของ Erwin Panofsky เชื่อว่า ปัจจัยทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของยุคสมัยหนึ่งหรือชาติพันธุ์หนึ่ง ล้วนสามารถรวมตัวกันได้ในงาน ศิลปะด้วยมือของศิลปิน และในหนังสือ “การใช้ภาพในหลักฐานทางประวัติศาสตร์” ของ Peter Burke เชื่อว่า หลักฐานภาพหนึ่งชุดมีความน่าเชื่อถือมากกว่าภาพเดี่ยว และนักประวัติศาสตร์ จำเป็นต้องตีความในรายละเอียดนั้น หากหัวข้อของรูปภาพที่พวกเขาอ้างถึง ถูกแทนที่ได้ด้วยการ ตีความของ “รูปภาพ” ที่ครอบคลุมมากขึ้น กล่าวคือ นอกเหนือจากหัวข้อแล้ว ยังต้องอธิบายถึง เทคนิคการจัดองค์ประกอบภาพและการแสดงออกอีกด้วย ดังนั้น ในการวิจัยศิลปะเครื่องเคลือบ เรา สามารถพัฒนาไปได้ไกลกว่าเป้าหมายในอดีตของ “หลักฐานทางประวัติศาสตร์” ที่พวกเขา กล่าวถึง

4. การใช้วิธีการวิจัยเชิงเปรียบเทียบ

การวิจัยเชิงเปรียบเทียบคือการค้นหาความเหมือนและความต่างระหว่างวัตถุการวิจัยผ่าน การวิเคราะห์และสังเกต เป็นวิธีพื้นฐานวิธีหนึ่งที่ทำให้ผู้คนรู้จักสิ่งต่าง ๆ ซึ่งวิธีการเรียบง่ายเช่นนี้ ควร กลายมาเป็นวิธีการทั่วไป และวิธีการที่ขาดไม่ได้ในการวิจัยประวัติศาสตร์ศิลปะ โดยมีเหตุผลคือ ลักษณะของศิลปะสามารถแสดงได้อย่างเต็มที่ผ่านการเปรียบเทียบซึ่งกันและกันเท่านั้น นายหวังจุน เคยเขียนบทความเรื่อง “วิธีการใช้การวิจัยเชิงเปรียบเทียบในการศึกษาศิลปะดั้งเดิมของจีน” เขาเสนอ ว่า “ทฤษฎีของศิลปะดั้งเดิมประเภทต่าง ๆ ไม่สามารถอยู่ได้ด้วยตนเอง นอกเหนือจากการศึกษาพวก เขาในหมวดหมู่ต่าง ๆ แล้ว พวกเขายังควรได้รับการตรวจสอบจากมุมมองมหภาคเพื่อค้นหาความ เชื่อมโยงภายในระหว่างพวกเขา ก่อนอื่นคุณสามารถทดลองการศึกษาเปรียบเทียบในแนวนอน

ระหว่างทฤษฎีของศิลปะแบบดั้งเดิมในหมวดหมู่ต่าง ๆ และทฤษฎีของวรรณกรรมแบบดั้งเดิม” เขาชี้ให้เห็นว่า “วัตถุประสงค์เบื้องต้นสำหรับการใช้วิธีการวิจัยเชิงเปรียบเทียบคือ วัตถุประสงค์ที่นำมาเปรียบเทียบนั้นมีความเชื่อมโยงกันโดยเนื้อแท้ และสามารถนำมาเปรียบเทียบได้ในระดับหนึ่ง ความแตกต่างระหว่างทฤษฎีของศิลปะแบบดั้งเดิมในหมวดหมู่ต่าง ๆ และระหว่างทฤษฎีของศิลปะแบบดั้งเดิมกับทฤษฎีของวรรณกรรมแบบดั้งเดิมนั้นมีความชัดเจนอย่างมาก และความเชื่อมโยงระหว่างกันก็มีความคล้ายคลึงกันอีกด้วย จากมุมมองแนวตั้ง ความต่อเนื่องของแนวคิดปรัชญาจีนดั้งเดิมและจิตสำนึกด้านสุนทรียศาสตร์ ทำให้วรรณคดี การสร้างสรรค์ศิลปะและทฤษฎีในยุคสมัยต่าง ๆ ในประวัติศาสตร์ส่งผลกระทบต่อให้มีการประทับตราในรูปแบบเดียวกัน จากมุมมองแนวนอน วรรณคดี การสร้างสรรค์ศิลปะและทฤษฎีในช่วงเวลาเดียวกันก็มีลักษณะของยุคสมัยร่วมกัน อันเนื่องมาจากอิทธิพลของปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเมืองและสังคม” เนื่องจากมุมมองเฉพาะของบางหมวดหมู่เท่านั้นยกตัวอย่างเช่น การวิจัยจากมุมมองทฤษฎีทางศิลปะแบบดั้งเดิม ก็จะมีข้อจำกัดบางประการ และความเข้าใจในปัญหาบางประการที่อาจจะทำให้การวิจัยหยุดชะงัก ดังนั้นเราจึงต้องขยายขอบเขตของการวิจัยไปสู่ขอบเขตของทฤษฎีทางศิลปะแบบดั้งเดิม วรรณคดีดั้งเดิมและทฤษฎีอื่น ๆ หากเราสามารถเชื่อมโยงทฤษฎีทางศิลปะหลากหลายประเภทเพื่อนำมาวิเคราะห์และเปรียบเทียบ จะทำให้เราได้รับความเข้าใจและความรู้ใหม่ ๆ มากมาย ด้วยเหตุนี้ ในการเขียนงานวิจัยชิ้นนี้ จึงใช้วิธีการวิจัยเชิงเปรียบเทียบค่อนข้างมาก

ตามการแบ่งองค์ประกอบที่ใช้ในการเปรียบเทียบ สามารถแบ่งการเปรียบเทียบออกเป็นสามประเภทดังต่อไปนี้

1) การเปรียบเทียบระหว่างผลงานศิลปะเครื่องเคลือบ การเปรียบเทียบลวดลายการตกแต่งและรูปทรงของผลงานศิลปะเครื่องเคลือบในยุคสมัยต่าง ๆ การเปรียบเทียบลวดลายการตกแต่งตามเนื้อหา การเปรียบเทียบองค์ประกอบภาพและการเปรียบเทียบเทคนิคการแสดงออก หลังจากทำการเปรียบเทียบแล้ว ทำให้เราเข้าใจถึงการพัฒนา การสืบทอด และวิวัฒนาการของศิลปะเครื่องเคลือบได้ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในวิธีการตกแต่งและด้านรูปทรงนั้น ได้รับการสืบทอดมาจากคนรุ่นก่อน จากนั้นค่อยนำมาสำรวจหาสาเหตุ

2) การเปรียบเทียบระหว่างศิลปะเครื่องเคลือบและศิลปะในรูปแบบอื่น ๆ รวมถึงการเปรียบเทียบระหว่างศิลปะเครื่องเคลือบกับภาพวาด เครื่องสัมฤทธิ์ สิ่งทอ วรรณกรรม ด้านหนึ่งภายในกระบวนการพัฒนาศิลปะเครื่องเคลือบจีนและไทยในศตวรรษที่ 14 มีการสืบทอดภาพวาดแบบดั้งเดิมภายในลวดลาย บนเครื่องเคลือบลายครามในสมัยราชวงศ์หมิง มีการเลียนแบบอย่างรอบด้านของการวาดภาพจากหัวข้อ การจัดองค์ประกอบ และเทคนิคในการแสดงออก ในทางกลับกัน ดังที่นายหวังจุนได้กล่าวไว้ว่า “เนื่องจากอิทธิพลของสภาพแวดล้อมทางการเมืองและสังคมร่วมกัน ภาพวาด วรรณกรรม การประดิษฐ์ตัวอักษร และรูปแบบศิลปะอื่น ๆ ในช่วงเวลาเดียวกันนั้น มีความ

คล้ายคลึงที่โดดเด่นในรูปแบบและลักษณะ” การเปรียบเทียบระหว่างรูปแบบศิลปะเครื่องเคลือบกับศิลปะในรูปแบบอื่น ๆ ก็มีค่ามากเช่นเดียวกัน

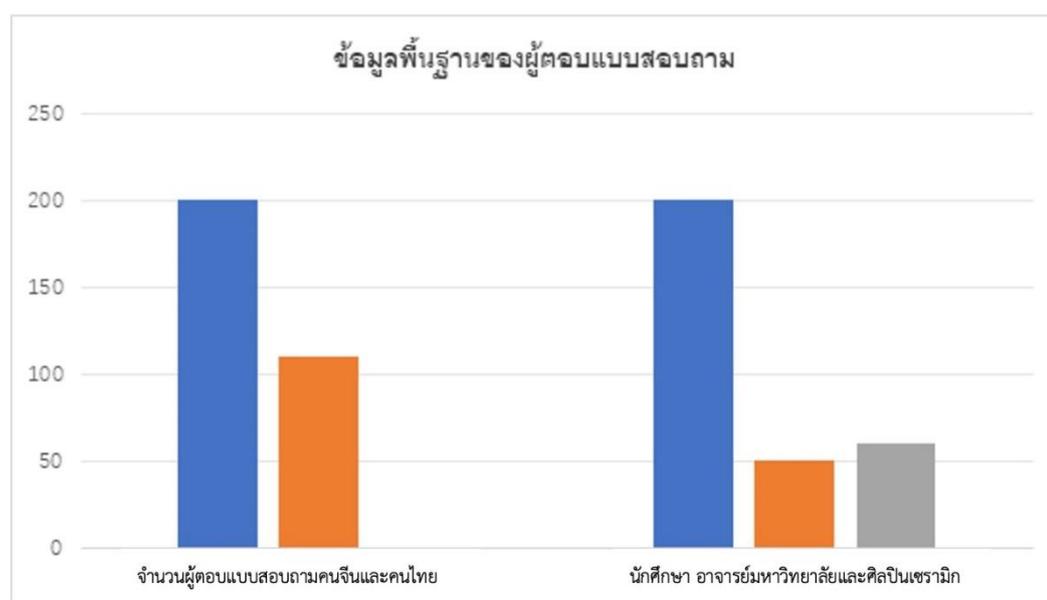
3) การเปรียบเทียบรูปแบบที่เกิดขึ้นจากศิลปะเครื่องเคลือบในศตวรรษที่ 14 นี้เป็นการเปรียบเทียบที่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้นยกตัวอย่างเช่น ผู้ปกครองราชวงศ์หยวนและราชวงศ์ถังล้วนมีภูมิหลังทางชาติพันธุ์ (ราชวงศ์หยวนปกครองโดยชาวมองโกล ขณะที่จักรพรรดิแห่งราชวงศ์ถังมีทั้งเชื้อสายของชาวหูและชาวฮั่น) ขณะเดียวกันประเทศจีนและประเทศไทยก็มีหลากหลายชาติพันธุ์อยู่ร่วมกัน และมีการหลอมรวมทางพหุวัฒนธรรม ล้วนได้รับอิทธิพลมาจากภายนอกทั้งสิ้น ราชวงศ์หยวนมีสถานการณ์ความหลากหลายและพหุนิยม รูปแบบศิลปะเครื่องเคลือบของราชวงศ์หมิงในตอนกลางและตอนปลายแสดงให้เห็นถึงการหวนคืนสู่สุนทรียศาสตร์ทางศิลปะในสมัยราชวงศ์ซ่ง เหตุผลของมันคืออะไร? และพลังเช่นนี้ก่อตัวขึ้นได้อย่างไร เป็นต้น จากการใช้วิธีการวิจัยเชิงเปรียบเทียบ ทำให้เราค้นพบความจริงทางประวัติศาสตร์ได้มากยิ่งขึ้น หรือสามารถเปิดเผยพลวัตทางวัฒนธรรมที่ลึกซึ้งขึ้นได้

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ

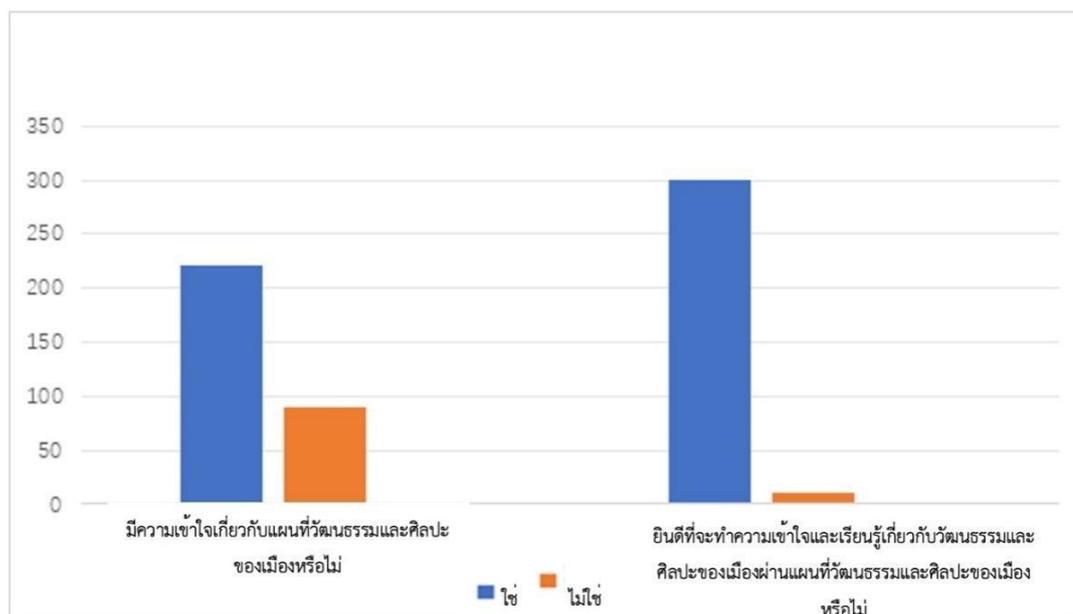
ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ศาสตราจารย์ Chen Shi (陈实) จากมหาวิทยาลัยจิงเต๋อเจิ้น ศาสตราจารย์ Chen Shi แนะนำกับผู้วิจัยว่า เมื่อออกแบบแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในเมือง ควรปฏิบัติตามแนวคิดการออกแบบบางประการ เพื่อให้แน่ใจว่าแผนที่สามารถถ่ายทอดแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและศิลปะของเมืองได้อย่างชัดเจน ในขณะเดียวกันก็ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และประสบการณ์ที่น่าพึงพอใจแก่ผู้ใช้ แผนที่ควรอ่านและใช้งานง่าย เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ที่แตกต่างกัน รวมถึงนักท่องเที่ยวและผู้วิจัย ข้อมูลควรมีความชัดเจน เครื่องหมายและสัญลักษณ์ควรเข้าใจง่าย มีฉบับภาษาต่าง ๆ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติและชุมชนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ใช้การเรียงพิมพ์และการใช้สีที่ชัดเจน เพื่อแยกแยะสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและศิลปะประเภทต่าง ๆ ระบุเครื่องหมายแผนที่โดยละเอียด เพื่อให้ผู้ใช้สามารถค้นหาจุดหมายปลายทางได้อย่างแม่นยำ และจัดหาแหล่งข้อมูลออนไลน์ เพื่อเพิ่มความน่าดึงดูดใจ องค์กรประกอบทางทัศนศิลป์ ภาพถ่าย งานศิลปะและภาพประกอบที่หลากหลาย เพื่อแสดงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและศิลปะของเมือง โดยให้ข้อมูลความเป็นมา เรื่องราวทางประวัติศาสตร์และภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ใช้เข้าใจสถานที่ท่องเที่ยวได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น เมื่อออกแบบแผนที่วัฒนธรรมเมืองและศิลปะ จำเป็นต้องสร้างสมดุลระหว่างความสวยงาม ข้อมูลและความพร้อมใช้งาน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ที่แตกต่างกัน และเปิดโอกาสให้พวกเขาได้รับความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับวัฒนธรรมและศิลปะของเมือง แผนที่ระบุแหล่งโบราณคดีเครื่องเคลือบและพิพิธภัณฑ์เครื่อง

เคลื่อนในเมืองอย่างชัดเจน รวมประวัติศาสตร์และประเพณีของวัฒนธรรมเครื่องเคลื่อนในเมืองเข้ากับแผนที่ รวมถึงภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ เรื่องราว และการสืบทอดที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยให้ผู้ใช้เข้าใจถึงความสำคัญของเครื่องเคลื่อนได้ดียิ่งขึ้น นำเสนองานศิลปะเครื่องเคลื่อนในเมืองผ่านรูปภาพประกอบหรือภาพถ่าย เพื่อเน้นย้ำถึงความหลากหลายทางสไตล์และเทคนิคของเครื่องเคลื่อน เครื่องเคลื่อนมีพื้นผิวโค้ง ภาพถ่ายไม่เอื้อต่อการแสดงที่ครอบคลุม ซึ่งสามารถแสดงได้อย่างเต็มที่ในรูปแบบของภาพประกอบ (S. Chen, การสัมภาษณ์ส่วนตัว, 20 มกราคม ค.ศ. 2022)

การสำรวจแบบสอบถามครั้งนี้ ดำเนินการแจกแบบสอบถามไปจำนวนทั้งสิ้น 333 ชุด และได้รับกลับคืนมาจำนวน 310 ชุด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ใหญ่ที่มีอายุมากกว่า 18 ปี และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป รวมถึงนักศึกษา อาจารย์มหาวิทยาลัยและศิลปินเครื่องเคลื่อนแจกจ่ายแบบสอบถามในมหาวิทยาลัยที่มีวิชาเกี่ยวข้องกับเครื่องเคลื่อนในประเทศจีนและประเทศไทย หลังจากนั้นรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

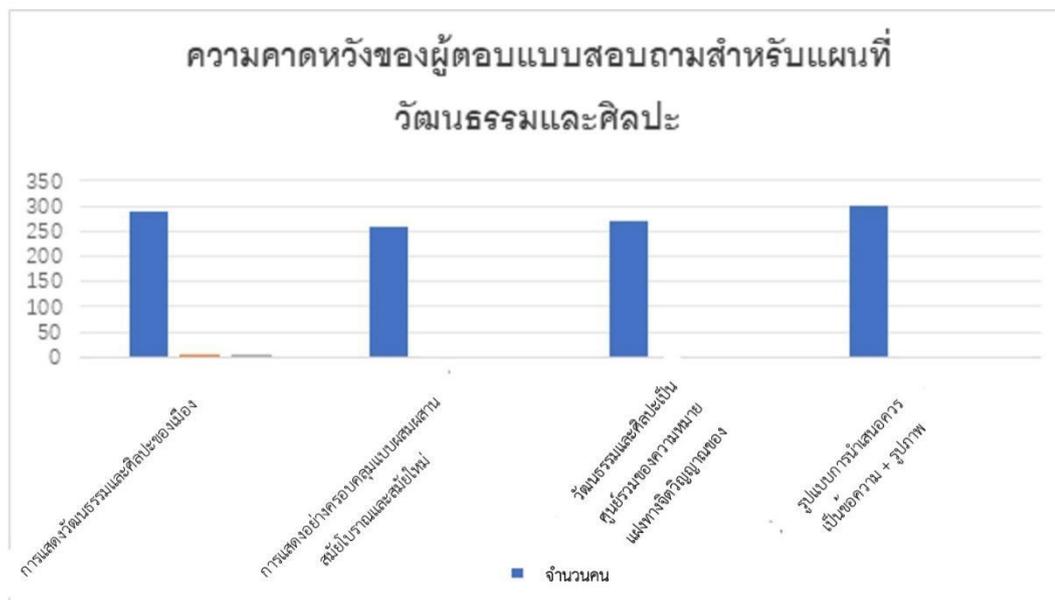

ภาพที่ 5-1 แผนภูมิข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีนและชาวไทย (Zhangming)

ภาพที่ 5-2 ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะ (Zhangming)

การสำรวจแบบสอบถามครั้งนี้ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 310 ชุด โดยมี 23 ชุดไม่ได้ตอบกลับ มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจากประเทศจีน 200 คน และจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจากประเทศไทย 110 คน ประกอบด้วยนักศึกษา 200 คน อาจารย์มหาวิทยาลัย 50 คนและศิลปินเครื่องเคลือบ 60 คน 221 คนมีความเข้าใจเกี่ยวกับแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในระดับหนึ่ง และ 89 คนไม่รู้จักรูปแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะ ผู้ตอบแบบสอบถาม 300 คนยินดีที่จะทำความเข้าใจและเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและศิลปะของเมืองผ่านแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะ และสนใจงานวิจัยนี้เป็นอย่างมาก ผู้ตอบแบบสอบถามล้วนเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเครื่องเคลือบ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการปรับปรุงการออกแบบแผนที่ศิลปะและวัฒนธรรมของเมือง

ภาพที่ 5-3 ความคาดหวังของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะ (Zhangming)

ข้อมูลการสำรวจแบบสอบถามแสดงให้เห็นว่า 289 คนเลือกว่าแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในเมืองควรเน้นที่การแสดงวัฒนธรรมและศิลปะของเมือง 289 คนเลือกว่าควรศึกษาอย่างครอบคลุมแบบผสมผสานสมัยโบราณและสมัยใหม่ 289 คนเชื่อว่าวัฒนธรรมและศิลปะเป็นศูนย์รวมของความหมายแห่งทางจิตวิญญาณของเมือง 300 คนเลือกว่ารูปแบบการนำเสนออัลบั้มแผนที่วัฒนธรรมเมืองควรเป็นข้อความบวกกับรูปภาพ

หลังจากรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามแล้ว มีความจำเป็นต้องวิเคราะห์ข้อมูลและแสดงเป็นภาพ และใช้ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามเพื่อปรับปรุงโครงการสำเร็จการศึกษาของผู้วิจัยให้ดียิ่งขึ้น กระบวนการนี้เปลี่ยนตัวเลขและคำอธิบายให้เป็นเรื่องราวที่มีชีวิตชีวา และสามารถแสดงให้เห็นถึงผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ ผู้วิจัยจะมุ่งเน้นไปที่การปฏิบัติที่ดีที่สุดในการวิเคราะห์ข้อมูล วิธีการสำรวจภาคสนาม วิธีการวิจัยเชิงเปรียบเทียบ และวิธีประติมานวิทยา เพื่อสร้างแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะเครื่องเคลือบจีน - ไทยในศตวรรษที่ 14

สิ่งแรกที่ต้องทำคือการวิเคราะห์ทางสถิติเชิงพรรณนา ซึ่งเป็นพื้นฐานของการวิเคราะห์ และจะช่วยให้ผู้วิจัยสรุปข้อมูลและค้นหารูปแบบ โดยให้ข้อมูลทางสถิติ เช่น อายุเฉลี่ย อาชีพ เพศและวุฒิการศึกษา เป็นต้น แม้ว่าจะให้ตัวเลข แต่ก็ไม่ได้อธิบายหลักการพื้นฐานหรือเหตุผลที่อยู่เบื้องหลังดำเนินการวิเคราะห์เชิงอนุมานตามการวิเคราะห์ทางสถิติเชิงพรรณนา เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหลายตัว สรุปผลลัพธ์และทำการคาดการณ์ ตัวอย่างเช่น การวิเคราะห์เชิงอนุมาน

สามารถแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับอาชีพและงานอดิเรก และความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยการอ่านกับแผนที่ศิลปะและวัฒนธรรมของเมือง

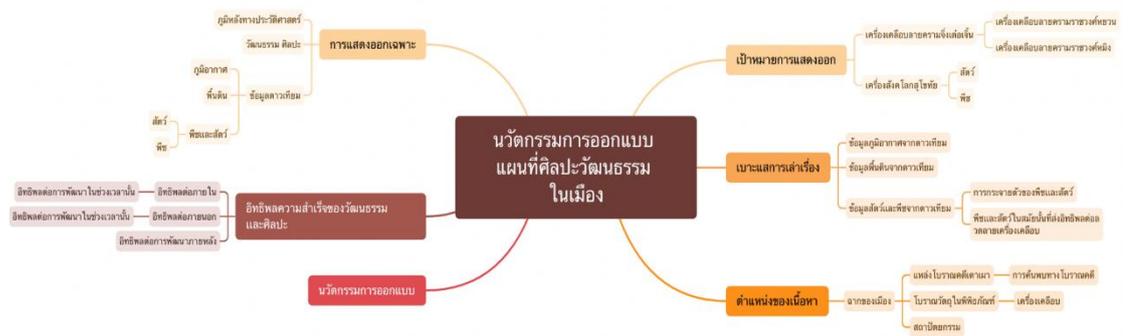
กล่าวโดยสรุป การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจะใช้ทั้งสถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์เชิงอนุมาน ตัวอย่างเช่น จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด หรือหวังว่าแผนที่ศิลปะและวัฒนธรรมของเมืองจะมีอะไรบ้าง ควรใช้รูปแบบใดในการนำเสนอแผนที่วัฒนธรรมของเมือง เป็นต้น

ความคิดของการออกแบบ

วัฒนธรรมและศิลปะของเมืองเป็นมรดกของเมือง และเป็นหนึ่งในส่วนที่น่าสนใจที่สุดของเมือง ปัจจุบันงานวิจัยเกี่ยวกับแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในเมืองสุโขทัยประเทศไทยและจังหวัดจันทบุรี ประเทศจีนยังขาดแคลน การศึกษานี้ได้สำรวจการแสดงออกและการออกแบบแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในเมือง และได้รวบรวม “บริบท” “ตัวนำ” และ “ร่องรอย” ของการเล่าเรื่องแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะของทั้งสองเมือง และได้สร้าง “แบบจำลองวัฒนธรรมและศิลปะในเมือง” โดยมีวัฒนธรรมและศิลปะเป็นแกนหลัก และนำการออกแบบของ “เมืองหลวงเครื่องเคลือบของจีนและไทย - แผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในจังหวัดจันทบุรีและสุโขทัยในศตวรรษที่ 14” เป็นกรณีศึกษา เพื่อแสดงวัฒนธรรมและศิลปะในเมือง แผนที่เป็นหนึ่งในเครื่องมือของอารยธรรมมนุษย์ ซึ่งสะท้อนถึงสถานะการพัฒนาของวัฒนธรรมทางวัตถุและวัฒนธรรมทางจิตวิญญาณของมนุษย์ การใช้แผนที่เพื่อแสดงวัฒนธรรมและศิลปะในเมืองเป็นทางเลือกที่ดี แต่ในปัจจุบันมีนักวิชาการเพียงไม่กี่คนในประเทศจีนเท่านั้นที่สร้างแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะของจังหวัดจันทบุรีและสุโขทัย แผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในตลาดก็มีทั้งดีและไม่ดี และมีปัญหาอยู่บ้าง เช่น ไม่สามารถแสดงวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นได้ดี ให้ความสำคัญกับเทคนิคการทำแผนที่โดยไม่สนใจคุณค่าทางวัฒนธรรม มีเทคนิคการแสดงออกค่อนข้างน้อย และขาดพลังทางศิลปะและสไตล์การออกแบบ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องละทิ้งแนวคิดแผนที่แบบเดิม ๆ ละคิดจากมุมมองเชิงปฏิบัติหรือสุนทรียภาพ ด้วยวัฒนธรรมเมืองและวัฒนธรรมทางจิตวิญญาณเป็นวัตถุประสงค์หลัก เพื่อเปิดแนวคิดใหม่สำหรับการวิจัย เพื่อเพิ่มการแสดงออกของวัฒนธรรมทางจิตวิญญาณของเมือง การศึกษานี้เริ่มต้นจากศิลปะเครื่องเคลือบของสองเมืองนี้ในศตวรรษที่ 14 การออกแบบภาพลักษณ์ทางสีของแผนที่เป็นแนวคิดการออกแบบพื้นฐาน ขณะเดียวกัน ยกระดับความสวยงามของแผนที่และพลังการเผยแพร่ของข้อมูลทางจิตวิญญาณและวัฒนธรรมอย่างเต็มที่ และนำเข้าสู่แนวคิดการออกแบบการเล่าเรื่อง เพื่อนำเสนอวัฒนธรรมและศิลปะในเมืองในรูปแบบของเรื่องราวแผนที่

1. แนวคิดของการออกแบบ

วัฒนธรรมและศิลปะของเมืองคือจิตวิญญาณของเมือง และเป็นความมั่งคั่งทางจิตวิญญาณอันล้ำค่าที่เมืองได้สะสมไว้ในประวัติศาสตร์อันยาวนาน วัฒนธรรมและศิลปะให้ความสำคัญกับการนำเสนอจิตวิญญาณภายในของเมือง เมื่อก้าวถึงเมืองใดเมืองหนึ่ง ผู้คนมักจะนึกถึงอาหาร ความเจริญรุ่งเรือง สถาปัตยกรรมของเมืองก่อน และมีเพียงไม่กี่คนเท่านั้นที่เข้าใจความหมายแฝงทางวัฒนธรรม ศิลปะและจิตวิญญาณที่ลึกซึ้ง เช่น ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ผลงานทางศิลปะ และข้อมูลดินฟ้าอากาศ เป็นต้น การศึกษานี้จะเริ่มต้นจากมุมมองการวิจัยการออกแบบแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะ เพื่อวิเคราะห์มรดกทางประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและศิลปะของเมือง โดยใช้แผนที่เป็นตัวนำของวัฒนธรรมและศิลปะของเมือง และแสดงความหมายแฝงทางจิตวิญญาณ วัฒนธรรมและศิลปะที่มากมายหลากหลาย ในด้านหนึ่ง โบราณสถานทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่สร้างขึ้นในกระบวนการพัฒนาเมืองและโบราณวัตถุที่รวบรวมโดยพิพิธภัณฑ์ล้วนสะท้อนให้เห็นถึงความทรงจำทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและศิลปะและข้อมูลการเล่าเรื่องโดยละเอียดมากมาย ซึ่งให้ตัวนำการเล่าเรื่องสำหรับการตีความวัฒนธรรมและศิลปะของเมือง ในอีกด้านหนึ่ง การก่อตัวของวัฒนธรรมและศิลปะในเมืองเกิดขึ้นจากการสะสมในประวัติศาสตร์อันยาวนาน กระบวนการนี้ยังส่งผลต่อการเกิดขึ้นของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ การเกิดขึ้นของวีรบุรุษ และการก่อตัวของโบราณสถานในระดับหนึ่ง และให้บริบทการเล่าเรื่องสำหรับการตีความความหมายแฝงและการพัฒนาของวัฒนธรรมและศิลปะในเมือง นอกจากนี้ วัฒนธรรมและศิลปะภายในของเมืองยังทำให้กลุ่มสังคมในเมืองเกิดความรู้อีกด้วย ทำให้เกิดความภาคภูมิใจและเอกลักษณ์ของเมือง ให้เรื่องราวการเล่าเรื่อง เพื่อสร้างแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในเมือง

ภาพที่ 5-4 แผนภาพโครงสร้างทฤษฎีการเล่าเรื่องของวัฒนธรรมและศิลปะในเมือง (Zhangming)

2. กรณีศึกษาของการปฏิบัติ

จิ้งเต๋อเจิ้นของประเทศจีนและสุโขทัยของประเทศไทยมีวัฒนธรรมและศิลปะเครื่องเคลือบมายาวนาน ซึ่งมีคุณค่าสำหรับการดำเนินการวิจัยเชิงเปรียบเทียบ ศตวรรษที่ 14 เป็นช่วงเวลาที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของเครื่องเคลือบทั้งไทยและจีน ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและศิลปะระหว่างไทยและจีนบ่อยที่สุดและเป็นช่วงเวลาที่สำคัญในประวัติศาสตร์เครื่องเคลือบของทั้งสองประเทศ ในช่วงเวลานี้เครื่องเคลือบของทั้งสองประเทศประสบความสำเร็จอย่างมาก ซึ่งภายในนั้นรูปทรงและลวดลายของเครื่องเคลือบเป็นหนึ่งในองค์ประกอบการตกแต่งที่สำคัญของเครื่องเคลือบ ซึ่งอุดมไปด้วยเนื้อหาที่หลากหลายและเทคนิคที่แยบยล และเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาศิลปะเครื่องเคลือบ

การสำรวจและได้รับกฎวิวัฒนาการของศิลปะเครื่องเคลือบ ผ่านการศึกษาแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในเมืองในทั้งสองประเทศ และการศึกษาและเปรียบเทียบเครื่องเคลือบในช่วงเวลานั้น เพื่อค้นหาวิธีการออกแบบเครื่องเคลือบร่วมสมัยที่เป็นนวัตกรรมใหม่ และสามารถกระตุ้นความมั่นใจทางวัฒนธรรมและความภาคภูมิใจต่อชาติของประชาชนทั้งสองประเทศได้ การสืบทอดและเผยแพร่วัฒนธรรมที่ยอดเยี่ยมและผลงานทางศิลปะเครื่องเคลือบให้กับโลก การศึกษาประวัติศาสตร์การพัฒนาศิลปะเครื่องเคลือบของทั้งสองประเทศ เพื่อเป็นพยานของมิตรภาพทางการทูตที่ลึกซึ้งระหว่างทั้งสองประเทศ

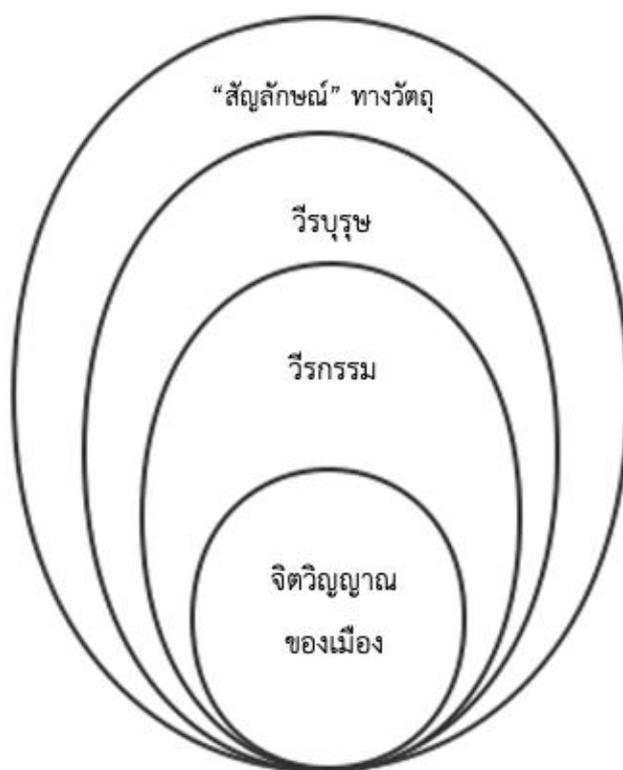

ภาพที่ 5-5 แผนภาพการก่อตัวของวัฒนธรรมและศิลปะในเมือง (Zhangming)

3. การออกแบบหลักของแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในเมือง

วัฒนธรรมและศิลปะของเมืองเป็นหัวใจสำคัญของการก่อสร้างเมือง และเป็นจิตวิญญาณของเมือง ผลงานทางศิลปะ (ศิลปะเครื่องเคลือบ) ที่เป็นตัวแทนของทั้งสองเมืองเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมและศิลปะของเมือง โดยปกติเมื่อออกแบบแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะ ผลงานทางศิลปะที่

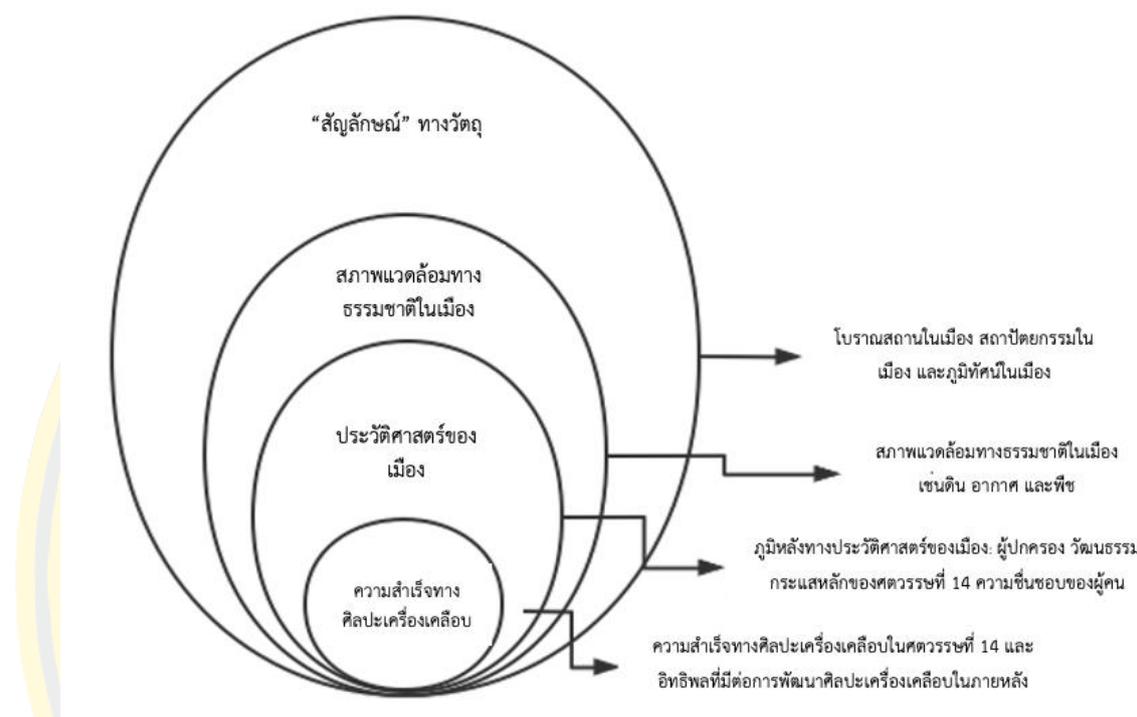
เป็นตัวแทนจะรวมอยู่ในแผนที่ก่อน เนื่องจากศิลปะที่เป็นตัวแทนแฝงไว้ด้วยจิตวิญญาณของเมืองและผลลึกลับปัญหาของประชาชน นักวิชาการต่างชาติ Hofstede เสนอว่าวัฒนธรรมและศิลปะของชาติเปรียบเสมือนหัวหอม จากภายนอกสู่ภายในคือ “สัญลักษณ์” ทางวัตถุ วีรบุรุษ วีรกรรม และจิตวิญญาณของเมือง ซึ่งเป็นตัวแทนของวัฒนธรรมทางวัตถุ อุปนิสัย สภาพความเป็นอยู่และรากฐานทางวัฒนธรรมของชาติ การออกแบบแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในเมืองสามารถอธิบายได้ด้วยแบบจำลองหัวหอม เราได้สร้างแบบจำลองลำดับชั้นของวัฒนธรรมและศิลปะในเมืองตามแบบจำลองหัวหอม นั่นคือ “แบบจำลองหัวหอมของวัฒนธรรมทางจิตวิญญาณในเมือง” ดังแสดงในภาพที่ 5-6

ภาพที่ 5-6 แผนภาพการก่อตัวของวัฒนธรรมและศิลปะในเมือง (Zhangming)

แบบจำลองนี้ให้การวิเคราะห์เชิงลึกเกี่ยวกับโครงสร้างลำดับชั้นของระบบเมือง และสร้างระบบเนื้อหาของแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในเมือง ชั้นนอกสุดของแบบจำลองคือ “สัญลักษณ์” ทางวัตถุ เช่น โบราณสถานในเมือง สถาปัตยกรรมในเมือง และภูมิทัศน์ในเมือง เป็นต้น ชั้นสองคือสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติในเมือง และเป็นดินสำหรับการพัฒนาวัฒนธรรมและศิลปะในเมือง ชั้นที่สามเป็นภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของเมือง เช่น ผู้ปกครองในศตวรรษที่ 14 วัฒนธรรมกระแสหลัก

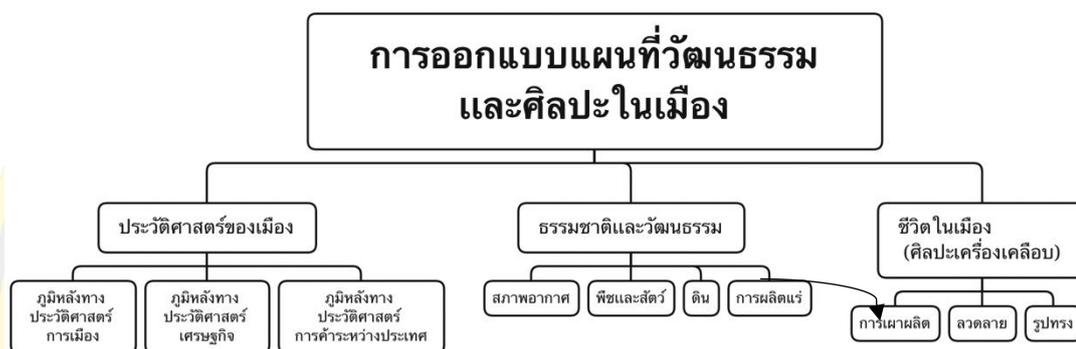
ความชอบของผู้คน ฯลฯ ชั้นในสุดของแบบจำลองคือผลทางศิลปะเครื่องเคลือบ เป็นสถานะของ วัฒนธรรมและศิลปะในเมือง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงแกนหลักของวัฒนธรรมและศิลปะในเมือง

ภาพที่ 5-7 แบบจำลองหัวหอม “แผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในจิ้งเต๋อเจิ้นและสุโขทัย” (Zhangming)

การศึกษานี้ได้ฝัง “แบบจำลองหัวหอมวัฒนธรรมและศิลปะในเมือง” ไว้ในการออกแบบ ภาพสถานการณ์ที่ตีความแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะทางจิตวิญญาณในเมือง และสร้างหัวข้อ ธรรมชาติ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ของเมือง วัฒนธรรมและศิลปะในเมือง ศิลปะเครื่องเคลือบและอื่น ๆ และใช้เป็นกลุ่มแผนที่ของแผนที่ แนวคิดการออกแบบของ “แผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในจิ้งเต๋อเจิ้นและสุโขทัย” เริ่มต้นจากการออกแบบแผนที่ และใช้การเล่าเรื่องของแผนที่เพื่อแสดง วัฒนธรรมและศิลปะของเมืองจิ้งเต๋อเจิ้นและสุโขทัย แนวคิดทั้งหมดประกอบด้วยสองส่วน ส่วนหนึ่ง คือการแสดงผลของวัฒนธรรมและศิลปะที่เป็นรูปเป็นร่างของเมือง อีกส่วนหนึ่งคือการทำความเข้าใจการตีความวัฒนธรรมเมืองและจิตวิญญาณศิลปะที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นจากรูปลักษณ์ภายนอก กลุ่มแผนที่ “ธรรมชาติและวัฒนธรรม” แสดงถึงสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมของเมือง เช่น ภูมิทัศน์ สถาปัตยกรรมและอื่น ๆ รวมถึงภูเขา อาคาร พืช แม่น้ำ ทะเลสาบและอื่น ๆ “ชีวิตในเมือง” หมายถึง กิจกรรมในเมืองและเนื้อหาต่าง ๆ ภายในสถานที่ในเมือง การศึกษานี้แบ่ง “ชีวิตในเมือง” ออกเป็น

หัวข้อต่าง ๆ เช่น แผนผังและการกระจายของโบราณสถาน วัตถุโบราณในพิพิธภัณฑ์ และการฟื้นฟู ลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบด้วยกราฟฟิคดีไซน์สมัยใหม่ กลุ่มแผนที่ “ประวัติศาสตร์เมือง” แสดงถึง เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเมือง โดยใช้เหตุการณ์เป็นต้นนำของการแสดงออกทาง วัฒนธรรมและศิลปะของเมือง หัวใจสำคัญของการแสดงออกคือศิลปะเครื่องเคลือบของสองเมืองใน ศตวรรษที่ 14 และการส่งเสริมการพัฒนาศิลปะเครื่องเคลือบโลก

ภาพที่ 5-8 แบบจำลองหัวหอม “แผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในจิ้งเต๋อเจิ้นและสุโขทัย” (Zhangming)

4. กลยุทธ์การแสดงผล

เนื้อหาหลักของแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในเมืองคือวัฒนธรรมและศิลปะของเมือง แก่นแท้ของการแสดงผลคือผลงานทางศิลปะลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบในเมือง ลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบเป็นสิ่งที่เห็นเป็นรูปเป็นร่าง มีความเกี่ยวข้องกับทิวทัศน์ สัตว์และพืชของเมืองนั้น เพื่อแสดง วัฒนธรรมและศิลปะ (ศิลปะเครื่องเคลือบ) ของเมือง ผ่านการนำเสนอตัวนำที่เป็นรูปเป็นร่างในเมือง เช่น ลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบ รูปทรง สีและเทคนิคการตกแต่ง และนำเสนอศิลปะเครื่องเคลือบ ศตวรรษที่ 14 ผ่านเทคโนโลยีการประมวลผลกราฟิก เพื่อแสดงความสำเร็จทางศิลปะเครื่องเคลือบที่ ไม่ธรรมดาของเมือง

5. เป้าหมายการแสดงผล

การออกแบบแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในเมืองตามที่กล่าวถึงข้างต้น ได้ยืนยันว่าแก่นหลักของแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในเมืองคือวัฒนธรรมและศิลปะเครื่องเคลือบ และเนื้อหาหลักคือ วัฒนธรรมและศิลปะเครื่องเคลือบ และแก่นคือมรดกทางวัฒนธรรมและศิลปะของเมือง ไม่ว่าจะเป็น วัฒนธรรมและศิลปะในเมือง หรือมรดกของเมือง ล้วนเป็นแนวคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งไม่สามารถ นำเสนอและแสดงผลได้โดยตรง และสามารถอธิบายได้ด้วยสิ่งที่เห็นเป็นรูปเป็นร่างเท่านั้น สิ่งที่เป็นรูป

เป็นร่างที่มีอยู่ในวัฒนธรรมและศิลปะของเมือง ได้แก่ สถาปัตยกรรม ประเพณี วัตถุโบราณเครื่องเคลือบ โบราณสถาน และภูมิทัศน์ สิ่งที่เป็นรูปเป็นร่างเหล่านี้สามารถใช้เป็นเป้าหมายของการแสดงออกทางวัฒนธรรมของเมืองในกระบวนการทำแผนที่ที่เป็นรูปธรรม ภายในนั้นศิลปะเครื่องเคลือบเป็นเป้าหมายการแสดงผล แต่การใช้เป้าหมายการแสดงผลข้างต้นเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถแสดงแก่นแท้ของวัฒนธรรมและศิลปะของเมือง ในการแสดงออกของวัฒนธรรมและศิลปะในเมือง ได้เลือกข้อมูลการสำรวจระยะไกลผ่านดาวเทียมของเมืองในด้านน้ำ ดิน สัตว์และพืชให้เป็นเป้าหมายการแสดงผลใหม่ เพื่อนำเสนอส่วนหลักของวัฒนธรรมและศิลปะของเมือง – วัฒนธรรมและศิลปะเครื่องเคลือบ ผ่านการเล่าเรื่องของแผนที่ ซึ่งแสดงออกถึงกระบวนการพัฒนาศิลปะเครื่องเคลือบและลักษณะทางธรรมชาติของท้องถิ่น

ภาพที่ 5-9 ลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบสังคโลก (Zhangming)

ภาพที่ 5-10 ลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบลายครามสมัยราชวงศ์หยวน (Zhangming)

6. การออกแบบสัญลักษณ์

สัญลักษณ์แผนภูมิวัฒนธรรมและศิลปะเป็นการแสดงออกถึงภูมิประเทศ ธรรมเนียมประเพณีและวิถีชีวิตที่เป็นรูปธรรม และในขณะเดียวกันก็เป็นการแสดงออกถึงวัฒนธรรมและศิลปะที่เป็นนามธรรม สัญลักษณ์แผนภูมิที่มีบทบาทสำคัญในการเล่าเรื่องของแผนที่ ซึ่งมีภารกิจทางทัศนศิลป์ที่สะท้อนความสัมพันธ์เชิงพื้นที่และลักษณะของสิ่งต่าง ๆ เป็นหนึ่งในภาษาที่สำคัญที่สุดของแผนที่ (Guangti, 2021) ในการออกแบบ “แผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในจังหวัดจันทบุรีและสุโขทัย” การออกแบบที่เป็นรูปเป็นร่างเชิงสัญลักษณ์และการออกแบบนามธรรมที่หลากหลายถูกนำมาใช้ร่วมกัน ด้วยการใช้เทคโนโลยีการประมวลผลกราฟิกขั้นสูงในปัจจุบัน เรามุ่งมั่นที่จะถ่ายทอดองค์ประกอบจุดเส้น และพื้นผิวที่พื้นฐานที่สุดในแผนที่ให้กับผู้อ่านอย่างชัดเจน เพื่อให้ได้ผลลัพธ์การเล่าเรื่องที่ดี การออกแบบสัญลักษณ์ยังให้ความสำคัญกับเอฟเฟกต์สามมิติของสัญลักษณ์ ซึ่งสามารถนำเอฟเฟกต์สามมิติมาทางทัศนศิลป์มาสู่ผู้อ่าน นอกจากนี้แผนที่เองก็ได้แสดงข้อมูลจำนวนมหาศาล หากเป็นเพียงการรวมรูปภาพและตัวอักษรเข้าด้วยกันในแผนที่ จึงการยากต่อการบรรลุผลของการเล่าเรื่อง และกลับจะทำให้ผู้อ่านรู้สึกเบื่อหน่ายทางทัศนศิลป์ ดังนั้น กลยุทธ์การออกแบบที่เรานำมาใช้คือการลดความซับซ้อนขององค์ประกอบและข้อมูลที่ไม่สำคัญนัก เน้นองค์ประกอบที่สามารถแสดงออกถึงวัฒนธรรมและศิลปะในเมือง และใช้การออกแบบสัญลักษณ์สามมิติที่เป็นรูปเป็นร่างเพื่อให้ได้เอฟเฟกต์ทางทัศนศิลป์ที่ดีที่สุด นำสัญลักษณ์นามธรรมรวมเข้ากับวัฒนธรรมลักษณะทางภูมิศาสตร์ เพื่อให้บรรลุผลของการเล่าเรื่องและเผยแพร่ข้อมูลทางวัฒนธรรม

		
การทำเหมืองแร่	การผลิตเครื่องเคลือบ	เตาเผา
		
เตาราชสำนัก	จวนผู้ว่าอำเภอพุทไธสง	การขนส่งทางเรือ

ภาพที่ 5-11 แสดงองค์ประกอบแผนที่วัฒนธรรมเป็นภาพ (Zhangming)

7. การออกแบบสี

สีเป็นส่วนสำคัญของทัศนศิลป์ ซึ่งส่งผลต่อความรู้สึกและพฤติกรรมของเรา และทุกสีมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของเรา ในขณะเดียวกัน สีก็เป็นหนึ่งในภาษาแผนที่พื้นฐาน สีมักพบปะที่ไม่สามารถถูกแทนที่ได้ในการเล่าเรื่องของแผนที่ การออกแบบการจับคู่สีในแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะเป็นไปตามหลักการดังต่อไปนี้เป็นหลัก

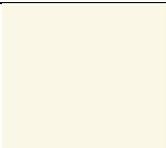
7.1 สีควรปรับให้เข้ากับหัวข้อของแผนที่และมีเอกลักษณ์ของตน

ความหมายที่สีสะท้อนถูกกำหนดโดยบริบทที่สีตั้งอยู่ จึงต่อเงินและสุขุขทัยเป็นที่รู้จักกันดีในเรื่องภูเขาและแม่น้ำที่สวยงาม และเป็นเมืองที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมและศิลปะเครื่องเคลือบ สิ่งแรกที่ต้องคำนึงถึงในการจับคู่สีคือการปรับให้เข้ากับหัวข้อวัฒนธรรมและศิลปะเครื่องเคลือบในเมือง ดังนั้น “แผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในจังหวัดเงินและสุขุขทัย” จึงใช้สไตล์ภาษาการออกแบบทัศนศิลป์สมัยใหม่ เลือกสีที่ให้ความรู้สึกย้อนยุคเป็นสีหลัก และเลือกสีโทนเย็นเพื่อให้ผู้คนรู้สึกสงบ การผสมผสานแบบคลาสสิกระหว่างความสว่างปานกลางและความบริสุทธิ์ปานกลางทำให้แผนที่มีความทันสมัยทางวัฒนธรรม แต่ก็ไม่ใช่ทั้งหมด ตัวอย่างเช่น ในเวลาการจัดทำแผนที่ศิลปะเครื่องเคลือบ นอกเหนือจากการรักษาลักษณะของสไตล์โบราณแล้ว ยังเลือกใช้การจับคู่สีเครื่องเคลือบพิเศษ เพื่อให้แผนที่สามารถปรับให้เข้ากับหัวข้อของศิลปะเครื่องเคลือบได้ดียิ่งขึ้น

7.2 สร้างงามและกลมกลืนกัน และเป็นเชิงสัญลักษณ์

จากมุมมองของการรับรู้สี การผสมสีที่แตกต่างกันจะสร้างความรู้สึกทางจิตใจที่ต่างต่าง กัน เช่นระบบน้ำและพื้นที่สีเขียวจะใช้สัญลักษณ์ที่วัฒนธรรมชาติ และใช้สีที่คล้ายกัน หากไม่มีลักษณะที่ชัดเจน ควรใช้การจับคู่สีเพื่อให้ความหมายเชิงสัญลักษณ์ที่เป็นเอกลักษณ์ การ์ดสีของแผนที่ที่จะถูกสร้างขึ้นดังนี้

ตารางที่ 5-1 การ์ดสี (Zhangming)

องค์ประกอบ แผนที่	การ์ดสี	R	G	B
การไหลของ น้ำ		170	212	224
พื้นดิน		250	247	230

องค์ประกอบ แผนที่	การ์ดสี	R	G	B
ทะเลสาบ		176	216	166

8. การออกแบบรูปแบบการจัดหน้า

“แผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในจังหวัดจันทบุรีและสุโขทัย” ใช้การออกแบบการจัดหน้าแบบจิกซอร์ว์ เค้าโครงอาณาเขตของจังหวัดจันทบุรีและสุโขทัยนั้นไม่สม่ำเสมอ (irregular) ซึ่งเป็นการยากที่จะได้การจัดหน้าแบบสม่ำเสมอในพื้นที่จำกัด ดังนั้นเราจึงเลือกใช้เทคนิคการเล่าเรื่องแบบจิกซอร์ว์ ประการแรก ให้ภาพหลักอยู่ในตำแหน่งศูนย์กลางของแผนที่โดยมีพื้นที่มากกว่าครึ่ง จากนั้น แนะนำพิพิธภัณฑสถานและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศิลปะเครื่องเคลือบ ประกอบเข้าด้วยกันในรูปแบบของกล่องบรรยายตามลักษณะการกระจายเชิงพื้นที่ เพื่อให้กระจายอย่างสม่ำเสมอ ทั่ว ภาพหลัก ใช้เส้นนำทางหรือเส้นลูกศร เพื่อเน้นความงามของการจับคู่และความงามของประสานกันของการจัดหน้าโดยรวม

การจัดหน้าของ “ภาพหัวข้อเฉพาะศิลปะเครื่องเคลือบ” นั้นสม่ำเสมอและเป็นระเบียบ ซึ่งเป็นผลมาจากการใช้เลย์เอาต์แบบระบบกริด เลย์เอาต์ทั้งหมดแบ่งออกเป็นสองส่วน ส่วนแผนที่อยู่ทางด้านซ้ายของเลย์เอาต์ทั้งหมด ใช้พื้นที่สองในสามของเลย์เอาต์ทั้งหมด ด้านขวาเป็นกล่องข้อความและส่วนเฟรม วางรูปภาพทัศนศิลป์สมัยใหม่และเรื่องราวที่แนะนำศิลปะการตกแต่งเครื่องเคลือบในตอนท้าย เพื่อให้ผู้อ่านสามารถชื่นชมและเรียนรู้ความรู้ด้านเครื่องเคลือบได้ง่ายขึ้น

9. สรุป

กล่าวโดยสรุป การศึกษานี้ได้สร้าง “แบบจำลองหัวหอมแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในเมือง” เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในการสำรวจการออกแบบแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในเมืองของวงการศึกษาการ ได้นำเสนอแนวคิดการออกแบบหลัก การออกแบบการแสดงผล และการออกแบบการเล่าเรื่องโดยรวมของแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในเมือง จากนั้น อธิบายแนวคิดการออกแบบ วิธีการและกระบวนการอย่างละเอียดบนพื้นฐานของกรณีการปฏิบัติ การศึกษานี้ยังใช้เทคนิคของการเล่าเรื่องเพื่อแสดงวัฒนธรรมและศิลปะในเมือง ได้สร้างกลยุทธ์การแสดงผลของแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะที่มีลักษณะเฉพาะ ในนั้นโมดูลการออกแบบหลัก ได้แก่ เป้าหมายการแสดงผล (ศิลปะเครื่องเคลือบ) การออกแบบสัญลักษณ์ การออกแบบสีและการออกแบบรูปแบบการจัดหน้า หลังจากเสร็จสิ้นการ

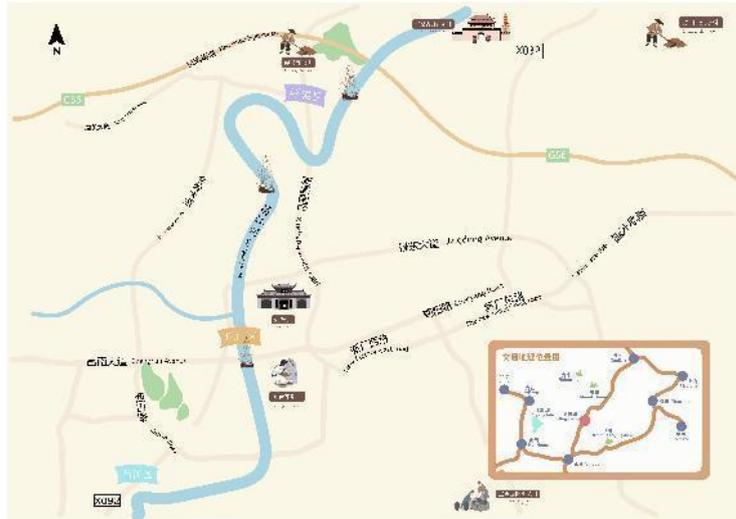
ออกแบบโมดูลข้างต้นแล้ว แนวคิดการออกแบบของแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะทั้งหมดก็สร้างเสร็จแล้ว การศึกษา “แผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในจังหวัดอุตรดิตถ์และสุโขทัย” มีลักษณะดังนี้ 1) ด้วย “โครงการการเล่าเรื่องของแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะเครื่องเคลือบ” ได้วางรากฐานที่มั่นคงสำหรับการแสดงออกทางทัศนศิลป์ของแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะสำหรับสองเมืองหลัง 1) ได้สร้าง “แบบจำลองหัวหอมวัฒนธรรมและศิลปะในเมือง” และรวบรวมแนวคิดการแสดงออกทางวัฒนธรรมและศิลปะในเมือง ได้วิเคราะห์โครงสร้างลำดับชั้นและประเภทการแสดงออกของศิลปะเครื่องเคลือบอย่างลึกซึ้ง โครงการการเล่าเรื่องของ “แผนที่วัฒนธรรมและศิลปะในจังหวัดอุตรดิตถ์และสุโขทัย” และ “แบบจำลองหัวหอมวัฒนธรรมและศิลปะในเมือง” ที่สร้างขึ้นในการศึกษานี้ ไม่เพียงแต่สามารถนำไปใช้ในการแสดงออกและการศึกษาวัฒนธรรมและศิลปะในเมืองปัจจุบัน แต่ยังนำไปใช้ในการแสดงออกและการศึกษาหัวข้ออื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกัน แต่งานวิจัยนี้ไม่ได้สร้างแบบจำลองการประเมินวัฒนธรรมและศิลปะในเมือง ซึ่งไม่สามารถยืนยันความไวและการขยายได้ของ “แบบจำลองหัวหอมวัฒนธรรมในเมือง” อย่างเป็นทางการ ซึ่งผู้วิจัยจะนำไปปรับปรุงในงานวิจัยต่อไป

ผลการออกแบบสุดท้าย

ตามผลการสำรวจแบบสอบถาม สิ่งที่คุณต้องการเห็นคืออัลบั้มที่มีทั้งรูปภาพและข้อความ ในนั้นมีแผนที่แสดงการกระจายของแหล่งโบราณคดีที่เกี่ยวข้องในช่วงเวลานี้ และแนะนำวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเครื่องเคลือบและลักษณะของลวดลายเครื่องเคลือบในช่วงเวลานี้ ด้วยข้อความ และภาพถ่ายของเครื่องเคลือบในช่วงเวลานี้ หวังว่าจะสามารถทำความเข้าใจวัฒนธรรมและศิลปะเครื่องเคลือบทั้งสองประเทศในช่วงเวลานี้ได้อย่างรวดเร็ว ด้วยการอ่านเนื้อหาที่เรียบง่ายและเข้าใจง่าย การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องได้ให้ข้อมูลมากมายและให้ข้อเสนอแนะที่ดี ส่วนการแสดงรูปภาพของเครื่องเคลือบ ใช้แผนภาพพื้นผิว (Surface Development) สามารถที่วาดด้วยมือ เนื่องจากเครื่องเคลือบเป็นพื้นผิวโค้ง ภาพถ่ายสามารถแสดงพื้นผิวได้เพียงด้านเดียว แต่แผนภาพพื้นผิวสามารถแสดงภาพรวมได้โดยตรง

การออกแบบอัลบั้มแผนที่วัฒนธรรมเครื่องเคลือบจีน – ไทยในศตวรรษที่ 14 ส่วนใหญ่ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ แผนที่ การแนะนำด้วยข้อความ (ประวัติศาสตร์วิวัฒนาการของเครื่องเคลือบและลักษณะทางลวดลายของทั้งสองประเทศในช่วงเวลานี้) แผนภาพพื้นผิวของเครื่องลายครามและเครื่องเคลือบสังคโลก

1. การแสดงแผนที่

ภาพที่ 5-12 แผนที่ศิลปะและวัฒนธรรมเครื่องเคลือบเงินโตเงินในศตวรรษที่ 14 (Zhangming)

Sukhothai

14 世纪宋与洛瓷的贸易为了对外贸易，也是宋工陶瓷业的次要市场之一，主要集中在苏可泰和 Si satchanalai 地区。苏可泰的主要生产陶瓷，陶瓷生产的主要参与人为泰国百姓，Si satchanalai 地区生产的陶瓷比较精美。针对东南亚为外贸贸易，当时泰国与当时中国因贸易上关系密切，邀请了中国的工匠来到了苏可泰地区，苏可泰工匠向宋加洛窑的陶瓷工艺水平，从苏可泰出土的这对人物塑像可以发现，衣服和脸都跟当时的中国人类似，后来工匠离开泰国之后，泰国陶瓷工匠将自己国家的特色文化，创作了一些泰国风格陶器，当时泰国没有青花瓷，只有绿松石和褐色的陶器，生产青花瓷和釉陶而来的颜色为蓝色、棕色等。

Si satchanalai

14th century Si satchanalai ceramic was primarily produced for exports and remained a significant one in the following 100 years. The main markets of production were located in the regions of Sukhothai and Si Satchanalai. In Sukhothai, the main ceramic producing production was for the local Thai population. Although the Chinese who made in the Si satchanalai were regarded as foreign workers in the Southeast Asian of this period. During 14th period, there was a strong relationship between the king of Sukhothai and the king of China's Yuan dynasty. This connection led to Chinese craftsmen being invited to the Sukhothai region to produce the high quality of Si satchanalai ceramics. Figures of sculptures from this period found in Sukhothai region starting with facial features resembling those of the Chinese at the time. After these craftsmen left Thailand, Thai potters also incorporated elements of their own cultural identity to craft pieces that featured Thai decorative motifs and were suited to local usage traditions, gradually developing a national Thai ceramic style. Looking at the cobalt blue pigment used in Chinese blue and white porcelain, the Si satchanalai had to create its own pigments from the surrounding regions to create their pigments, leading to the production of brownish and blackish, such as green and brownish.

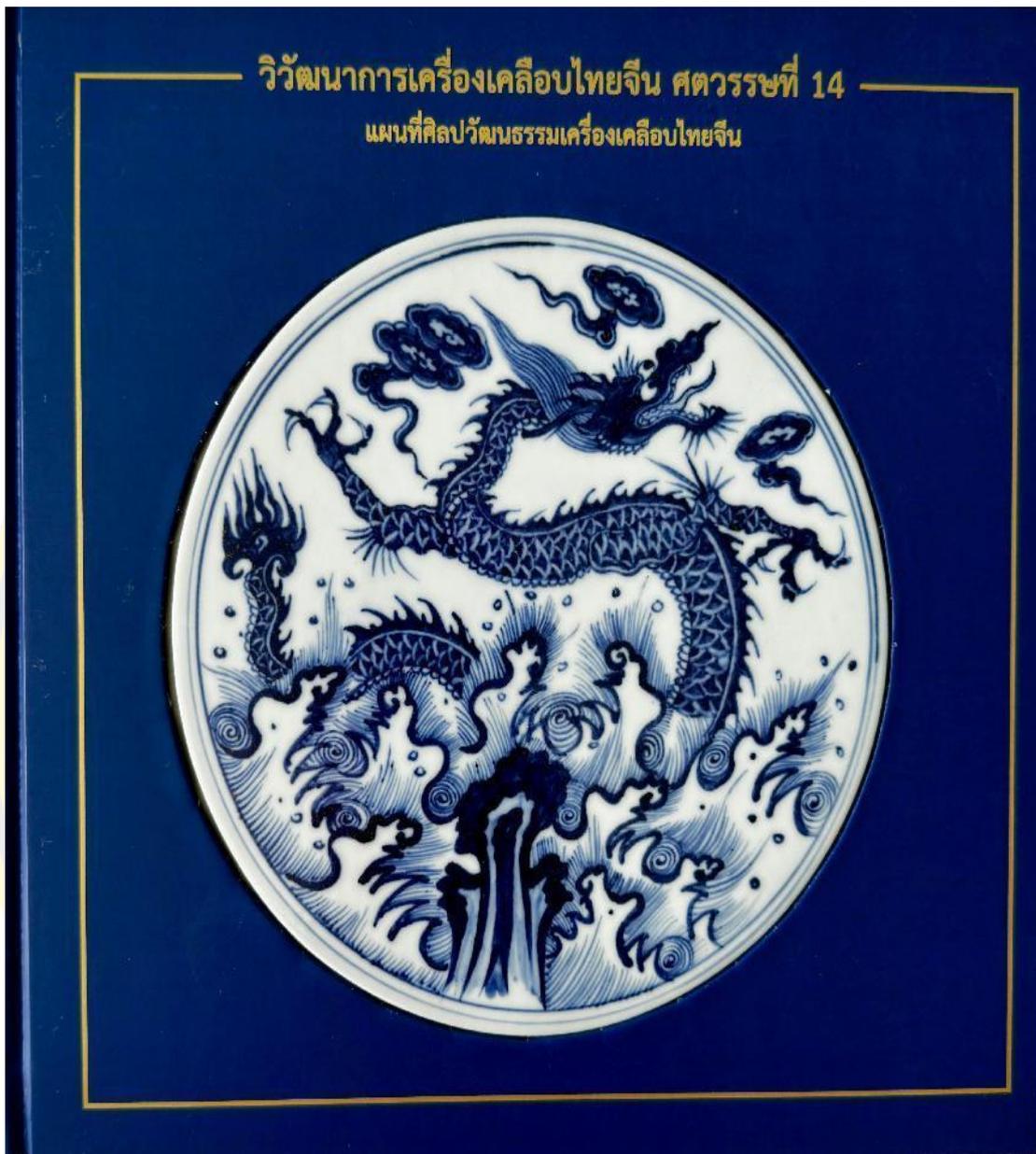
ภาพที่ 5-13 แผนที่วัฒนธรรมและศิลปะเครื่องเคลือบสุโขทัยในศตวรรษที่ 14 (Zhangming)

2. การออกแบบหน้าปก

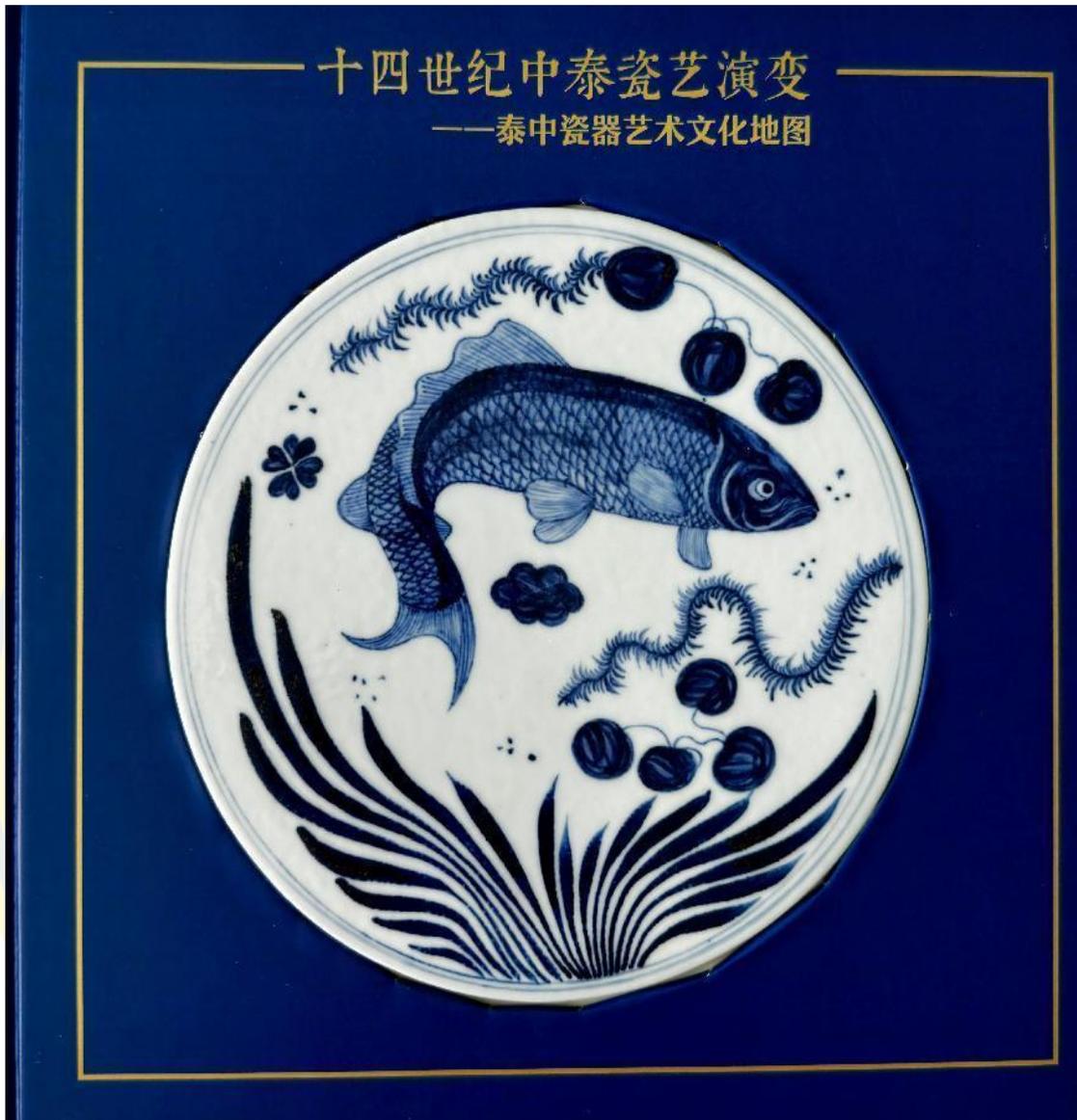
การออกแบบหน้าปกอัลบั้มนี้ใช้วิธีการตกแต่งที่หายากมาก ภาพหลักที่ฝังลงบนปกอัลบั้ม ภาพครั้งนี้เลือกใช้เทคโนโลยีการขึ้นรูปเครื่องเคลือบล่าสุดในยุคร่วมสมัย นั่นคือเครื่องเคลือบบางเฉียบ อัตราความสำเร็จของการเผาผลิตด้วยเทคโนโลยีนี้ต่ำมาก ผู้เขียนดำเนินการเผาผลิตหลายครั้งกว่าจะสำเร็จ ยกตัวอย่างเช่น เครื่องใช้ฝังรูป สีเปลี่ยนเป็นสีขาว เป็นต้น การเคลือบบนเครื่องเคลือบได้ใช้เม็ดสีเครื่องเคลือบสูตรเดียวกันกับที่ใช้ในศตวรรษที่ 14 ซึ่งเป็นการฟื้นฟูรูปแบบของเครื่องเคลือบในช่วงเวลานั้นแบบหนึ่งต่อหนึ่ง และเลือกรูปแบบมินิมอล (Minimal) เพื่อรองรับความงดงามของเครื่องเคลือบ

ภาพที่ 5-14 การแสดงภาพหน้าปกทั้งหมด (Zhangming)

ภาพที่ 5-15 หน้าปกเวอร์ชันภาษาไทย (Zhangming)

ภาพที่ 5-16 หน้าปกเวอร์ชันภาษาจีน (Zhangming)

3. ส่วนของข้อความ

ส่วนของข้อความนี้เป็นผลการวิจัยของผู้วิจัยจากการสำรวจภาคสนามและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ส่วนแรก ประวัติศาสตร์การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและศิลปะระหว่างจีนไทยในช่วงเวลาดังกล่าว และภาพรวมของการผลิตเครื่องเคลือบของทั้งสองประเทศ ส่วนที่สอง เทคนิคการเผา สาเหตุการเกิดขึ้น รูปทรงและลวดลายการตกแต่งที่เป็นแบบอย่างของเครื่องเคลือบลายครามจิ่งเต๋อเจิน และเตาเผาสังคโลกในช่วงเวลาดังกล่าว ส่วนที่สาม อิทธิพลของเครื่องเคลือบทั้งสองประเทศที่มีต่อการพัฒนาเครื่องเคลือบในประเทศเพื่อนบ้านและโลกในช่วงเวลานั้น

4. ภาพการแสดงออกของลวดลายการตกแต่งบนเครื่องเคลือบ

การคัดเลือกโบราณวัตถุทางวัฒนธรรมเครื่องเคลือบจากพิพิธภัณฑ์ของจีนและพิพิธภัณฑ์เครื่องสังคโลกในประเทศไทย โดยเริ่มต้นจากการร่างภาพด้วยมือ จากนั้นสแกนเป็นภาพวาดดิจิทัล สาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกวิธีการแสดงออกภาพร่างด้วยมือที่แสดงถึงผลงานเกือบร้อยชิ้น แง่หนึ่งคือ เพื่อให้ช่างฝีมือเครื่องเคลือบร่วมสมัยวาดภาพลงบนเครื่องเคลือบได้สะดวกยิ่งขึ้น อีกแง่หนึ่ง เพื่อเป็นการแสดงความเคารพต่อช่างฝีมือเครื่องเคลือบที่มีความโดดเด่นของทั้งสองประเทศ (เนื่องจากภาพวาดมีจำนวนมาก ในงานวิจัยนี้คัดเลือกมาจัดแสดงเพียงไม่กี่ภาพเท่านั้น)

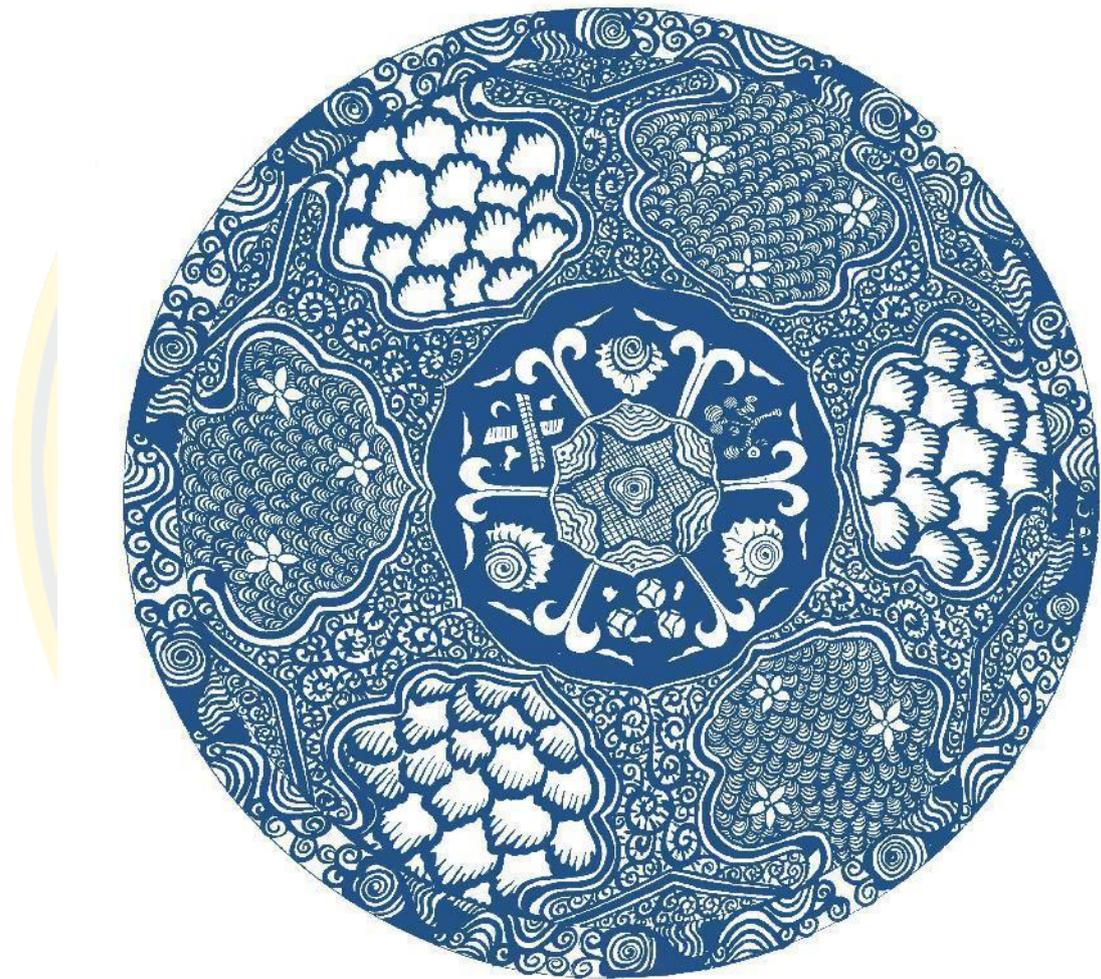
ภาพบนเครื่องเคลือบลายครามจิ้งเต๋อเงินในศตวรรษที่ 14

ภาพที่ 5-17 ภาพวาดด้วยมือเครื่องเคลือบลายครามจิ้งเต๋อเงินในศตวรรษที่ 14 (Zhangming)

ภาพที่ 5-18 ภาพวาดด้วยมือเครื่องเคลือบลายครามจิ้งเต๋อเงินในศตวรรษที่ 14 (Zhangming)

ภาพที่ 5-19 ภาพวาดด้วยมือเครื่องเคลือบลายครามจิ้งเต๋อเงินในศตวรรษที่ 14 (Zhangming)

ภาพที่ 5-20 ภาพวาดด้วยมือเครื่องเคลือบลายครามจิ้งเต๋อเงินในศตวรรษที่ 14 (Zhangming)

ภาพที่ 5-21 ภาพวาดด้วยมือเครื่องเคลือบลายครามจิ้งเต๋อเงินในศตวรรษที่ 14 (Zhangming)

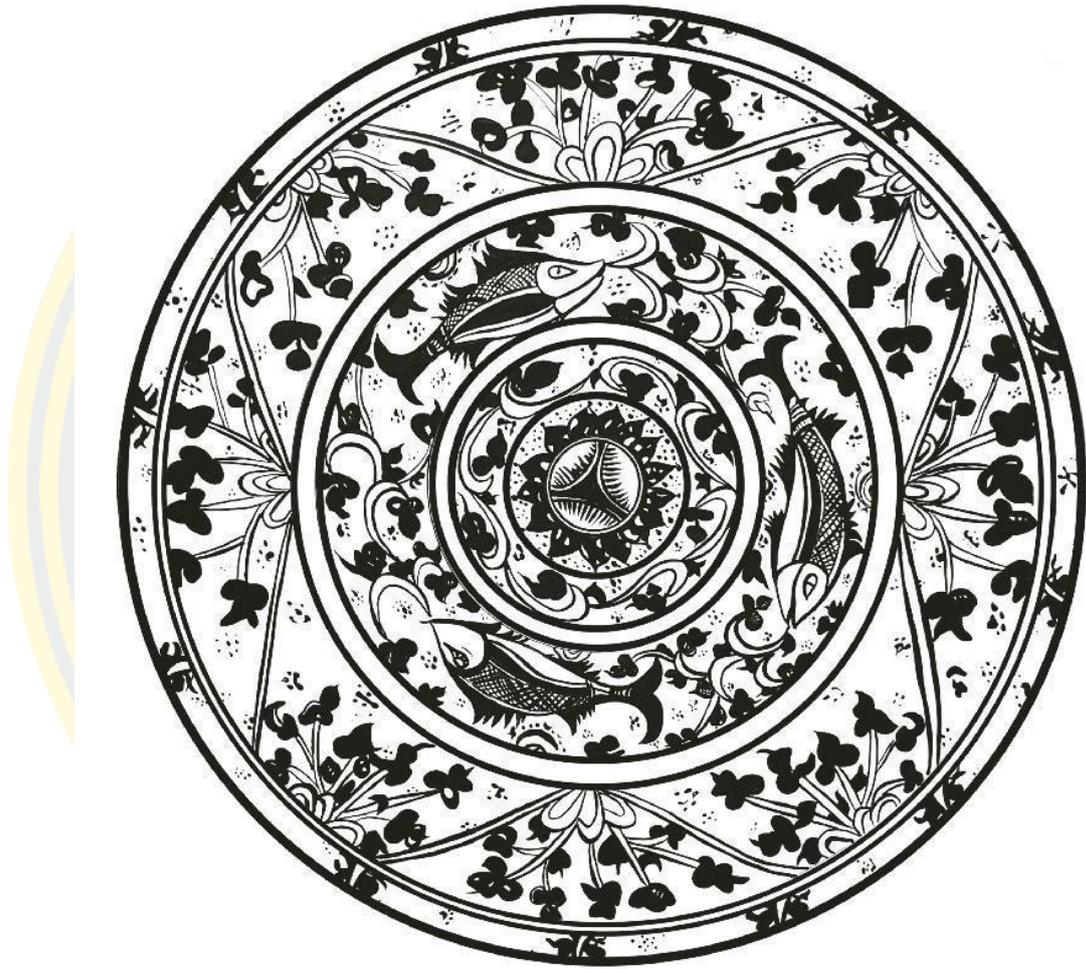
ภาพบนเครื่องสังคโลกสุโขทัยในศตวรรษที่ 14

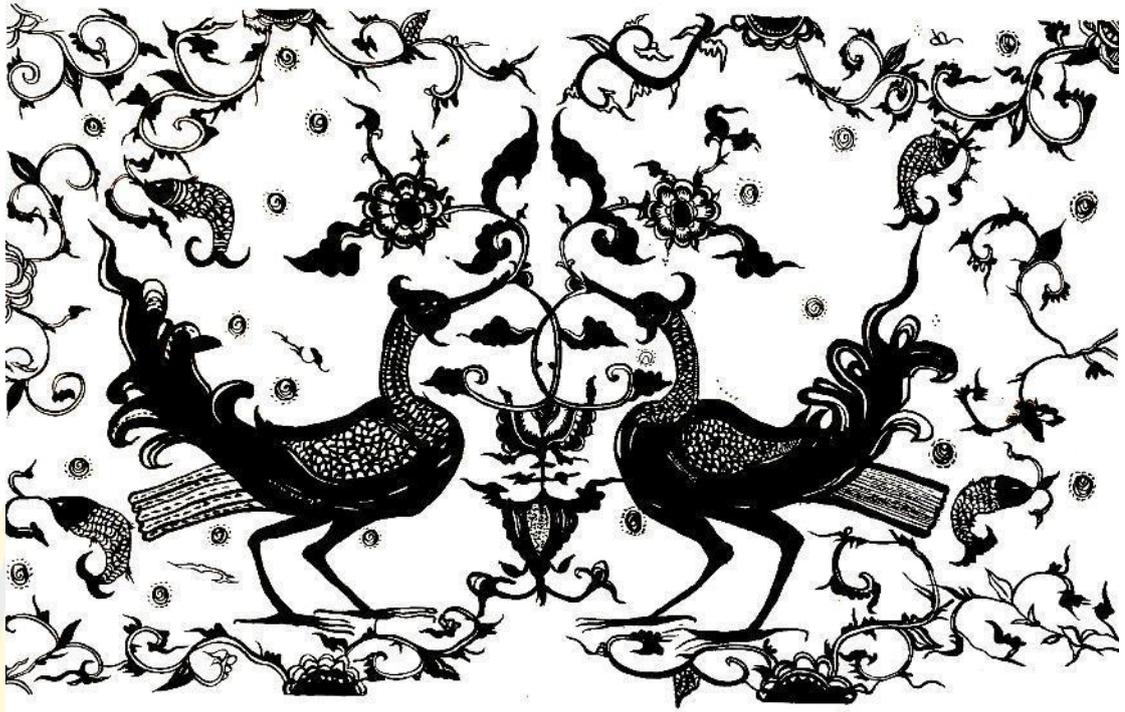
ภาพที่ 5-22 ภาพวาดด้วยมือเครื่องสังคโลกสุโขทัยในศตวรรษที่ 14 (Zhangming)

ภาพที่ 5-23 ภาพวาดด้วยมือเครื่องสังคโลกสุโขทัยในศตวรรษที่ 14 (Zhangming)

ภาพที่ 5-24 ภาพวาดด้วยมือเครื่องสังคโลกสุโขทัยในศตวรรษที่ 14 (Zhangming)

ภาพที่ 5-25 ภาพวาดด้วยมือเครื่องสังคโลกสุโขทัยในศตวรรษที่ 14 (Zhangming)

BURAPHA UNIVERSITY

ภาพที่ 5-26 ภาพวาดด้วยมือเครื่องสังคโลกสุโขทัยในศตวรรษที่ 14 (Zhangming)

ภาพที่ 5-27 ภาพวาดด้วยมือเครื่องสังคโลกสุโขทัยในศตวรรษที่ 14 (Zhangming)

บทที่ 6

สรุปและการอภิปราย

สถานะปัจจุบันของงานวิจัยเกี่ยวกับแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะของเมืองร่วมสมัย

แผนที่ดิจิทัลได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการวิจัยแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะของเมือง เทคโนโลยีเหล่านี้ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถสร้างแผนที่แบบโต้ตอบที่รวมทรัพยากรทางวัฒนธรรมและศิลปะเข้ากับที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ เพื่อให้รูปแบบการเข้าถึงและวิซวลไลเซชัน (Visualization) ที่ดีขึ้น (Kumiko, 2021) การใช้แผนที่วัฒนธรรมและศิลปะของเมืองในการอนุรักษ์และการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมมีความสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ แผนที่เหล่านี้สามารถช่วยให้เห็นภาพเมืองและผู้กำหนดนโยบายเข้าใจทรัพยากรทางวัฒนธรรมในเมืองได้ดีขึ้น และช่วยอนุรักษ์อาคารทางประวัติศาสตร์ งานศิลปะและทรัพย์สินทางวัฒนธรรมอื่น ๆ แผนที่วัฒนธรรมและศิลปะของเมืองสามารถช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในเมือง นักท่องเที่ยวสามารถใช้แผนที่เหล่านี้เพื่อค้นหาพิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทางวัฒนธรรม ซึ่งจะเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวและส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมวัฒนธรรม แผนที่วัฒนธรรมและศิลปะของเมืองไม่เพียงแต่มีประโยชน์สำหรับนักท่องเที่ยวเท่านั้น แต่ยังช่วยให้ชาวบ้านในชุมชนเข้าใจชุมชนของตนได้ดีขึ้น ซึ่งเป็นช่องทางให้ผู้คนค้นพบและแบ่งปันทรัพย์สินทางวัฒนธรรมของตน ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและการมีส่วนร่วมในชุมชน

การศึกษาแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะของเมืองเกี่ยวข้องกับหลายสาขาวิชา รวมถึง ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ศิลปะ สังคมวิทยา การวางผังเมืองและเทคโนโลยีสารสนเทศ สหวิทยาการ ช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจแง่มุมต่าง ๆ ของแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะของเมืองสมัยใหม่ งานวิจัยเกี่ยวกับแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะของเมืองเน้นความหลากหลายทางวัฒนธรรมมากขึ้น ซึ่งรวมถึง การแสดงออกทางศิลปะและวัฒนธรรมของกลุ่มวัฒนธรรมต่าง ๆ ตลอดจนประสบการณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรมในเมือง การมุ่งเน้นนี้ช่วยส่งเสริมการยอมรับและการเคารพในความหลากหลายทางวัฒนธรรม

งานวิจัยเกี่ยวกับแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะของเมืองกำลังพัฒนาและวิวัฒนาการอย่างต่อเนื่องและได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมวัฒนธรรมและศิลปะของเมือง การวิจัยในสาขานี้มีแนวโน้มที่จะมุ่งสู่ดิจิทัล การมีส่วนร่วมทางสังคมและสหวิทยาการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำ

ความเข้าใจความซับซ้อนของวัฒนธรรมเมืองได้ดีขึ้น และให้การสนับสนุนสำหรับการอนุรักษ์และส่งเสริมทรัพยากรทางวัฒนธรรม

สถานะปัจจุบันของงานวิจัยร่วมสมัยเกี่ยวกับลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบจีนและไทย ในศตวรรษที่ 14

สถานะปัจจุบันของงานวิจัยเกี่ยวกับลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบในศตวรรษที่ 14 มีความหลากหลายและเป็นสหวิทยาการ รวมถึงการวิจัยในสาขาประวัติศาสตร์ โบราณคดี ประวัติศาสตร์ ศิลปะ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น ผู้วิจัยกำลังสำรวจลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบในภูมิภาคต่าง ๆ ในศตวรรษที่ 14 เพื่อทำความเข้าใจสถานการณ์ทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในเวลานั้น ซึ่งรวมถึงการศึกษาปัจจัยทางการเมือง สังคมและเศรษฐกิจในประเทศ ภูมิภาคและเมืองเฉพาะ ปัจจัยเหล่านี้มีอิทธิพลต่อสไตล์การตกแต่งและการผลิตเครื่องเคลือบ นักโบราณคดีและนักประวัติศาสตร์ดำเนินการขุดค้นและสำรวจวัตถุโบราณทั่วโลก เพื่อค้นหาและรักษาเครื่องเคลือบศตวรรษที่ 14 การค้นพบทางโบราณคดีเหล่านี้ให้หลักฐานของจริงที่สำคัญสำหรับการยืนยันและเพิ่มงานวิจัยเกี่ยวกับลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบ ผู้วิจัยยังศึกษาบทบาททางสังคมและความหมายเชิงสัญลักษณ์ของลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบศตวรรษที่ 14 ลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบเหล่านี้อาจสะท้อนถึงตำแหน่งทางสังคม ระบบความเชื่อและค่านิยมทางวัฒนธรรมในเวลานั้น ตัวอย่างเช่น เครื่องเคลือบบางชิ้นอาจถูกมองว่าเป็นของสะสมของชนชั้นสูง ในขณะที่เครื่องเคลือบอื่น ๆ อาจเป็นเครื่องใช้ในประจำวัน ศตวรรษที่ 14 เป็นช่วงเวลาสำคัญสำหรับการแลกเปลี่ยนทางการค้าและวัฒนธรรม และผู้วิจัยมุ่งเน้นไปที่ลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบสะท้อนถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมต่างๆ อย่างไรก็ตาม ซึ่งรวมถึงการติดตามความเชื่อมโยงทางการค้าระหว่างเส้นทางสายไหมและเส้นทางสายไหมทางทะเลผ่านลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบ และองค์ประกอบทางศิลปะและการออกแบบที่เผยแพร่ระหว่างวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน การประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (scanning electron microscope, SEM) เทคนิคการเรืองรังสีเอกซ์ (X-ray fluorescence, XRF) และการหาอายุด้วยวิธีคาร์บอน-14 (C-14 Dating หรือ Radiocarbon Dating) เป็นต้น จะช่วยเปิดเผยเทคนิคและวัสดุการผลิตของเครื่องเคลือบศตวรรษที่ 14 วิธีการวิเคราะห์เหล่านี้ให้ข้อมูลโดยละเอียดเกี่ยวกับการเคลือบ เม็ดสี องค์ประกอบแร่ธาตุ และอุณหภูมิในการเผา

ผลการวิจัยของผู้วิจัย

เครื่องเคลือบในช่วงเวลานี้เป็นส่วนสำคัญของประวัติศาสตร์เครื่องเคลือบโลก นักวิชาการและศิลปินเครื่องเคลือบร่วมสมัยหลายคนมีส่วนร่วมในการวิจัยที่เกี่ยวข้อง อาจารย์มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนวิชาการออกแบบเครื่องเคลือบ จะอธิบายความรู้ที่เกี่ยวข้องให้กับนักศึกษาในชั้นเรียนของมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ศาสตราจารย์ Fang Man ศิลปินเครื่องเคลือบร่วมสมัยชื่อดังและรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยจิ้งเต๋อเจิ้น Fang Man กล่าวในการให้สัมภาษณ์ว่าศตวรรษที่ 14 เป็นช่วงเวลาสำคัญในประวัติศาสตร์ของเครื่องเคลือบจิ้งเต๋อเจิ้น และถือเป็นหนึ่งในจุดสูงสุดในประวัติศาสตร์เครื่องเคลือบของจีน และมีผลงานและลักษณะที่โดดเด่นมากมาย ศิลปินเครื่องเคลือบจิ้งเต๋อเจิ้นในศตวรรษที่ 14 ไม่เพียงแต่ยึดมั่นในแบบดั้งเดิมเท่านั้น แต่ยังพยายามลองใช้วิธีการสร้างรูปทรงและการตกแต่งใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง และได้สร้างผลงานที่น่าทึ่งมากมาย ดังนั้นในการสอนประจำวัน ผู้วิจัยจะอธิบายผลงานทางศิลปะวัฒนธรรมเครื่องเคลือบของจิ้งเต๋อเจิ้นในศตวรรษที่ 14 ให้นักศึกษาฟัง

ผู้วิจัยมีความเคารพอย่างสุดซึ้งต่อผลงานทางศิลปะเครื่องเคลือบจิ้งเต๋อเจิ้นในศตวรรษที่ 14 ในการสร้างสรรค์งานศิลปะเครื่องเคลือบ ผู้วิจัยจะดึงแรงบันดาลใจจากผลงานทางศิลปะเครื่องเคลือบจิ้งเต๋อเจิ้นในศตวรรษที่ 14 และถ่ายทอดฝีมือและสุนทรียภาพแบบโบราณในผลงานของผู้วิจัยเอง ความเคารพและการยกย่องศิลปะเครื่องเคลือบโบราณนี้จะช่วยรักษาและสืบทอดประเพณีอันยาวนานของการผลิตเครื่องเคลือบ ศิลปินเครื่องเคลือบร่วมสมัยมักพยายามองค์ประกอบดั้งเดิมของเครื่องเคลือบจิ้งเต๋อเจิ้นโบราณเข้ากับงานของตนเอง เพื่อสืบทอดและยกย่องประเพณีศิลปะเครื่องเคลือบโบราณ การผสมผสานนี้สามารถสร้างชิ้นงานเครื่องเคลือบที่มีเอกลักษณ์และสร้างสรรค์ได้ ผลงานเครื่องเคลือบจิ้งเต๋อเจิ้นในศตวรรษที่ 14 ไม่เพียงแต่มีคุณค่าทางศิลปะเท่านั้น แต่ยังสืบสานข้อความสำคัญเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์จีน ศิลปินเครื่องเคลือบร่วมสมัยอาจสำรวจแก่นงานหัตถกรรมเครื่องเคลือบและประเพณีทางวัฒนธรรมของจีนโดยศึกษาเครื่องเคลือบจิ้งเต๋อเจิ้นโบราณ (m.fang การสัมภาษณ์แบบส่วนตัว 20.12.2022)

จำเป็นต้องเข้าใจกระบวนการผลิตเครื่องเคลือบ รวมถึงประเภทของเครื่องเคลือบ การใช้สารเคลือบ และการทำงานของเตาเผา เป็นต้น ความรู้พื้นฐานเหล่านี้เป็นพื้นฐานของการสร้างสรรค์ ต้องมีมีความสามารถในการออกแบบและความคิดสร้างสรรค์ที่ดี และสามารถนำเสนอการออกแบบและแนวคิดการสร้างสรรค์ที่ไม่เหมือนใคร ศิลปะเครื่องเคลือบร่วมสมัยเน้นนวัตกรรมและเอกลักษณ์เฉพาะ ดังนั้นแรงบันดาลใจและเอกลักษณ์ในการสร้างสรรค์จึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งรวมถึงเทคนิคต่างๆ เช่น การขึ้นรูป การนวด การดึง (throwing) การวาดภาพและการแกะสลักบนเครื่องเคลือบ ต้องทำความเข้าใจลักษณะของสารเคลือบและสีประเภทต่างๆ และวิธีการนำไปใช้กับเครื่องเคลือบ การใช้สารเคลือบและสีอย่างเหมาะสมสามารถเพิ่มสีสันให้กับงานได้มาก ต้องคุ้นเคยกับการทำงานและการ

ควบคุมเตาเผา เพื่อให้แน่ใจว่างานจะถูกเผาในเตาเผาและได้เอฟเฟกต์ตามที่ต้องการ เตาเผาแต่ละประเภทให้อุณหภูมิที่ต่างกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเลือกเตาเผาและอุณหภูมิที่เหมาะสมตามความต้องการของงาน

ต้องทำความเข้าใจกับวัสดุเครื่องเคลือบประเภทต่างๆ รวมถึงประเภทและลักษณะของดินเหนียว การเลือกวัสดุที่เหมาะสมตามความต้องการของงานเป็นสิ่งสำคัญมาก การฝึกฝนและการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาทักษะศิลปะเครื่องเคลือบ ในเวลาเดียวกัน ก็ต้องทบทวนงานของตนเอง เข้าใจข้อบกพร่องและมองหาวิธีปรับปรุง เรียนรู้และแลกเปลี่ยนให้มาก เยี่ยมชมสตูดิโอและนิทรรศการของศิลปิน แลกเปลี่ยนประสบการณ์และแรงบันดาลใจกับศิลปินเครื่องเคลือบคนอื่นๆ เพื่อเรียนรู้และเติบโตอย่างต่อเนื่อง การสร้างสรรค์งานศิลปะเครื่องเคลือบร่วมสมัยต้องใช้ทักษะและความรู้ที่หลากหลาย ซึ่งจำเป็นต้องเรียนรู้และปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถประสบความสำเร็จในสาขานี้ ในเวลาเดียวกัน การรักษาความรักและความคิดสร้างสรรค์สำหรับศิลปะก็เป็นเรื่องสำคัญเช่นกัน

ในกระบวนการสืบทอดวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์เครื่องเคลือบ ศิลปินเครื่องเคลือบร่วมสมัยหลายคนสำรวจการสืบทอดของวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์โดยศึกษาเครื่องเคลือบโบราณ พวกเขาอาจตีความธีมหรือลวดลายของเครื่องเคลือบโบราณใหม่ เพื่อรวมเข้ากับงานร่วมสมัย แม้ว่างานศิลปะเครื่องเคลือบร่วมสมัยได้สืบทอดเทคนิคโบราณ แต่ก็มี การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ด้วยความช่วยเหลือของเทคโนโลยีสมัยใหม่ ตัวอย่างเช่น ศิลปินบางคนใช้ CAD และเทคโนโลยีการพิมพ์ 3 มิติ เพื่อสร้างผลงานเครื่องเคลือบ ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่สามารถจินตนาการได้ในสมัยโบราณ งานเครื่องเคลือบโบราณมักจะมีประโยชน์ใช้สอย ในขณะที่งานศิลปะเครื่องเคลือบร่วมสมัยให้ความสำคัญกับแนวคิดและการแสดงออกทางศิลปะมากกว่า ศิลปินถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและความคิดเห็นทางสังคมผ่านงานเครื่องเคลือบ ซึ่งค่อนข้างหายากในเครื่องเคลือบโบราณ

ศิลปะเครื่องเคลือบร่วมสมัยเป็นสาขาระดับนานาชาติที่ศิลปินมาจากทั่วทุกมุมโลกและได้รับแรงบันดาลใจจากวัฒนธรรมและประเพณีที่แตกต่างกัน การแลกเปลี่ยนข้ามวัฒนธรรมนี้ทำให้ศิลปะเครื่องเคลือบร่วมสมัยมีความหลากหลายและความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น โดยทั่วไป ศิลปะเครื่องเคลือบร่วมสมัยได้ผสมผสานความคิดสร้างสรรค์และเทคโนโลยีสมัยใหม่บนพื้นฐานของการสืบทอดศิลปะเครื่องเคลือบโบราณ สร้างผลงานอันหลากหลายที่สะท้อนถึงลักษณะเฉพาะของยุคสมัยและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน การผสมผสานระหว่างการสืบทอดและนวัตกรรมนี้ ทำให้ศิลปะเครื่องเคลือบร่วมสมัยกลายเป็นสาขาที่มีชีวิตชีวาและน่าสนใจ

จากการวิจัยได้ข้อสรุปดังต่อไปนี้

1. ช่วงเวลาของศตวรรษที่ 14 เป็นช่วงเวลาที่สำคัญมากในประวัติศาสตร์เครื่องเคลือบจีนและไทย และเป็นช่วงเวลาการพัฒนาที่สำคัญสำหรับการวาดภาพสีแบบใต้เคลือบ เทคโนโลยีการวาดภาพสีแบบใต้เคลือบของราชวงศ์หยวนเป็นนวัตกรรมที่ปฏิวัติวงการ ซึ่งให้พื้นที่การแสดงออกที่กว้างขึ้นสำหรับการวาดภาพ และวางรากฐานสำหรับความสำเร็จในการผลิตเครื่องเคลือบจิ่งเต๋อเจินของจีน และเครื่องเคลือบสุโขทัยของไทย ลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบในช่วงเวลานี้ไม่ได้เป็นเพียงการตกแต่งเครื่องเคลือบเท่านั้น แต่ยังบันทึกเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์และวิวัฒนาการทางสังคม

2. ในศตวรรษที่ 14 รูปทรงและลวดลายของเครื่องเคลือบจีนและไทยมีความหมายทางวัฒนธรรมในระดับหนึ่ง ในขณะเดียวกัน ก็ให้แรงบันดาลใจและทิศทางการสร้างสรรค์สำหรับศิลปะเครื่องเคลือบในปัจจุบัน ในศตวรรษที่ 14 มีความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมและการค้าที่ใกล้ชิดระหว่างจีนและไทย เครื่องเคลือบกลายเป็นส่วนหนึ่งของการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ลวดลายอางกึมองค์ประกอบที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมทั้งสอง ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของการผสมผสานและปฏิสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม ประเทศไทยและจีนมีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และมีสีสัน ซึ่งมักจะสะท้อนให้เห็นผ่านเครื่องเคลือบ องค์ประกอบทางธรรมชาติ เช่น ปลา ดอกบัว ทิวทัศน์ภูเขาและแม่น้ำเป็นลวดลายที่พบบ่อย และอาจสะท้อนถึงความผูกพันของผู้คนกับธรรมชาติและความสำเร็จของภูมิทัศน์ เครื่องเคลือบจีนและไทยในศตวรรษที่ 14 แสวงหาความประณีตและการตกแต่ง ความซับซ้อนและความพิถีพิถันของลวดลายตกแต่งยังสะท้อนให้เห็นถึงการแสวงหาสุนทรียภาพของผู้คน และสามารถให้ทิศทางการสร้างสรรค์สำหรับงานเครื่องเคลือบร่วมสมัย: ผสมผสานองค์ประกอบทางวัฒนธรรมจีนและไทยเข้าด้วยกัน เพื่อถ่ายทอดข้อความของการบูรณาการทางวัฒนธรรมและความเข้าใจข้ามวัฒนธรรม สร้างสรรค์ผลงานเครื่องเคลือบที่ได้รับแรงบันดาลใจจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติของจีนและไทย แสดงทิวทัศน์ภูเขาและแม่น้ำ พืชและสัตว์ และองค์ประกอบทางธรรมชาติอื่น ๆ สร้างสรรค์เครื่องประดับเครื่องเคลือบอันงดงาม โดยเน้นลวดลายที่ซับซ้อนและภาพวาดที่พิถีพิถัน เพื่อถ่ายทอดสุนทรียภาพและการตกแต่ง ด้วยการพิจารณาความหมายแฝงทางวัฒนธรรมและทิศทางการสร้างสรรค์เหล่านี้อย่างครอบคลุม ก็สามารถสร้างงานเครื่องเคลือบที่มีความหมายแฝงและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวได้ ในขณะเดียวกันก็สืบทอดและพัฒนาจิตวิญญาณของเครื่องเคลือบจีนและไทยในศตวรรษที่ 14 ผลงานเหล่านี้สามารถนำไปใช้ในการตกแต่ง ของขวัญ หรือการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม และเติมชีวิตชีวาและความหมายให้กับงานศิลปะเครื่องเคลือบร่วมสมัย

3. แผนที่วัฒนธรรมและศิลปะของเมืองเครื่องเคลือบจีนและไทยเป็นเครื่องมือบอกเล่าเรื่องราวทางประวัติศาสตร์เครื่องเคลือบอย่างเห็นภาพ ช่วยให้ผู้คนมีความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับประเพณี วัฒนธรรม และงานฝีมือเครื่องเคลือบของเมืองต่าง ๆ แผนที่ตั้งกล่าวสามารถกระตุ้นความสนใจในศิลปะเครื่องเคลือบ และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนและการศึกษาทางวัฒนธรรม ผ่านแผนที่

วัฒนธรรมและศิลปะของเมืองเครื่องเคลือบจีนและไทย ผู้วิจัยสามารถบอกเล่าเรื่องราวทางประวัติศาสตร์เครื่องเคลือบและแสดงประเพณี งานฝีมือและวัฒนธรรมเครื่องเคลือบของเมืองต่าง ๆ ผู้วิจัยได้ทำเครื่องหมายเมืองเครื่องเคลือบและศูนย์กลางการผลิตเครื่องเคลือบที่สำคัญ รวมถึงจัดตั้งเงินในประเทศจีนและสุโขทัยในประเทศไทย ด้วยเครื่องหมายเหล่านี้ จะสามารถการกระจายทางภูมิศาสตร์ของงานฝีมือเครื่องเคลือบ และได้ทำเครื่องหมายพิพิธภัณฑสถานวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์เวิร์กช็อปเครื่องเคลือบและตลาดเครื่องเคลือบบนแผนที่ สถานที่เหล่านี้สามารถให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ งานฝีมือและวัฒนธรรมเครื่องเคลือบ และได้เพิ่มกระบวนการผลิตเครื่องเคลือบ งานฝีมือดั้งเดิมและบทสัมภาษณ์ศิลปินเครื่องเคลือบท้องถิ่นบนแผนที่

ด้วยวิธีนี้สามารถนำเสนอกระบวนการและงานฝีมือในการผลิตเครื่องเคลือบได้อย่างเห็นภาพ ผู้วิจัยได้สร้างไทม์ไลน์ (Timeline) ที่แสดงช่วงเวลาต่าง ๆ ของประวัติศาสตร์เครื่องเคลือบ รวมถึงวิวัฒนาการของเทคโนโลยีการผลิตเครื่องเคลือบ การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ซึ่งช่วยให้ผู้ชมเข้าใจวิวัฒนาการของประวัติศาสตร์เครื่องเคลือบ และแสดงผลงานศิลปะเครื่องเคลือบในภูมิภาคและช่วงเวลานี้ ผ่านเลเยอร์ (Layer) บนแผนที่ รวมถึงยุคของการผลิต สไตล์และความหมายทางวัฒนธรรมของลวดลาย หัวข้อและความหมายของเครื่องเคลือบอันอุดมสมบูรณ์แสดงให้เห็นถึงลักษณะด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี และการค้าเครื่องเคลือบของสถานที่ทั้งสอง ให้ข้อมูลอ้างอิงที่มีคุณค่าสำหรับการวิจัยทางศิลปะและการสืบทอดวัฒนธรรมและศิลปะเครื่องเคลือบ นอกจากนี้ ยังเป็นหนึ่งในกิจกรรมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและศิลปะที่เป็นมิตรระหว่างจีนและไทย และเป็นสัญลักษณ์ของมิตรภาพจีน-ไทย

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

ผู้วิจัยในอนาคตสามารถสำรวจความหลากหลายของลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบผ่านแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะของเมือง รวมถึงรูปแบบและการพัฒนาในภูมิภาคและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันในเวลาเดียวกัน การประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ทางเทคนิคและการวิจัยทางวิทยาศาสตร์จะช่วยเปิดเผยกระบวนการจัดทำของลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบ รวมถึงแหล่งที่มาและองค์ประกอบทางเคมีของวัสดุ ซึ่งจะช่วยให้ผู้วิจัยมีความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นและเป็นแนวทางใหม่สำหรับการวิจัยในอนาคต เพื่อให้เข้าใจลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบมากขึ้น ผู้วิจัยสามารถใช้วิธีการแบบสหวิทยาการ รวมถึงโบราณคดีวิทยา ประวัติศาสตร์ศิลปะ วัสดุศาสตร์ การทำแผนที่ดาวเทียม แผนที่สภาพแวดล้อมทางนิเวศวิทยา และมานุษยวิทยาด้านวัฒนธรรม นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น การสแกน 3 มิติ (3D Scan) การวิเคราะห์สเปกตรัม (Spectrum analysis) และการหาอายุจากคาร์บอนกัมมันตรังสี (Radiocarbon dating) เป็นต้น จะช่วยวิเคราะห์แหล่งผลิตและยุคสมัยของเครื่อง

เคลือบได้แม่นยำยิ่งขึ้น ซึ่งจะให้ข้อมูลเชิงปริมาณมากขึ้นสำหรับการวิจัยลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบ เพื่อออกแบบงานศิลปะเครื่องเคลือบยุคใหม่

สรุป

ลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบจึงต่อเจ็นในประเทศจีนและลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบ สุโขทัยในประเทศไทยในศตวรรษที่ 14 เป็นจุดสนใจของนักโบราณคดีและผู้วิจัยชาวเอเชียใน สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะมาโดยตลอด งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจประวัติศาสตร์ รูปแบบ เทคนิค และอิทธิพลทางวัฒนธรรมของลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบในช่วงเวลานี้อย่างลึกซึ้งผ่านแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะของเมือง และเผยให้เห็นความสำคัญและคุณค่าของลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบในช่วงเวลานี้ จากการวิจัยลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบอย่างกว้างขวางผ่านแผนที่วัฒนธรรมและศิลปะของเมือง ผู้วิจัยได้ผลสำคัญดังต่อไปนี้

ประการแรก ผู้วิจัยพบว่าลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบแสดงให้เห็นถึงความหลากหลาย และความซับซ้อนในช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์และภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน สไตล ลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบของแต่ละภูมิภาคมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งให้ข้อมูลที่หลากหลาย เกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรมของเมืองแก่ผู้วิจัย และช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจวิถีชีวิตและมุมมองทาง สุนทรียภาพของคนเมืองในยุคสมัยและภูมิภาคต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น

ประการที่สอง ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับเทคนิคการผลิตเครื่องเคลือบ ซึ่งเผยให้เห็นงานฝีมือและความคิดสร้างสรรค์ที่ยอดเยี่ยมของช่างฝีมือเครื่องเคลือบโบราณ การสืบทอดและ นวัตกรรมของเทคนิคเหล่านี้มีผลกระทบอย่างลึกซึ้งต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องเคลือบ และยัง ได้ส่งเสริมวิวัฒนาการของเครื่องเคลือบในฐานะรูปแบบศิลปะประเภทหนึ่ง นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังเน้นย้ำ ถึงบทบาทของลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบในฐานะพยานสำคัญของประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและ สังคม ลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบไม่เพียงแต่เป็นงานศิลปะเท่านั้น แต่ยังเป็นตัวนำในการบันทึก โครงสร้างทางสังคม สภาพเศรษฐกิจและการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมอีกด้วย การศึกษาลวดลาย ตกแต่งเครื่องเคลือบ ทำให้ผู้วิจัยสามารถเข้าใจความซับซ้อนและการเปลี่ยนแปลงของสังคมโบราณได้ ดีขึ้น สุดท้ายนี้ งานวิจัยนี้ยังให้แรงบันดาลใจสำคัญสำหรับการศึกษาลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบใน อนาคต ผู้วิจัยสนับสนุนให้สำรวจลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบในภูมิภาคและวัฒนธรรมต่าง ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้เราเข้าใจความหลากหลายของลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบอย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ทางเทคนิคและการวิจัยทางวิทยาศาสตร์จะช่วยเปิดเผย กระบวนการผลิตและวิวัฒนาการของลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบ

โดยสรุป ลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบในฐานะมรดกทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่สำคัญของเมือง มีค่าควรแก่การศึกษาและการอนุรักษ์ในเชิงลึก จากการสำรวจของงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยไม่เพียงแต่เพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับลวดลายตกแต่งเครื่องเคลือบให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมืออันทรงพลังสำหรับการศึกษาการสืบทอดประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของเมือง หวังว่างานวิจัยนี้จะกระตุ้นความสนใจของนักวิชาการและนักวิจัยได้มากขึ้น และมีคุณูปการต่อการพัฒนาและส่งเสริมในสาขา

นี้ (Geographic, 2020; Guiyuan, 2016; Jun, 2017; Lin, 2023; San, 2016; Shengzhong, 2021; Shengzhong, 2017; Space, 2022; Wyatt, 2009; Ya, 2017; Yimin, 2016; Zhanjun, 2016)

บรรณานุกรม

- Geographic, C. N. (2020). *Chinese Patterns*. Heritage Press of China.
- Guangti. (2021). *European Graphic Design Renaissance*. Huazhong University of Science and Technology Press.
- Guiyuan, L. (2016). *Lei Guiyuan on Pattern Art*. Shanghai Culture Publishing House.
- Hong, H. (2018). *The Story of Yuan Blue and White Porcelain*. China Academy of Art Publishing House.
- Jiangbo, Y. (2018). *Blue and White Porcelain*. China Forestry Publishing House.
- Jun, Z. (2017). *Chinese Traditional Fish Patterns*. Beijing Arts and Crafts Publishing House.
- Kumiko, T. (2021). *Evolution of Design*. Jiangsu Phoenix Art Publishing House.
- Lin, T. (2023). *A Conversation on Thai History*. China Book Publishing Company.
- Lisheng, D. (2005). *History of Thai Culture and Art*. The Commercial Press.
- Lisheng, D. (2016). *Southeast Asian Civilizations on the Silk Road - Thailand*. Guangxi People's Publishing House.
- San, S. (2017). *The Beauty of Patterns*. People's Posts and Telecommunications Publishing House.
- Shaoqiang, W. (2020). *Asian Elements: Oriental Graphic Design*. Beijing Institute of Art Photography Press.
- Shaoqiang, W. (2021). *Printing Techniques and Graphic Design*. Beijing Institute of Art Photography Press.
- Shengzhong, Q. (2017). *Thai Folklore and Culture*. Peking University Press.
- Space, P. (2022). *Beauty of Chinese Patterns*. Jiangsu People's Publishing House.
- Wyatt, D. K. (2009). *Thai history*. Oriental Publishing Center.
- Ya, D. (2017). *The History of Chinese Porcelain in Blue and White Porcelain*. Wu Zhou Communication Publishing House.
- Yimin, C. (2018). *Interpretation of Yuan Dynasty Blue and White Porcelain*.
- Yuanjun, L. (2016). *Southeast Asian Civilization on the Silk Road - Thailand*. Guangxi People's Publishing House.

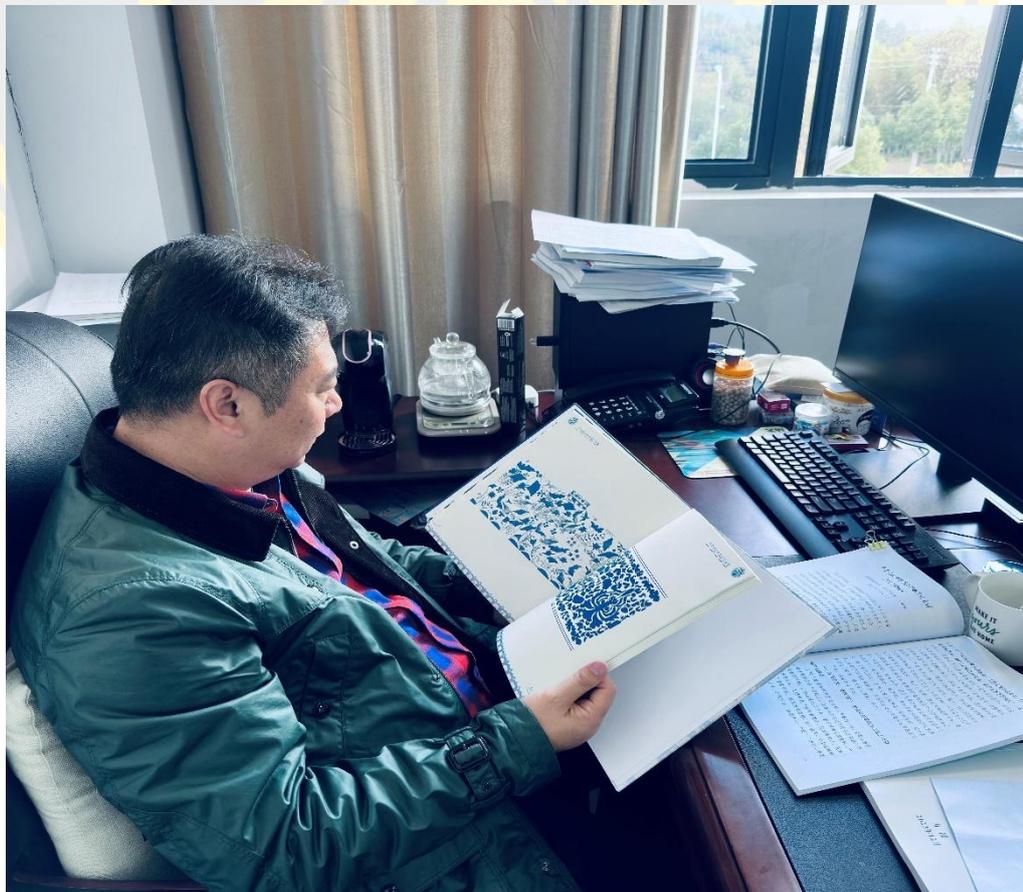
ภาคผนวก

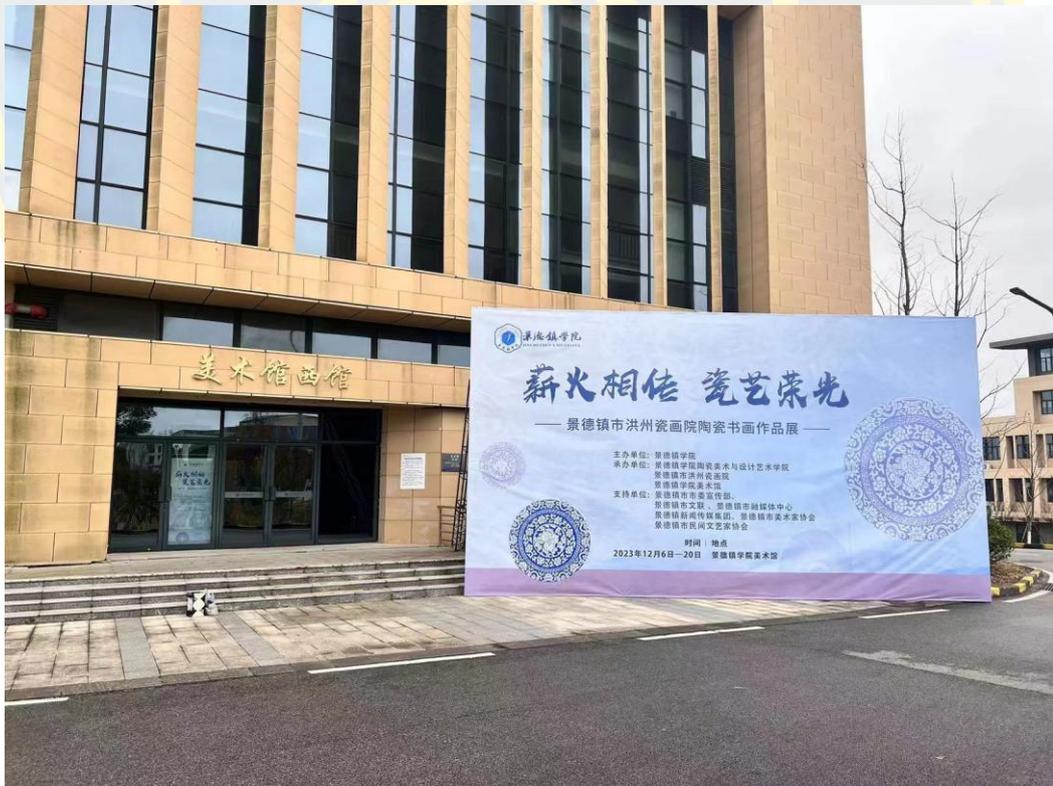
ภาคผนวก ก
การจัดแสดงผลงาน

ภาคผนวก ข
เอกสารราชการ

เลขที่ IRB4-105/2566

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาโครงการวิจัย

รหัสโครงการวิจัย: G-HU 058/2566

โครงการวิจัยเรื่อง: วิวัฒนาการเครื่องเคลือบดินเผาไทย-จีนในศตวรรษที่ 14 : สู่การสร้างสรรค์แผนที่ศิลปะวัฒนธรรมเครื่องเคลือบดินเผาไทย-จีน

หัวหน้าโครงการวิจัย: MR.ZHANG MING

หน่วยงานที่สังกัด: คณะศิลปกรรมศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการหลัก (งานนิพนธ์/ วิทยานิพนธ์/ ดุษฎีนิพนธ์):

อาจารย์ ดร.บุญชู บุญลิขิตศิริ หน่วยงานที่สังกัด: คณะศิลปกรรมศาสตร์

วิธีทบทวน: Exemption Expedited Full board

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ ไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ สวัสดิภาพ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ตัวอย่างการวิจัยและผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการวิจัยที่เสนอได้ (ดูตามเอกสารตรวจสอบ)

1. แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	ฉบับที่ 3 วันที่ 3 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2566
2. โครงการวิจัยฉบับภาษาไทย	ฉบับที่ 1 วันที่ 15 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2566
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ 3 วันที่ 3 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2566
4. เอกสารแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ 1 วันที่ 11 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2566
5. แบบเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น แบบบันทึกข้อมูล (Data Collection Form) แบบสอบถาม หรือสัมภาษณ์ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	ฉบับที่ 1 วันที่ 15 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2566
6. เอกสารอื่น ๆ (ถ้ามี)	ฉบับที่ - วันที่ - เดือน - พ.ศ. -

วันที่รับรอง : วันที่ 23 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2566

วันที่หมดอายุ : วันที่ 23 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2567

(ดร.พิมลพรรณ เลิศล้ำ)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา
สำหรับโครงการวิจัย ระดับบัณฑิตศึกษา และระดับปริญญาตรี
ชุดที่ 4 (กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

**หมายเหตุ การรับรองนี้มีรายละเอียดตามที่ระบุไว้ด้านหลังเอกสารรับรอง **

ที่ อว ๐๖๒๙.๖/ ๓๐

สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
๙๖ ต.ประตู่ชัย ถ.ปรีดีพนมยงค์
อ. พระนครศรีอยุธยา
จ. พระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๒๙ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง รับบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ

เรียน คุณจาง หมิง คุณบุญชู บุญลิขิตศิริ และคุณเสกสรรค์ ดันยาภิรมย์

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบเครื่องเคลือบจีน - ไทยในศตวรรษที่ ๑๙: กรณีศึกษาการเปรียบเทียบลวดลายเครื่องเคลือบจิ่งเต๋อเจินและสุโขทัย เพื่อตีพิมพ์ลงในวารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ นั้น บัดนี้ บทความของท่าน ได้ผ่านการประเมินจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กลั่นกรอง (Peer Review) เรียบร้อยแล้ว กองบรรณาธิการวารสาร จึงขอแจ้งการตอบรับบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๑ เดือนมกราคม - เมษายน ๒๕๖๗ ISSN: 2985-0606 (Online)

อนึ่ง วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จัดอยู่ในวารสารกลุ่มที่ ๒ : วารสารที่ผ่านการรับรองคุณภาพของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย Thai Citation Index (TCI) และอยู่ในฐานข้อมูล TCI เป็นระยะเวลา ๕ ปี คือ ในวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลิศชาย สติศัพท์นางวงศ์)

บรรณาธิการ

วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ

งานวารสารฯ
สถาบันวิจัยและพัฒนา
โทรศัพท์/โทรสาร ๐๓๕-๓๒๒๐๘๒

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	Zhang Ming
วัน เดือน ปี เกิด	26 พฤษภาคม 1985
สถานที่เกิด	JingDeZhen city
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	15-206 BanShan Yangfang, ChangJiang District, JingDe zhen, JiangXi Province
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	teacher (JINGDEZHEN UNIVERSITY)
ประวัติการศึกษา	Zhengzhou University of Light Industry (Zheng Zhou, China) Major fields of study : Animation cartoon Degrees abbreviation : Bachelor Years: from 2004.09 to 2008.07 University of Electronic Science and Technology of China (Chen Du, China) Major fields of study: Software engineering Degrees abbreviation: master Years: from 2009.09 to 2012.07
รางวัลหรือทุนการศึกษา	2019 Jingdezhen Youth Post Expert The 3 rd International Arts & Designs Collaborative Exhibition 2021